

شهوانی گوی ناگردان

مندی اقرأ الثقافی

www.iqra.ahlamontada.com

نوسینی

جهلال تهقی

بهرگی به کام

لتحميل انواع الكتب راجع: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ النِّقَافِي)

پدای داتلود کتابهای مختلف مراجعه: (منتدی اقرا النفاقی)

بۆدابهزاندنێ جۆرهها کتیب: سهردانی: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ النِّقَافِي)

www.iqra.ahlamontada.com

www.iqra.ahlamontada.com

للکتاب (کوردی ، عربی ، فارسی)

شەوانى گوى ئاگردان

كۆكردنەوھى جەلال تەقى

بلاو کراوهی خانهی چاپ و بلاو کړدنه وهی چوارچرا

زنجیره ۷۷

ناونیشان / سلیمانی - شه قامی گوران - فهرعه که هی

صابونکه ران - بازار هی سلیمانی - ته نیشته کتیبخانه هی نه وقاف

موبایل ناسیا ۰۷۷۰۱۵۷۵۰۶۷ - سانا ۰۷۳۰۱۱۲۸۳۸۸

نرخه ۳۰۰۰ دیناره

هەبوو... نەبوو

هەبوو.....نەبوو

شەوانى كۆي ناكردان

كۆمە ئە چىرۆكىكى فۆلكلۆرى كوردىيە

كۆكردنەوہى جەلال تەقى

بەرگى يەكەم

به ناوى خواى گه وره

پيناسى كتيب

ناوى كتيب: شهوانى گوى ناگردان

بابهت : كومه لى چيروكى فولكلورى كوردويه

كوكر دنه ودى: جه لال ته قى

تايب: ناشاد كوختى

نوبه تى چاپ : چاپى دووهم سليتمانى ۲۰۰۶

شوينى چاپ : چوارچرا

تيراژ : ۱۰۰۰ دانه

ژماره ي سپاردن (۶۸۱) سالى (۲۰۰۶)

پيشەكى

چىرۇك وداستان وئەفسانەى فۆلكورىى ھەرچەندە كۆن بن و لەسنورى زانين و بىرو راي ئەم سەردەمەدا نەبن ھەرزىندون و ھەتا گەل مابىن ئەوانىش لەدل و مېشكدا ئەزىن و نەوہى ئىستا و داھاتوو لەدەسەلات و زانينى نەوہى رابردوى كۆن ئاگادار ئەكەن، بۆيە فۆلكلور بنچينەى زانينى ئەدەبى ھەموو چەرخىكە و ھەرواش ئەمىنئەتەود .

ھەرلەمندالى يەوہ لەھەموو شتىك پتر حەزم لەچىرۇكى ئەفسانەى و ((گوئى ئاگردان)) ئەگردوبەرۇزىش ھەر خەيالە ئى ئەگردەوہ ۰۰۰ باجى نامىنەيەك دراوسىمان بوو گۆرەكەى پېرى لەرۈناكى. كانگايەكى كۆتايى نەھاتووى چىرۇكى كۆنى كوردەوارى بووو ھەموو شەوئىك، بەتايبەتى شەوانى زستان، ھەتا درەنگ چىرۇكى بۆ ئەگىرپانەوہ ۰۰۰ شىوہى گىرپانەوہ دەست جوولاندىنى واقيان وورئەھىنام وھزەم لەخۆم ئەبىرى ھەتا ئى ئەبووہوہو وەك لەسەر كاغەز ئەو چىرۇكانە لەمېشكەدا نەخش ئەبوون و لەماوہى بىست و پىنج-سى سائەى دوايىەدا زياتر لەھەمووشتىك لەمېشكەدا خوليان خواردەوہو تايادا پتر چەسپاون.

ئەو باجى نامىنە گەدوچار لەدەوروبەرى سالانى ۱۹۵۵ دا بىنىم تەمەنى نىكى پەنجا سال ئەبوو، نەخويندەوارو لاوازو بالام ناومندى بوو و بەدەگمەن پى ئەكەنى و زياتر بەگزی وپەستى ئەمايەوہ. لەبەر نەوہى نەسمەرىكى تىرېوو پى يان ئەووت ((نامە قولە))، بەلام وەنەبى ئەم ناوہى

جەلال تەقى

بۇ نەنگى لى نرابى، لام وايە زياتر لەبەر خۆشەويستى بووبى، چونكە ھەرچەندە دەست كورتو ھەزار بوو بەلام لاي ھەموان خۆشەويست بوو، و بەسەر بەرزى ئەژيا، سەرەپراي ئەوھش گىرپانەوھى چىرۇكى گوى ناگردان ئەوھندەى ترخۆشەويستى كردبوو !.

ئەو چىرۇكانەى لەم بەرگەدا كۆكرانەتەوھ، ئەوانە نەبى كە دەست نیشان كراون، ھەمووى ھى ((باجى ئامىنەيە)) و ئەولەكاتى خۇيدا بۇى گىرپاومەتەوھ. سەير ئەوھيە زۆربەيان شەقتىكى لەيەك چوويان پىوھيەو ھەندى جار را بۆئەوھ ئەچى كەمرۇف بويىرئ بلى دوورنيە سەرچاوەكانيان يەك كەس بىت يان چەند رووداويكى راستەقىنە بوو بن بە بنچينە بۇ لەيەك چوونيان، بۇ وىنە: لەزۆربەياندا- ھەروھە لەزۆربەى چىرۇكى ئەفسانەى كوردىدا بەتېكرپايى- پىرئىزىن نیشانەى خرابەكردن وتاوانە بەلام نەك لەرئى سامان و پارەدا بەلكو لەرئى شتىكى بى نرخی وەك ((لەتك وپەتك))دا. لىرە پرسىارىك دتتە گۆرئ، ئايا ئەو لەتك و پەتكە ھەمان لەتك و پەتكە كە ئىستائىمە تى ئەگەين يان شتىكى لەمە جىاوازەو ئەو پىرئىزانە لە ((ھىرنى چەرخ و فەلەك))دا بەناسمان دا بەكارىان ھىناوھ؟ چونكە زوربەى كات ئەو پىرئىزىنەى خۇى ئەخاتە مەترسى يەوھ لەرئى پەيداگردنى ((لەتك و پەتك))دا خاوەنى ((چەرخ و فەلەك))كە ھەركاتى ويستى سوارى ئەبىت و خەلكى تىرىش سوارنەكات و بەناسمان دا ئەفرئ.

ئەمەش ئەمانگەيەنئە پرسىارىكى سەيرتر: ئەگەر ئەوھ راست بى كە ھەندىك زانايان ئەلئىن گوايا لە رابووردووى زۆر دوورداو پىش پەيدا بوونى فرۇكە بەھەزارەھا سال و پىش ئەم شارستانىەتەى ئىستا مرۇف توانىويەتى

شەوانى كۆس ناكردان

به ئاسمان دا بفرئ ئەلئيم ئەگەر ئەمە راست بئ گومان لەوهدا نامئینی که کوردیش بلەى زانیاری هئنده بەرزبوه که بەشدارى لەو کاره زانیاری یەدا کردوه چونکه بەدەگمەن چیرۆکی درئیزی ئەفسانەیی گوردی هەیه باسی چەرخ و فەلەک نەکان ۰۰۰ بۆیە هیچ سەپرنیە که زانای سوؤفئیتی ((ئەلیکساندەر گەربوؤفسکی)) بەدئنیایی یەوه ئەلئ: ((۰۰۰ ناری یە کۆنەکان ۰۰۰ تەوانیویانە بفرن.))^۱ خائئکی تری لەیەک چووی زۆربەى چیرۆکی ئەفسانەیی گوردی ئەوویە کەلەو چیرۆکانەدا هەر شارە پادشایەکی هەیه فەرمانرەوایی ئەکات، نایا ئەمە نیشانەى بوونی سەربەخۆیی و دەسەلاتداریی نیه لەو کاتە دئیرینانەدا که ئەم چیرۆکانەى تیدا دروست بوون؟.

دوا خائئ لەیەک چوونی چیرۆکەکان، کەلە هەموویان گرنگترە، ئەوویە کە نیشانەى مرؤفایەتى تئیکرایی هەموویان بەیەکەوه ئەبەستئتەوهو ئەویش برئیتی یە لەسەرکەوتنى چاکەو زئیرکەوتنى خراپە.

^۱ گەربوؤفسکی: ئەئینی کۆنترئین مئزوو. وەرگئیری لە روسی یەوه جەلال تەقى سلئمانی، ۱۹۸۰ ل ۱۷۸.

خویندەواری بەرپز!

نامەوئ سەرت بیه‌شینم و زۆری لەسەر برۆم، ئەوەندە ھەیه، ھیوادارم
بتوانم لەو مپاش بەرھەمی تری لەم چەشنە، کەموکی ھەمووانە، پێشکەش
بەتۆی بەرپز بکەم ۰۰۰ زۆر برۆام بەتینە کە ھەرکەسیک لەلای خۆیەو
ئارەزوو بکات چیرۆکی لەم چەشنە ئەزانیت و ئەتوانیت تۆماریان بکات و
لەفەوتان رزگاریان بکات.

لەکۆتایی دا ئەلێم: ئەی خوینەری بەرپزی دڵ فراوان، بزەى گائتە
پێکردن نەتگرئ و مەلئ ((چۆن لەسەدەى چوونە ئەستێرەکان دا تازە باسی
دێوو درنج مان بۆنەگیرپتەو ۰۰۰۰)) چونکە لەو دلتیام کە
ئەگەر لەرەباردووی زۆر دووردا چیرۆکی ئەفسانەیی لەناو گەلاندا نەبوايە
نیستا نەئەتوانرا نەیتی ناسمان و گەردوون ئاشکرا بکریت ۰۰۰ ھەر ئەو
چیرۆکانەشن کە مردنیان بۆنیەو لەھەموو بەرھەمیکی تر پتر بەرگەى
کۆسپی ئەم گەردوونە ئەگرن!.

جەلال تەقى

سلیمانی- نیسانی ۱۹۸۰

راوى گردى رەش

ھەبوو، نەبوو كەس لەخوا گەورەتر نەبوو، كەس لەبەندەى خراب
رەورەشتەر نەبوو، پادشاھەك ھەبوو سى كورپى ھەبوو: ئەحمەدو محەمەدو
مەحمود. پادشا تەمەنىكى درىزى بەسەر بردبو كەرۆزى نزيك بووئە
كورپەكانى لەديوەخان كۆبكردەوئە پىئى وتن:

((كورپەكانم لەدنيادا داواى ھىچم ئى نەكردوون، كەنىستا زيانم تەواو بووئە
نەمرم وەسپىتىكم ھەيە بەجىئى بەئىنن، سى داواكارىم ھەيە مەپخەنە پشت
گوئى. يەكەم، كەمردم سى شەو لەسەريەك وەرنە سەرگۆرەكەم، بزائن چى
ئەيىنن)).

كورپە گەورەكەى و ناوئەنجىەكەى نەيانھىشت قسەكەى تەواوبكات وپىيان
برىو ووتيان: ((بابەگيان، خوالەتەمەنى ئىمە ھەلگىرئو بىخاتە سەر
تەمەنى تۆۋ. خوانەخواستە نەگەر شتىكت ئى ھات نەك سى شەو، ھەتا
مردن سەر گۆرەكەت جىگامان ئەيىن)).

پاشا ووتى: ((نەئ تەنھا سى شەوتان داوا ئى نەكەم)). دووھەم داواكارىم،
كورپەكانم، وەسپىت بى ھەرگىز نەچن بۆ راوى ((گردى رەش)). كورپەكانى
بەئىنيان پىئا، پاش ئەمە زۆرى پى نەچوو گيانى سباردو بوو بەقوربانى

جەلال تەقى

ئىيۈە. پاشا ناشتن و گەرانەوۋە لەگۆرستان، نزيكى نىۋارە ئەحمەد، كەكۆرەبچووك بوو، داۋاي لەبراكاني كرد شەوئ بچنە سەرگۆزى باوكيان و راسپاردەكەي بەجى بەينن، بەلام گۆئيان ئى نەگرت و لىشى توورەبوون و پىيان ووت: ((بىرۆلە (۰۰۰۰۰) باوگم بەين، باوگمان خەلمەقابوو ئەگينا وەسىتى واچۆنەكات!)).

ئەحمەد ووتى: ((باشەخۆم ئەچم)) بەدل شكاوى يەوۋە ئى يان دوورگەوتەوۋە، سواری ئەسپ بوو، و توولەو تانجى داۋاي خۇى خست و بەرەو گۆرستان رۆيشت. لەنزيك كىلى لاي سەرى گۆرەكەي باوكيەوۋە چالئىكى بۇ خۇى و ئەسپ و توولەوتانجى ھەلگەندو چاومرئى ي كرد بزاني چى رووئەدات. زۆرى پى نەچوۋ گۆئى لەگرمەو نالەو بۆلەبۆلئىك بوو ھەموو ئەو ناوۋى لەرزان. لەدوورەوۋە دىۋىكى رەشى قەترانىي بينى بەرەو گۆرەكەي باوكى ئەھات و ئەينەپاند.

((دايكت ۰۰۰۰ پاشا، باوگت ۰۰۰۰ پاشا، من لەزىر نەرز بۆت ئەگەرەم تۆلەسەر نەرز دەستم گەوتوۋى ۰۰ ھەرنىستا ئىسك و پروسكت بەسەر يەكدا ووردوخاش ئەكەم و تۆلەي چەند سالت ئى ئەكەمەوۋە)).

ئەمەي ووت و نەوى لەكىلى لاي قاجى دەرى ھىنى، ئەحمەد نەيكرەد نامەردى بۆي راست بووۋە، ناۋى خۋاي ئى ھىناو شمشىرىكى دا لەتەوقى سەرى ھەتا ناۋ لنگى شەقى كرد. بەجەقۇيەك لووت و گۆئى كردو خستىە دەسە سىرپىكەوۋە ئى دا رۆيشتەوۋە مائەوۋە بى ئەوۋى لاي كەس باسى بكات نووست. نىۋارەي دوھەم چوۋەلای براكاني پى ووتن: ((براكانە، دوپنى شەو وەسىتەكەي باوگمتان بەجى نەھىنا دەبا ئەم شەو بچين بزاني چى رووئەدات، نەك باوگم دوژمندار بوۋى و ئابروومان بەرن!)).

شەوانى كۆي ناكردان

ھەرىكەتچان لى ئى راست بوونەھو ووتيان: ((لاجۆلە (۰۰۰) دايكى باوكم بەرىن، ئەگەر نەخەئەھايە داواى شتى واى چۆن ئەگرد، دوپنئىش ھەروات ووت، تۆ چوويت جيت بينى؟))۰۰

ئەحمەد ووتى: ((ناچارم ئەمشەويش ھەرخۆم بچم)). بەناچارى دووبارە خۆى چووهو بۆ گۆرستان و لەنيوہشەودا ديويكى بۆر پەيدابوو ھەر لەدوورەوہ ئەينەپراندو ئەيووت: ((دايكت(۰۰۰۰) پاشا، باوكت(۰۰۰۰) پاشا، لەگۆرپشدا ھەر زەفەرمان پى ئەبەيت، دوپنئى شەو براپەكەم ھاتەلات لەناوت بردو نەھاتەوہ، ھەر ئىستا ئىسك و پروسكت بەسەر يەگدا وورد ئەكەم و تۆلەى براكەمت لى ئەسەنمەوہ!)).

ئەمەى ووتو نەوى لەكىلى لاي قاچى گۆرى پاشا، لەبن دەرى ھىناو تووپرى ھەلدا كرى بەھەزار پارچەوہ. نەوى لەكىلى ژوورسەرى ئەويش لەبن دەربھىنى، ئەحمەد لەچالەكە ھاتەدەرى، ناوى خواى لى ھىناو شمشىرىكى دا لەتەھقى سەرى كرى بەدوو كەرتەوہ. لووت و گوئى ئەويشى برى و خستىە دەستەسپىكەوہو چووهو مالمەوہ لى نوست.

ئىوارەى دوھەم چوہەلای براگانى و پى لى ووتن: (براگانم، دوپنئى شەو وەسيەتەكەى باوكممان بەجى نەھىنا دەبا ئەم شەو بچىن بزانىن چى روو ئەدات، نەك باوكممان دوژمندار بووبى و نابروومان بەرن!)).

ھەرىكەتچان لى ئى راست بوونەھو ووتيان: ((لاجۆلە (۰۰۰) دايكى باوكم بەرىن، ئەگەر نەخەئەھايە داواى شتى واى چۆن ئەگرد، دوپنئىش ھەروات ووت، تۆ چوويت جيت بينى؟))۰۰

ئەحمەد ووتى: ((ناچارم ئەم شەو یش ھەرخۆم بچم)). بەناچارى دووبارە خۆى چووهو بۆگۆرستان و خۆى و ئەسپ و تولەو تانجىھەكانى لەچالەكەدا

جەلال تەقى

خۇيان شاردەۋە . لەنيۋە شەۋدا دىۋىكى بۇر پەيدابوو ھەرلەدوورمۇ ۋە ئەى
نەپراندو ئەى ووت : ((دايكت (۰۰۰۰) پاشا، باوكت(۰۰۰۰) پاشا ، لەگۆرپىشدا
ھەر زەفەرمان پى ئەبەيت، دۋىنى شەۋ برايەكەم ھاتەلات لەناوت بردوو
نەھاتەۋە، ھەرۋىستا نىسكتو پروسكت بەسەر يەكدا ورد ئەكەم و تۆلەى
براكەمت لى ئەسەنمەۋە (۱)).

نەمەى ووتو نەۋى لەكىلى لایقاجى گۆرى پاشا، لەبن دەرى ھىناو توورپى
ھەلدا كرى بەھەزار پارچەۋە . نەۋى لەكىلى ژوورسەرى ئەۋىش لەبن
دەربەينى، ئەحمەد لەچالەكە ھاتەدەرى، ناۋى خۋاى لىھىناو شمشىرىكى دا
لەتەۋقى سەرى كرى بەدوو كەرتەۋە. لووتو گۋى ئەۋىشى بىرى و
خستىە دەستەسرىكەۋەۋە چۋەۋە مائەۋەۋە لى نوست. رۆزى سىھەم چۋەلاى
براكانى و پى ووتن: ((برايە، وادووشەۋە باوگم لەگۆرپادىە باھىچ نەبى
ئەمشەۋە ۋەسىتەكەى بەجى بەينىن، باوگم ديارە دوزمندان بوە بۆيە ئەۋ
ۋەسىتەى بۆگردووين، بافريا بکەۋىن نەك گۆرەكەى تىك بدەن و
ئابروومان بچىت)) . مەمەدو مەحمود گۋى يان لى نەگرتو ناچار
ئەحمەد ۋەك شەۋانى پىشو بەتەنھاچۋە سەرگۆرى باۋكى و خۋى شاردەۋە.
لەنيۋە شەۋدا دىۋىكى سى پەيدابوو، بەنابەخۋا دىۋچ دىۋ، جاۋى ناگرى لى
نەبارى و لەدوورمۇ ئەى نەپراند: ((دايكت... پاشا، باوكت پاشا لەژىر
نەرزىشدا ھەر زەفەرمان پى ئەبەيتو دووبرات كوشتىن، مەرج بى
ھەرئىستا بىتکەم بەپەندى دنيا (۱)).

نەمەى ووتو نەۋى لەكىلىكى توورپى ھەلدا ھەپرون بەھەپرونى كرى، نەۋى
لەكىلەكەى ترى توورپى ھەلدا كرى بەخۆل، نەۋى لەگۆرەكەى بەۋىنازەى
نىسك و پروسكى دەربەينى، ئەحمەد نەيكرە نامەردى، شمشىرەكەى

شەوانى گوى ناكردان

هەلکەيشا، ناوى خوى ئى هېنا داي لەتەوقى سەرى دووقاشى کرد. بەهەمان شيوە لوتو گووى نەویشى کردو خستىە دەستەسەرپەکەيهووە رویشتەووە.
شەوى دوایى دیووخان گەرم بوو، مەحمود لەسەرتهختى پادشایی باوکی دانىشتبوو، و پیاو ماقولان دەوریان ئى دابوو.
نەحمەد خوى کرد بەژورداو پاش کەمىک دانىشتن پى ی وتن: ((براینە، چۆن توانیتان بەقسەى باوگم نەگەن و دەسیەتەگەى بەجى نەهینن، مەرجى باوک و فرزندى وانەبى؟)).

مەحمود پاشا ئى ی راست بوووە پى ی ووت:

__ ((تۆش خەئەفاویت، نەگینا نەمە سى شەووە نەجیت جیت دیووە؟)).

کەگوپى لەمەبوو هەستایەسەرپى، یەکی تەفیکى کردە ناوچەوانیان و دەسەسەرپەکەى کردووە لەبەردەمى دانان و پى ی ووتن:
__ ((نەمانەم دیووە.....)).

کەبراگانى نەمەیان بینى و زانیان نەحمەد پالەوانیەکی نواندووە تک تک نارەقى شەرمەزاریان پرشت و نىتر نەیان توانى لەدیووەخان بىمىننەووە هاتنە دەرەووە. بۆبەیانى فەرمانیان دا نەسپ و تولەو تانجیان بۆئامادەبکەن .
کە نەحمەد ئى ی پىرسین بۆکوئ نەچن وتیان:

__ بەبى نەقلى خۆمان نەو پالەوانیەتیەمان لەدەست خۆمان داویدیوگەن
تۆگوشتن، ئىستا نىمە نەجین بۆراوى

((گەردى رەش))، بەئکو نىمەش لەوى پالەوانەتیەک بنوینن و نەم شەرمەى خۆمان بسەرپنەووە، دیارە نەوى شوینىكى پى مەترسیە بۆیە باوگمان وتى مەچن)).

نەحمەد گەوتە پارانەووە پى ی وتن:

جەلال تەقى

__ ((برايينه بيكهن بۇخاترى خوا، نامۆزگارى پېشووۋى باوكمانتان
نەگرتەگوۋ ئەنجامەكەتان بينى، ئەم داواكارىەشى رەت مەكەنەوومەچن
بۇراۋى گردى رەش نەك خوانەخواستە توشى بەلایەك بن....)).
ئەحمەد زۆرى ووتو ئەوان كەمیان بیستوبۇ رۆزى دوایی كەوتنە رى،
ئەحمەدیش ناگرى جگەر هەلى گرتو شوینیان كەوت.

رۆیشتن...رۆیشتن... كەئىوارەیان ئى ھات گەيشتنە ناشە كۆنیک. لەوئ
مەمەدو مەحمود باریان خست، ھەرچەندە ئەحمەد تەكای ئى كىردن
لەنامۆزگارىكەى باوكیان دەرئەچن و لەم ناشە كۆنەدا رۆز نەكەنەوومە
بەگوئیان نەكردوئەوان نوستن، بەلام ئەحمەد نەنوست، ئىشكى گرت.
لەنیوہ شەودا مەحمود خەبەرى بووہ گوئى ئى بوو ئەحمەد شیر
ئەسوئتەوومە تیزى ئەكاتەوومە. مەمەدى خەبەر كىردەود پى ئى ووت ((
ھەستە مەمەد، ئەحمەد شیرمان بۇ ئەسوئتەوومە ترسم سەرمان بېرى!)).
مەمەد پى ئى ووت: ((كاكە، بنوو بى خەم، ئەحمەد كاری وانارەوای ئى
ناوہشیتەوومە.))ونوستەوومە.

لەنیوہ شەودا ئەحمەد بینى ناگرىك بەردو ناشەكۆنەكە ھات... كەنزىك
بووہو چى بینى! دىۋىك ۋەك كوردناگر لەدەمى تەھاتە دەردود بەردو روى
ناشەكە ئەھات ، ھەر لەدووردوہ ھاواری كىرد((بۇن دى... بۇنى بیگانان دى
...لەو ەردودو مەكانان دى ... كى زاتى كىردوہ بىتە لانەكەمەوومە لىم پىس
بكات، بالداربى بالى ئەشكىنم... نالداربى نالى ئەشكىنم!)).

كە ئەحمەدى بەدى كىرد پەنا بەخوا ئەوئەندەى تر غەزەب گرتى، پى ئى
ووت:

((ئەودتۆي بەد فەسال!.. باوكى گۆر بەگۆرت لەگۆرەكەشىدا ھەر پیمان
نەویرى؟ سى ئامۆزای كۆشتوم؟ تۆلەي ئەوانىش ئىستا لەتۆ ئەكەمەو،
خۆت بگرە ھاتم!...)).

نەمەي وتو وەك واشە بەرەو پرووى ھات. ئەحمەد خۆي لەبەر لادا، بۆي
وەرگەرپاھەو و ناوى خۆي ئى ھىناو. شىرىكى لىداو كرى بەدووكەرتەو و وئ
ي نوست.

كەبەيانى براكانى ھەستان و لاكى ديوەكەيان بينى بەجاريك شەرمەزار
بوونو پى يان ووت: ((واديارە ھەتا تۆمان لەگەل بىت ھىچ پالەوانەتەك
بۆ ئىمەنابى، ئەبى بگەرپىتەو مائو و لىمان دوور بكەووتەو،.. خۆمان
نەرۆين)).

ئەحمەد ھەرچەندە ھەولتى داويارپاھەو رايان نەگرت و ناچار بەرەو ماڤ
گەرپاھەو.

بۆ رۆزى دوايى محەمەدو مەحمود رىنگايان گرتەبەر بەرەو ((گردى رەش)).
زۆر رۆرىشتن... كەم رۆىشتن، ئەو ھەر خوا ئەيزانى... كەلى ي نزيك
بوونەو چى بىين! پىر لەباخ و باخاتو كانى رونو پىر لە دارستان، ھەر
بۆ ئەو ئەشيا سازادەي تىدا بىزى .

مەحمود بەمحەمەدە ووت ((دەتۆ بىروانە، باوكم نەيوستو نىمە شوينى
واخۆش بىينىن بۆيە وەسپەتى كرى نەيەين بۆ ئىرە، ئەگىنا شوينى
لەمەخۆشتر لەكۆي دەست ئەكەوئ!)).

محەمەد ووتى: بەخواكاكە دىلم باش ناھىنى... ھەتا ئىستا ھەردوو
وەسپەتەكەي پىشوو پراست دەرچوون، بۆ ئەمەش دىلم كرمى بوە!... ئەلىم
بگەرپنەو باشترە!...)).

جەلال تەقى

مەحمود خەرىك بوو قەسەبكات ناسكىكى ھىندە جوان لەبەردىكەوۋە
دەرىپى قەسى لەبىر بىردەوۋە دوای كەوتن، ھالپىرە.

ھالەوئ ھەتا گەشىتە بەردەم ئەشكەوتىك.. ناسكەكە خۇى پىدا كىردو
ئەوانىش بەدواید... كەچوونەژورئ ناسك ديار نەبوو، ھەرچەندە ناو
ئەشكەوتەكە گەپان نەيان دۆزىەوۋە... لەلاپەكى ناوۋەوئ ئەشكەوتەكەدا
مىزىكى رازاۋەمیان بەدى كىرد ھەر خواردننىك دل پى ى خۇش بىت لەسەرى
بوو. چونكە برىيان بوو دانىشتن و دەستيان كىرد بەنان خواردن، كەتپىريان
خوارد ھەستان دەستيان بشۇن ناسكەكەيان بەدى كىردەوۋە، راپويان نا خۇى
كىرد بەژورپكى گەورەدا، كەچوونەنەو ژوورەوۋە لەباتى ناسكەكە
دېندەمەكى سەپىريان بىنى... ھەردووكيان گىرت و بىردىنە ژوورپكەوۋە...
سەرەو خە، بەسنىكىكى بىمىچەكەوۋە ھەلۋاسىن و دەرگاگەى لەسەر
داخستن و بەجئ ى ھىشتن.

بامحەمەدو مەحمود بەھەلۋاسراوى جئ بەئىلن و بزىنن لەمالمۇە چ باسە.

كەداپكىيان بىنى كورەگانى ديارنن ھانای برده بەر ئەحمەدو پى ى ووت:
_ ((رۇلە شىرەنەكەم، ئەوۋە ماۋەمەكى دوورو درپژد ئەو برايانەت بى سەرۋ

شوپن رۇىشتوون بۇجى بەزەمىيەكت پىما ناپەتەوۋە ناچى بۇ سۇراغىان؟))

ئەحمەد ووتى ((داپە گىان، ھەرچەندە ھەقىش نىە بچم بەدوایاندا بەلام
لەبەر خاترى تۇ بەيانى نەرۇم، يان تەيان ھىنمەوۋە يان سەرى خۇم
دانەنىم))

بۇ بەيانى خۇى كۆكرەوۋە، دەسەسپىكى دابە داپكىۋپى ى ووت: ((داپە
گىان، با ئەم دەسەسپەت لاپى، ھەتا ۋەك خۇى مابى ئەوۋە منىش ماوم،

شەوانى گوى ناگردان

نەگەر کون کون بوو نەود مەعنای واىە مردووم!!)) دۆعا خوازى لەدايکى کردو کەوتە رى.

باسەرتان زۆر نەيەشنيئم،ولەگورتى بىرپەمەو، ئەحمەد کەگەيشتە گردى رەش بەهەمان شپۆه ناسکەکەى بەدى کردو دووى کەوت هەتا کردى بەئەشکەوتەگەدا... بەلام ئەم نەچووه ژوورەود لەبەردەم ئەشکەوتەگەداخۆى مالت داو چاوەرپى کرد... کەناسکەگە زانى ئەحمەد نەهاتە ژوورەود پاش کەمىک سەرى دەرھينا کەبزاني چى لياھاتو، نەويش ناوى خوازى لى هيناو شيرىکى دا لەملى و سەرى پەرانە. هەرکە سەرەکە کەوتەسەر زەوى بووبەگرمەگرم و تەپ و تۆزىک چا و چاوى نە ئەدى. پاش ماودىەک کەتەپ و تۆزەگە رەويەو نەحمەد خۆى کرد بە ئەشکەوتەگەدا. کەگوئى ئە نالەنالى براکانى بوو، بەهەتە داوان ئەو ژوورەى دۆریدو کردنيەو، باوہشيان کرد بەيەگداو هاتنە دەرەود، بەلام دوبارە گوئى يان لەنالەنال بوو، کەگەران چەند ژوورىکى تريان دۆزىەو، بينيان هەرپياو سەردو خوارو هەرژنە بەپرچ هەئواسراون...

هەموويان کردەو ودايان گرتن، ئەوہى مردبوون ناشتيان وئەوہى مابوولەگەل خۆيان برديان،سى کچى زۆر جوانيان تيدا بووبەرەو مال گەرانەو. ئەحمەدە محەمەدو مەحمودلەخۆيان مارەکردن.

پاش ماوہيەک خوشکىکى ناسکەگە هاتەو، کەبىنى براکەى کوژراوہ _ چونکە ناسکەگە براى بوو، چوو بوو کليشەى ناسکەگەو _ دەستى کرد بەگريان و قزپنينەو و لەدلى خۆى دا ووتى: ((ئای... هەبيت و نەبيت نەمە کارى گوپانى پادشان، هەر ئەوانن بتوانن زەفەرمان پى بەرن،

جەلال تەقى

ودووبراۋ سى نامۇزام بكوژن، مەرج بى بەردچەلەكياندا بجمە خوارەودو
رېشەتان لەبن دەربھينم ۰۰۰)).

ئەمەى ووت خۇى خستە شىۋەى پىرېژنىكى سەدسالئەۋەو سوارى
چەرخ ۋەلەكەكەى بوو، بەرز بووۋەو گەپشە ئەو شارەى ئەحمەدو
محمەدو مەحمودى ئى بوو. لەقەرأغ شارچەرخ ۋەلەكەكەى لەژىر دەۋەنىك
دا شارەدەو بەرەۋشار رۇپشەت ۰۰۰ گەپرا، گەپرا، ھەتا مالى پاشاى دۇزىيەۋەو
لەدەرگاي دا. ژنى پادشا دەرگاكەى ئى كرددەو بانگى كرددە ژوورەو ۰۰۰
ماۋىيەكى زۇرمايەۋە ھەموو ئىشكى ئەكردو خۇى لايان خۇشەويست
ئەكردو دلى ئى ئەسەندىن، ھەتا رۇژىك ژنەكانى ئەحمەدو مەحمەدو
مەحمودى قايىل كردد پىكەۋە بچن بۇسەيران. بەفيل بىردنىيە ئەو شوينەى
چەرخ ۋەلەكەكەى ئى شارەدوۋەو، ووتى: ((ناي كچينە ئەم شتە چى
يە؟ وەرن تەماشاكەن!)) كەھاتنە پىشەۋە لەخستەى بىردىن ۋە ھەموويان
پىكەۋە چوونە ناۋى دانىشتن. پىرېژن دەستى بىرد بۇ دەسكەكەى ووتى))
ئاي خۇئەم شتە با ئەخوات، ئابزانم ئەمە چيە!)) ئەمەى ووتو
دەسكەكەى باداۋچەرخ ۋەلەكەكەى خستە گەرو بەرزى كرددەو ۰۰۰
ھەرچەندە ژنەكان ھاۋارىيان كرددو قىژاندىيان كەدايان بەزىنى كەلگى
نەگرت ھەتا ((گردى رەش))، لەۋى دايبەزاندىن ۋە بىردنىيە ئەشكەۋتەكەو
گەپرايەۋە مالى پادشا. كەئى يان پىرسى كوا ژنەكان ووتى: ((داپىرە
بەقوربانان بى ئەۋان لەپىش مىندا ھاتنەۋە)).

كە ئەحمەد ھاتەۋە ھەۋالى ون بوونى ژنەكانى بىست زانى مەسەلە چيەو
دلى لەو پىرەژنە كرمى كردد. بەدايىكى ووت كە تەندوور دابخاتو كولپىرە
بەرۋنى بۇبكات چوونكە ئەچى بۇگەشتو گوزار. لەۋەتەى پىرېژنەكە

شەوانى كۆي ناكردان

هاتبوو بۆمالى پادشا نان پئوهدان بهو سپىررابوو... تهنوورهگه نهوهنده سوور بوو بووهوه جۆشى سهندبوو، كهئانهكهى دا بهتهندوورهكهوه نهحمهد لهپشتهوه ناوى خواى لئهيئا پالئىكى پئوهنا خستيه تهنوورهكهوه... هەر كه بهر ئاگرهكه كهوت نهعرهتهيهكى كئشا دنيا شئواو تاريك بوو، و لهوهوپاش دامرگايهوه.

نهحمهد سواری ئهسپهكهى بوو، و بهرهو گردى رمش كهوته رئ كه گهيشته نهشكهوتهكه چوه ژوورهوهو ژنهكانى دۆزيبهوه. وهك جارى پئشوو ههئواسرابوون، كردنيهوهو نهشكهوتهكهى وئران كردو هيئانابهوه مائى... ههموو بهيهك شادو شوگر بوونهوهو...

منيش هاتمهوه هيچيان نهدامى!

((زەنگى شەقلە باز))

ھەبوو۰۰۰ نەبوو۰۰۰ كەس لەخوئا گەورەتر نەبوو، كەس لەبەندەى خراب
رورەشتەنەبوو پادشاىەك ھەبوو، پۇژىك لەگەل براكانى و گەورە پىاوانى
شاردا بەكۆلاننىكدا ئەپۇيشتن. لەبەر پەنجەرەى بالەخانەىەكدا سى خوشك
دانىشتىبون پادشا گۆئى لى يان بوو قسەيان ئەكرد. خوشكى گەورە ووتى:
((ناخ، خۆزگە براگەورەى پادشا بىخواستمايە بەھىلكەىەك ھەوت
دەستە ميوانم بۇ بەرئ بگردايە!)).

خوشكى ناودنجى ووتى:

((خۆزگە براناودنجى پادشا بىخواستمايە لەخورى يەك فەرشى ھەوت
زوروم بۇ دروست بگردايە!)).

خوشكى بچووك ووتى:

((بەخوئا من ئەمانەم ھىچ پى ناكرى، بەلام خۆزگە پادشا خۆى
بىخواستمايە كورپىكى كاكۆل زىرپىن و كچىكى دان گەوھەرىنم بۇ
بدبايە!)).

پادشا كەگۆئى لەمەبوو فەرمانى دا شايى و لۇغانيان سازكرد كچى گەورەى
لەبرا گەورەكەى و كچى ناودنجى لەبرا ناودنجى و كچى بچووكى لەخۆى
مارەكرد.

جەلال نەقى

پاش ماودىيەك براگەورەى پاشا ۋىستى ژنەكەى تاقى بكاتەو، چەند ھاوړى يەكى خۆى دەمەوت كړدو بەژنەكەى ووت: ((ئابزانم چۆن قسەكەت دىننيتە دى، ئەو ھەوت ھىلكەو تۆ يەك ميوانم بۆ بەړى بكە)). ژنەكە وەلامى داىەو: ((ھەو، من شتى وام چۆن بى ئەكړى، ئەوسا بەگالتە وام ووت)).

خوشكى گەورەيان تەلاق دا.

پاش ماودىيەكى تر برا ناومنجى بەخوشكى ناومنجى ووت: ((تۆ ووتت لەخورى يەك فەرشى ھەوت زوور دروست نەكەيت، ھانەو ھەوت خورى فەرشىكەم بۆ دروست بكە)). ژنەكەى وەلامى داىەو: ((ئەيرۆ ئەمە لەوزەى كىداھەيە، بيانووم بۆچى بى ئەگرى!)).

ئەو پش تەلاق درا.

مايەو ھە خوشكى بچووك .

ئەو ھەندەى بى نەچو سكى پىر بوو، وورددە وورددە بەرز بېو ھەو. خوشكە كانى بانگ كرده لاي خۆى كەيارمەتى بدن و ناگايان لى بى. خوشكە كانى رۆژ بەرۆژ زياتر رقيان لى ھەئەستاوبەغىلى يان بى ئەبىردكەبۆچى ئەوان تەلاق دراون و ئەو واخەرىكە ناواتى دىتە دى.

باسەرتان نەيەشىنم، نۆمانگو نۆرۆژونۆسەعات و نۆدەقىقە تىبەرى و زار گرتى. خوشكە كانى بى يان ووت:

((خوشكى گيان ئەبى بچىتە سەربان و لەگلاورۆژنەكەو ھەندالەكەت بخەيتە خوارەو ھەو نىمە لىرە جاجمى بۆ ئەگرىنەو)) ھەرچەندەھاو بى كړدو پارايەو ھەو و تيان نەبوو ھەو نابى و ھەر ئەبى و ابكەى، نەريت بى ئەگىنا مندالەكەت نابى و نابى و شمان ئەچى.

شەوانى كۆي ناكردان

بەجىنگە كېرى نارديانە سەربان و خۇيان لەژىرمو چاومېرى يان كىرد. زۆرى پى نەچو و خوا كچو كورپىكى دايە و لەكلا و پۇژنەكە وە خستىنە خوارە وە. خوشكەكانى جاجمىكىان بۇگرتبۇو كەوتنە ناوى، بەلام يەكسەر خستيانە سندوقىكى دارىنەى بەقىر داپۇشراو وە وە نارديان دايان بەدەم ناوى روبرايكە وە. ئەو پۇژەش سەگىكى مالى پادشا ترەكى بوو پىنج شەش توتكى بوو بوو، دووتوتكىان خستە جاجمەكە وە دايان نا. كەژنەكە هاتە خوارى و داواى مندالەكانى كىرد جاجمەكەيان بۇكرەدە وە توتوكەكانيان پيشاندا و پى يان ووت: ((دەك باوانت شىوى، ئەمە بوو ئەو كورە كاكۇل زىپىنە و كچە دان گە وەهرىنەى بەتەمايان بووى؟)).

ژنەكە دەستىكى كەوتە ئەم لاو دەستىكى كەوتە ئەولا و بەگەساسى يە وە ووتى:

_ ((وانىە، بەلام باوايى)).

خەبەريان نارد بۇ پادشا كە ئەو پۇژە نەچو بوو بۇ راوو شكارو چاومېرى نە وە بوو ژنەكەى مندالى بىي و پى يان ووت:

((پادشامان مۇدەمان بدمى، ژنەكەت دوو توتوكى نەرم و نۆلى بوو!)).

پاشا ناگرى تىبەر بوو، قىراندى: ((بىرۇن لەگەل توتوكەكان دا بيانخەنە زوورىكە وە وە هەر ئىسقان و پاشما وەيان دەر خوارد بەدە)).

ژنە بەستە زمانەكەيان لەگەل توتوكەكاندا خستە ژووردكە وە وە دەرگايان لەسەر داخست و پاسە و انىكىان بە ديارە وە دانا.

بىينە وە سەر باسى دوومندالەكە. كەپووردكانى خستيانە سندوقە دارىنە بەقىر داپۇشراو كە و دايان بەدەم ناوى روبرا وەكە وە تە وژمى ناودكە بىردى ۰۰۰ بىردى ۰۰۰ هەتا لەگەرووى ناشىك توندى كىرد و بەرى ناوەكەى نى

جەلال نەقى

گرت ناشەوانەكە پىرىكى دەلى بوو، ھات بزانى چى گرتوويەتى. كەروانى سندوقىك گەروودەكەى گرتووه، دەرى ھىنا لەدلى خۆى دا ووتى: ((خو ناردوويەتى، ئەم سندوقە كەل وپەلى تى ئەخەم)). كەسەرەكەى كەردووه چى ببىنى! كچ وكوپىكى ببىنى لەگەل رۇژدا شەريان نەگرد، بەنەمرى خوا ھەرىكەيان ئەمەندە پەنجە تووتەى خۆيان مژى بوو شىريان تىزابوو و، بوو بوون بەمەمك. ژنەكەى بانگ كەردو. ووتى:

_(كچى وەرە تەماشاكە! ۰۰)).

ژنەكەى لەدوورەوه بانگ كەردەوه: ((نەرى باوانت شىوئ نەوہچیتە، بۇ ھاوار ئەكەيت!)).

كەھات پىرەمىرد ووتى : ((كچى ئافرەت چۆن ھاوار نەكەم، نىمە چەند ساڵە پىكەوھىن مندالمان نەبووہ ئىستاوا خوا ئەم دوو مندالەى بۇناردووين ۰۰۰ نىتر چۆن خۆم بگرم و ھاوارنەكەم)).

بەدئخۆشى يەوہ مندالەگانىان بىردە ئەشكەوتەكەوہو ناويان نان نەحمەدو فاتى.

سەرتان نەيەشىنەم، خۆزمان ماندوونابىت و نەتوانم زۆرتان بۇ بىرىسم!، بەلام بالەكورتى بىپىنەوہ. مندالەگان گەوردبوون و بەراستى وايان ئەزانى كەمندالى ناشەوانەكەن، ھەتا رۇژىك ئەحمەد لەگۆلان يارى نەگرد لەگەل كورپىكى ھاوپىرى دا لى يان بوو بەھەراو، ھاوپىكەى پىرى ووت:

_(دەبرۆبەولاوہ ھەتىوہى لەگەرووى ناش دا دۆزراوہ، كەس نازانى داىك و باوكتان كى يە، ئەگەر باش بوونايە فرى نەئەدران!)).

نەحمەد كەئەمەى گوىلى بوو تاس بىردىەوہو بى دەنگ پەنجەى گە.

ھاتەود مالى. ئىوارە كەھەمووپىكەوہدانىشتىبون بەناشەوانەكەى

((بابەگيان توخوا ئەگەر بەراستی پيەم نەئى ي دايك و باوگمان كين .
راسته ئيمەت لەگەر ووى ناشدا دۆزىووتەو؟))

باشەوانەكە دەستىكى كەوتە ئەملا و دەستىكى كەوتو ئەولا و ناچار بوو
راستی يان پى بلى .

بۆسبەينى ئەحمەد هاتەلای ناشەوانەكە، دەستی ماچ كردو ووتى ((
بابەگيان، تكام لەخزمەتت دا ئەوويە كەريگامان بدەيت برۆين بەلكو
دايك و باوگمان بدۆزىنەو)). كە ناشەوانكە زانى قسە كەلك ناگرى رپنگاي
دان و بەگريان لەگەل پيريزن دا هەتا قەراغ شار بەرئ يان كردن . پيش
نەوى دۇعاى خواحافيزى لەيەگتر بكەن بەنەحمەدى ووت:

((رۆلەى شيرينم پيش نەوى لەگەل يەك جيا ببينەو دياربەكت
نەدەمى . ئەم مېزەرەو ئەم دارعاسايەى دەستم ئى وەرگرە، پاريزگار يان بكە
هەتا ئەگەيتە شوپىنىكى ئاودار كەبەدلت بى، ئەوسا چاو بنووھينن و
مېزەرەكە بكەرە سەرتو دارعاساكەبەدە بەزەوى داو بلى: لەنيەتى نەوى
ببیتە كۆشك و تەلارئك وینەى نەبى . دەبرۆن خواتان لەگەل)).
نەمەى ووتو بەجى يان هينستن .

نەحمەدو فاتى هەر رۆيشتن ۰۰۰ هەررۆيشتن ۰۰۰ هەتا گەيشتنە دارو
دەوھنيك . بينيان گورگيەك مندالتيكى بەدەمەوويە . ئەحمەد تيرىكى تيگرت و
كوشتى و مندالەكەى هەلگرتەو . ماوھەكى تر رۆيشتن تاگەيشتنە
كۆمەلك شين و شەپەرۆيان ئەگرد، ئى يان چوونە پيشەو بېنيان لەنينسان
ناجنو هەموو كورته بنەن . ئى ي پرسين: ((ئەو خېرە واشيوەن
بەگەن؟))

جەلال تەقى

وتيان: ((نېمە دەست و پېۋەندى شاي جنۇكانىن، پادشامان ھەمووسائىك كورپىكى نەبىت، دوژمىنكى ھەيە خۇي نەخاتە شىۋى گورگىكەۋەو نەيرفىنى و نەبىت. وانىستا گورگەكەمان ھەئېرى و لىردا لىمان وون بوو)).

مندالەكەي پىشان دان و ووتى: ((نەمەيە مندالەكە؟)).

وتيان: ((بەئى)).

خەبەريان برد بۇ پادشا كەنادەمىزادىك گورگەكەي كوشتوھو كورپەكەي رزگار كوردوھو. پادشاي جنۇكەگان بەسەرى رووتى و بەپىي پەتى ھات بۇلاي نەحمەدو ئەملاو ئەولاي ماچ كوردو پىي ووت:

_((لەپاداشى نەمەداجى داۋائەكەيت نەتدەمى)).

نەحمەد ووتى ((ئەسپى زمان زانم بدەرى!)).

شاي جنۇكان ناخىكى ھەلكىشاو ووتى: ھەوت سائە ھەمووسائىك كورپىك نەبىت و گورگ نەبىت، خۆزگە ھەوت سائى تىرىش كورم بوایەو گورگ بىردايە بەلام داۋاي ئەمەت ئى نەكردمايە... بەلام تازە بلىم چى، بەئىنم دايتى چىت بویت بتدەمى نادەى بچن بۇي بەئىن!...

ئەسپىكىان بۇھىنا، ئەسپ چى ئەسپ ھەرقابىل بە شان و شەۋكەتى خۇي بوو، سوۋارى بوو فاتىي خستە پاشكۇي خۇيەۋە، ئى يان حىابوونەۋەولپىاندا رۇيشتن! ھەر رۇيشتن... ھەر رۇيشتن... ھەتاگەيشتنە بەرزايىەكى سەۋزى پرلەگانى و مىر غوزار، ئەمەندە خۇش بوو دلى ئەكردەۋە... ھەتا چاۋبىرکا ھرباخ و باخات و دارستان بوو، بەكورتى جىگايەكى بى وپنەبوو.

دابهزىن چاۋيىكىيان بەدەۋورى خۇياندا گىرپا... ئەحمەد ئەم جىگايەى زۆر بەدل بوو، بەقاتى ى خوشكى ووت:

((خوشكى گيان، ئەم جىگايەت بەدلئە؟ دۇعابكەين بىتت بەكۆشك؟))

فاتى وەرامى دايەوہ:

((ئەى تۆ بەدلئە))

((بەلئ))

فاتى ووتى:

((خوشكت لەدەۋورت گەرى، تۆ پىت خوش بىت منىش پىم خوشە))

نەحمەد داۋاى لى کرد چاۋ بنوقىنى، مىزەرەكەى لەسەرکرد، دارعەساكەى دابهزەۋى دا، ووتى: ((خوايە، لەنيەتى ئەۋەى ئىرە بىتتە كۆشك و تەلارىك وپنەى نەبى))

كەچاۋيان كردهۋەچى بىينن اکۆشكىك كۆشكىكى بى وپنەلە خەۋىشدا شتى وەھايان نەدىبوو، ھەر واقيان وپما. كەچۈنە زور دەۋنەۋەندەى ترخەبەسان، نەيان ئەزانى خۇيان بەگوپدا بكەن، ئەمەندەى زور تىدابووتيا وون ئەبوون، ھەموو كەل و پەلئكى پىۋىستىشى تىدابوو.

(()) (())

ھەموو بەيانى يەك ئەحمەد ئەچوو بۆ راوو شكارو فاتى لەمالەۋەد نەمايەۋە، كە نىۋارە ئەگەپرايەۋە فاتى بەرۋخۇشى ئەچوو بەپىرەۋەۋو جى راو كردهۋولئى و ۋەر ئەگرتو خواردنى دروست ئەكردوبەكامەرانى ژيانيان نەبىردەسەر.

رۆزىك پادشای شار لەكاتى راوو شكاردا ناسكىكى راونا، بەرپىكەۋوت ناسكەكە بەرەۋو بەرزاىى نزيك كۆشكەكە رۆپشت.

جہ لال تہقی

پادشاہکے نامہ میں جہ لال تہقی اور ماہی۔ بہ دست و پیوندہ گانی ووت:
(نامہ کوشکی ج پادشاہیکہ ہاتوہ تہخت و تاجم لئ بسینئ؟...)

وہر امیان دایہ وہ: پادشامان، کج و کورپکی تیدایہ و ہیچی تر، کہس نہ نہیان
بینی و نہقسہ لہ گہ ل کہس نہ کہن۔ کورہ کہ بہیانی نہروات نیوارہ دیتہ وہ و
تہنہا کچہ کہ لہ مال نہ مینیتہ وہ پادشا زیاتر مہراق گرتی و بہدہوری
کوشکہ کہ دا چہند جاریک سورپاہ وہ، لہ پر لہ پہنجرہ یہ گدا فاتی ی بہدی
کرد و یہ کسہر بہ تیری نہ شقی گرفتاریو، بہ لہ رزہ وہ گہ پاپہ وہ۔

ناردی بہ شوین پیو ماقولان و تہ کبیر کہرانیدا کہ چاریکی بؤ بدوزنہ وہ۔
ہر یہ کہی قسہ یہ کی کرد، یہ کی ووتی: بؤت نہ فرینین، یہ کی ووتی
کورہ کہ نہ کوزین، بہ لام پادشا نہ مانہ رمت کردہ وہ ووتی کہ ناشن کاری
ناپیاوانہ ی لئ بوہ شیتہ وہ۔ لہ دوایدا نارامی لئ ہ لگرا، جاپاندا پادشا
گرفتیکی ہ یہ کی بہ خویدا رانہ پرموی و نہ توانی چاری بکات با بیتہ
خرمہ تی۔

ہر کہسی نہ ہات تہ گیری نہ کرد پادشا بہ دلئ نہ بو، رہتی نہ کردہ وہ۔
لہ دوایدا پیرہ ژنیکی پشتکومی سہرئاسنینہ پیدابوو، ووتی، ((پادشا، من
بیت نائیم جی نہ کہم، بہ لام نہ نجامی کارہ کہم نہ بینیت...)) پادشا پیی
ووت:

_ ((دایرہ، چارم بکہیت بہ سہنگی خوٹ نالتونت نہدہمن))۔

وہر امی دایہ وہ: ((نالتونم ناوی، ہر سہرئیک بہ لہ تک و سہرئیک بہ پتہ تک
ہلہم کیشہ ہیچی ترم پیویست نہ...)) (مہرج بی دہجار بہ لہ تک و دہجار
بہ پتہ تک ہلہت کیشم، ہر تو فاتیم دہست بخہ تہختی پادشاہیشم ناوی!)
پیریژن رویشٹ...

شەوانى كۆى ناكردان

خۆى گەيانند بەردەرگای كۆشكى ئەحمەدو لەدەرگای دا فاتى لەپەنجەرەى سەردەرگاگەووە سەپىرى كرد بەلام دەرگای ئى نەكردەووە، هەرچەندە پىرىژن پاراپەووە نەپەشت بچىتە ژوورەووە. ناچار لەبەر دەرگاگە هەتروشكاو چاومپىيى كرد كاكى بىتەووە.

ئىوارە كە ئەحمەد هاتەووە پىرىژنى لەبەر دەرگا بەو كەساسىەووە بىنى بەزەبى پىداهاتەووە پى ووت: ((داپىرە ئەووە چى ئەكەى لىرە؟)).
وەلامى داپەووە ((داپىرە لەدەورت گەپى، لەخىل بەجى ماوومو پىگەم لى وون بوە، دالەدەم بىدەن هەتا خىل ئەگەپىتەووەو لەگەلئاندا مل نەشكىنەم...)).

ئەمەندە كىروزيەووە دلى نەرم كردو تكاى لەفاتى كرد كەبىباتە ژورەووەو پىشى ووت:

_((خوشكى گيان، هەرىچ نەبى بۆهاودەنگى باشە ، تۆبەم پۆژگارە دوورو درىزەبەتەنبايت. باهيج نەبى بانەم داپىرەمەت لابت...)).

ئەمەندەى بۆ ووت فاتى قايل بوو ، بردىە ژورەووە.

پىرىژن ئەمەندەبەدەورو پىشتى فاتى دا ئەهاتو نىشى بۆئەكرد دلى لىسەندو واى لىكرد بەداپىكى دىسۆزى تەماشباكات.

پۆژىك ئەحمەد چوووبوو بۆ راوو شكار داپىرە ووتى:

((ئەرى داپىرە لەدەورت گەپى ، تۆ بەم جوانى يە، كاكەت بەو جوانىە چۆن وابەتەنبا ئەزىن؟ حەيف نىە زەنگى شەقلەبازتان نەبى؟...)).

فاتى ووتى :

_((داپىرە گيان زەنگى شەقلە باز چىە؟)).

ووتى ((ئەپەرۆ نازانى؟ شتىكە لەهەزار ناواز نەخوئىنى....

جەلال نەقى

نەودەتان لابىن ھەرگىز تاقەتتان ناچىن ((.

_ بەقوربان ، بەكاكت بلىن بىدۇزىتەوہو بىھىنى.

كەنىۋارە ھاتەوہ وەك رۇزان مەچۇ بەپىرىيەوہو قسە مەكەو خۆت پەست
پىشان بەدە، كەووتى جىتە بلىن زەنگى شەقلەبازم ئەوى ، لەبەر نەودى
زۇرى خۇش ئەوى دلت ناشكىنىن و بۆت پەيدا نەكات.

كەنىۋارە ئەحمەد گەرايەوہ فاتى وەك جاران نەچوو بەپىرىيەوہو بەخىر
ھاتنەوہى نەكردو تفاقى راوى ئى وەرنەگرت
ئەحمەد سەرى سورماو ووتى:

_ ((خوشكىن گيان ئەوہ چ خىرە؟ خۇ شكور نەخۇش نىت، جى روى داود
پىم بلىن ((.

_ ((نەءكاكە نەخۇش نىم... بەلام خۆت ئەيزانى بەم رۇزگارە تۇ
لەدەرەوہى و من بەتەنھام... خۇ ئەم پىرىزەش ھەتاسەر بۆمن نامىنى ،
نەبىن جارنىكەم بكەى ((.

_ ((باشە جى بكەم ؟ چۆن چارت بكەم؟)).

_ ((زەنگى شەقلە بازم بۆبىنە)).

ئەحمەد تاس بردىيەوہ، بەلام ووتى ((تۇ ئەم شەو بنوو، ھەتا سبەينى
خواگەرىمە)) . ئەو شەوہ نوستن ... بۇ بەيانى ئەحمەدكالەو پىتاوى ناسنى
لەبىن كىردو كەل و پەل پىويست و تويشوى ريگاي ھەل گرت و سوارى نەسپى
زمان زان بوو،

دۇعا خوازى لە فاتى و داپىرە كىردو ئى ىدا رۇيشت.

شەۋانى كۆي ناكردان

ھەر رۇيشت.... ھەر رۇيشت ... ھەتا گەيشتە سەر كانى و ئاۋىك و، دانىشت
بەھسەتەۋە. ئەمەندە پى نەچۋوپىرە مېردىكى رېش سې نورانى ئى
بەيدابوو. سلاۋى ئى كردو لايەۋە دانىشت و وتى:
_ ((ھا ئەحمەد، ئەۋە ئۇغر بى:)).

ۋەرامى دايەۋە (كە ئەزانى نام ئەحمەدە ئەبى بىزانى بۇ كۆي نەچم
..)

ۋوتى ((ئەحمەد، ئەۋەندە بە قسەى فاتى ئى خوشكت بىكەيت سەرت تيا
نەچى... بەلام قەيناكات لەبەر ئەۋەى جوانكەى يارمەتت ئەدەم... ئەۋ
شتەى بۇى نەچىت ھەتا بلى ئى پىر مەترسى يە... ماۋەيەك ئەرۋىت
نەگەيتە دىك و دائىك ھەموو بەرورگ و پەراسوى ئەسپەكەت ئەكات
بەخوئىن , كەمىك بوستە و بلى: |دەك ئاۋابى باخ و باخاتەكە، لەباخ و
باخاتەكەى مالى باۋكەم خۇشترى ..), نەختىكى تر ئەرۋىت نەگەيتە
كانىەكى بۇگەن لەدوورۋە دلت خەرىك ئەبى بىتە دەرى، نەكەى روت گرز
بىكەيت و لوتت بگرى , دابەزەۋ بەزەردە خەنەۋە دەست و دەم و چاۋى ئى
بشۋو بلى: (دەك ئاۋابى كانى يە شەكراۋەكە ئەئى ئى كانى بەھەشتى). ھا,
نەم پىتكە سابونەشت ئەدەمى، لەگەر ئەۋەتتا ئەگەر دوات كەۋتن بۇيان
ھىرئ دە.... نامۇزگارى يە كى تىشت بىكەم، كەنەگەيتە زەنگى شەقلەباز
نەبىنى دەئە دىۋىك لەلايەۋە پال كەۋتە پاسى ئەكات، مەمكىكى داكستەۋە
مەمكىكى داۋە بەخۇيدا... بوستە ھەتا خەۋى ئى ئەكەۋى ئەگىنا لەناۋت
نەبات. زەنگى شەقلەباز لەشۋەى تۇپىكدا دانراۋە چل كۈنى تىدايە چل
دېنو پارىزگارى ئەكەن بىجگە لەدەئەدىۋەكەى پىشەۋەۋەلەھەر كۈنىكەۋە
ناۋازىك دىتە دەروە، ئەم كولوۋە لۇكەيەت ئەدەمى ھەر چل كۈنەكەى پى

جەلال ئەقى

بناخنە بەلام نەيەلى دەلە ديوەگان خەبەريان بېتەو، نەوسا پېرى پېدا
بکەو بېفېرېنە، بەلام نەكەى كونيكت لەبىر بېجىت...)).

نەم قسانەى پىن ووتو غەيب بوو!.

نەحمەد سواربۇو دەو رۇيشت. گەيشتە جىگايەك ئەومندەى بالايەك درك و

دال بەرز بووبوو وەودو وەك نەشتەر لەخۆيى وەسپەكەى ئەچەقى...

قەسەى پېرە مېردەكەى بېرکەوتەو ووتى :

__ ((دەك ئاوابىت باخ و باخاتەكەو لەباخ و باخاتەكەى مالى باوكم خۆشترە

..))

ھەرکەواى ووت درك و دال نەماو بوو بەباخ و باخاتىك دلى ئەکردهو.

نەختىكى تر رۇيشت گەيشتەسەرگانىە بۇگەنەيەك لەدوورەو خەرىك بوو

بېرشىتەو . بەلام خۇى گرژ نەکردو دابەزى، دەمو جاوى ئى شت و ووتى :

((دەك ئاوابىت كانىە شەكراوگە، ئەئى ي كانى بەھەشتى))

كەنەمەى ووت كانى يەكە بوو بەشەكرد كانى يەك تىرت ئى نەتەخواردەو.

پاش ئەمەنەحمەد ھەر رۇشت... ھەررۇشت ھەتا گەيشتە جىگايەكى

سامناك... نەختىكى تررۇيشت لەدوورەو بىنى دەلە ديوىك پال كەوتوو،

مەمكىكى داخستەو مەمكىكى داو بەخۇيدا، لەولاشەو زەنگى شەقلەباز

دانراوچل ديوپاسەوانى ئەگەن و، لەھەزار ناواز ئەخوينى . خەرىكبووپېرى

پېدا بکات بەلام نامۇژگارى پېرەمېردى بېرکەوتەو، لەپەنايەكدا وەستا

كەدەلە ديوەگان خەويان ئى كەوت ، نەوسا دەستى کرد بەناخنىنى

كونەكانى... سى و نۆ كونى گرت و كونىكى لەبېرچووبېگرئ... كەپرى پېدا

کردنەعرەتەيەكى كىشا ئەوشاخ و دۆلە دەنگى دايەو دەلە ديوەگان

خەبەريان بوو... ئەحمەد كە ئاوزەنگى دا لەتەنگەى ئەسپەكەى ھەر

شەوانى كۆي ناكردان

نەۋەنەبوو بال بگرى... ئەسپ چوارنالەي نەكردو دېۋەكان بەدوایاندا...
كەگەيشتە كانى يە بۇگەنە دەلە دېۋەكە نەپراندى ((كانى يە بۇگەنە
بيگرە...)) وەرامى دايەۋە ((گوو بخۆ، گووى باوكت بخۆ، تۆ پىم ئەئى ي
كانى يە بۇگەنە ئەۋپىم ئەئى كانى يە شەكراۋ، نىتر چۆنى ئەگرم...)) بەم
جۆرە لەۋناۋچەيە رزگارى بوو . كەگەيشتە نرىكى درك و دالەكە دەلە
دېۋەكە ھاۋارى كرد:

درک و دال بىگرن!)).

دەنگىك لەدرک و دالەكە ھاتو وەرامى دايەۋە:

((گوو بخۆ، گووى باوكت بخۆ، تۆ پىمان ئەئى ي درك و دال ئەو پىمان
نەئى باخ و باخت نىتر چۆنى بگرىن!)).

لەۋپش رزگارىان بوو، ماۋەيەكى تر رۆيشتن نەۋەندەي نەمايوو دېۋەكان
بىان گرنەۋە ... ئەحمەد لەۋە دلتىابوو كەرزگارى نابىو دېۋەكان ئەيان
گرن ... لەپەر ئەحمەد سابوونەكەي بىر كەۋتەۋە، تۆرى ھەلدا يە بەر پى ي
دېۋەكان،

سابونەكە بوۋبەتەلە بەردىكى گەۋرەۋ پانى لوس ۋەك سابوونى تەپرەۋ،
كەدېۋەكان پىيان خستەسەر ھەئ خلىسكان و لەۋكەندەلانى ھەزار بەھەزارە
بەنەعرەتەيەكى گەۋرەۋە كەۋتنە خوارەۋە ھەپرون ھەپرون بوون.
نەحمەد بەدلخۆشى يەۋە گەپرايەۋە.... زەنگى شەقلەبازيان خستە
زۋورىكەۋە بەم رۆزگارە ھەرگۆرانى نەۋتۋەھەردەنگەي ئاۋازىكى ئى
ھەلنەستا.

جہ لال تہقی

پیریز نہ کہ گہنہ مہی بینی زور سہری سورما، خوی گہانده لای پادشاو پی
ی ووت ((گہورہم، نہم جارہ نہحمہ دہاتہوہو بوم نہفہوتا، بہلام فیل ماوہ،
ہم نہیکہم بہقوربانای کہوشہکانت (!)).

ماومیہکی تری پی چوو داپیرہ چووہ بن کلئشہی فاتئوہو پی ی ووت :
_ ((داپیرہ لہدہورت گہری، خوت بہوجوانیہ ، کاکت بہوجوانیہ، زنگی
شہقلہبازتان ہہیہ، حہیف نیہ بابای نہسیمیشان نہبی ؟)) فاتئ ووتی:
_((داپیرہ گیان بابای نہسیم جیہ؟)).

_((کچیکہ، نہبکہی ، نہبخوی ، تہماشای سایہی گہردنی بکہی، میوزہ
رہشکہ بخوات لہگہردنی یہوہ دیارہ ، ہہرقابیلی نہومیہبیئتہ برازنت)).
_ ((نینجا داپیرہ چون پہیدا نہکری؟)). ووتی:

_ ((وہک جاری پیشوو بہ نہحمہد بلئ بوت پہیدا نہکات...)).
فاتئ چہند روظئ خوی گرت و دنگی نہکرد، بہلام لہدواپیدا پیریزن
نہومندہی وتہوہ لہخستہی بردو ناچاری کرد داوالہکاکی بکات.
زور سہرتان نہیہشینم ، نہحمہد سواری نہسپی زمان زان بوو، کہوتہ
دہشت و کیو بہدوای ((بابای نہسیم)) داو...

لہسہر کانی و ناوہکہی پیشوو ہہمان پیرہ میردی لی پہیدابوو، پی ی ووت:
_ ((ہا نہحمہد ، نہمجارہ فاتئ ی خوشکت بوکویت نہنیريت ؟ .. ہہبی و
نہبی سہرت بہفہتارہتیکا نہدات!...)).

وہرامی دایہوہ ((باپیرہ گیان ، بہخوا لہبہر دلئ خوشکم نہگہر
سورزانیومہ نہمرم ہہرچی بلئ بہگوئی نہکہم !)).
پی ووت: بہقسہی من بکہ ، مہچو بہدوای بابای نہسیمدا، پینگای زور
سہختہوتووشی دہردی سہری نہبی (...)).

شەوانى گوى ناكردان

ووتى : ((بەخوابپەرە گيان بەئىنيكەو داومە بەفاتنى خوشكەم و باگەرپمەو... نەگەر نەتوانى وەك جارى پېشوو يارمەتيم بدەى باشە, نەگينا خوات لەگەن)).

پەنى ووت: ((بەخو ئەوئەندەم پەن نەگەرى پەت بېم كەچويتە بەردەمى باباى نەسىم مەترسە, بترسيت ئەتكات بەبەرد!).

نەمەى ووتو غەيب بوو.

نەحمەد سواری نەسپەگەى بوو, كەناوزەنگى لیدا نەسپەگەى هاتە قسەو ووتى: ((ناتبەم, نەبەن بگەرپينەو!)) نەحمەد كەوتە پارانەو و بەهەر جۆرىك بوو رازى كردو رۆيشتن ... هەر رۆيشتن ... هەر رۆيشتن, هەتا گەپشتە شارىك, شارچ شارىك, زىندويەكى تیدانەبوو, هەمووكرابوون بەبەردوو بەرپرز وەستابوون... نەختىكى تر رۆيشتن, گەپشتە نزيكى باباىنەسىم.

نەحمەد لەدورەو خەرىك بوو ترسى ئى ئەنیشت بەلام قسەى پەرە مێردەگەى بىرکەوتەو وەو دانى بەخویدا گرتو ئى ى هاتە پېشەو... بەلام چى بينى! پەنا بەخو, باباىنەسىم هەرخۆى باباى نەسىم, پيرىژنىكى چاوداپچراو, دەم داقتىشاو, قز بژ, لوت قولنگ, .. پەنجەگانى درىژ نەوئەندەى تىرۆكىك, نينۆكەگانى هەرىگەى خەنجەرىك بوون بۆخۆيان, دانەگانى ئەتوت سفردى بەرازن, بەكورتى مندالى سەر بېشكە بەبينىنى زەندەقى دەچوو. لەدورەو هەوارى كرد .

((نەحمەد, نەگەر لەنازايى خۆت دئنيانیت لەو زياتر مەپەرە پېشەو... سەپرى دەورو پشتى خۆت بکە, ئەمانە هەمويان جوانى وەك تۆ بوون بەلام لەبەردەمدا خۆيان نەگرتو ترسان, منيش هەمويانم كرد بەبەرد...))

جەلال نەقى

تۆش جوانكەيتو بەرى دنيات نەخواردود ، هەتا زود بگه پێردود، نەگەر
هەرناشگەر پیتەو وەرە پیتەو وە لیم ... بئ ترس ئەم شولەم لە دەست
وەرگەر ئەوساش ئەبمە هی تۆ بەلام بترسیت ئەتکەم بەبەرد!!).
ئەحمەد غیرەتی دایە بەرخۆی و هاتە پیتەو وە ... هەرلەبەر خۆپەو وە نەپوت:
_ ((نەترسیت بچۆ پیتەو وە!!)).

کەزیا تر لئ ی جود پیتەو وە و چاوەکانی بینی ئەوەندە نەما بوو بترسی و
داچلەکی، بەلام خۆی گرت و بەردو پوی رۆشت بابای نەسیم هانی ئەدا و
ئەپوت نەترسیت و وەرە پیتەو وە .. دواپی پئی ووت:
_ ((مەترسە ... من ئەوەنیم کە لەبەر چاوتەم.... هەر ئەم شولەم بئ ترس
لە دەست وەر بگرە ئیتەر هەموو شت نەگۆرئ ... نەترسیت)).

ئەحمەد ئەوەندە تر غیرەتی بەیدا کرد. بئ ترس گەشتە بەردەمی،
کە دەستی بو دریز کرد شولەگەکی لئ وەر بگرئ پەنا بەخوا تیشکەگە
ئەوەندە ترسناک و بەسام لەچاوی هاتە دەرئ لەعەزەرتدا ناوړپکی دایە و وە
داچلەکی. ئەویش یەگسەر شولەگەکی پیا دا کیشا و کردی بەبەرد!!).
کە ئەسپەگەکی ئەمەیی بینی هەر وەك بال بگرئ گەرایە و وە لەبەردەرگای
کۆشکەگەدا وەستا. کەفاتی ئەسپەگەکی بەبئ کاکای بینی کە و تەهاوارو
فیغان و قزرنینە وە. ئەسپەگە باسەگەکی بۆگێر پیا و وە پئی ووت:

_ ((من ناتوانم لەمەزیا تر لیرە بمینمە وە ... ما لئ ناوا ئیتەر من ئەرۆم)).
فاتی دەستی کرد بەپارانە و وە فرمیسک رشتن و پئی ووت:
((بەقور بان تەم بمبە بۆ ئەو شوینەیی کاکمەت بەرد ... بامنیش و دك ئەو
نەمینم !!...)).

شەوانىي گەۋدە ئاكردان

نەسپەكە وتى تاقىستا سوار چاكيكى وەك كاكت سوارمن نەبوە، چۈن
بەھىلەم ياش نەو كەسكىنى تىر جەنەوم بىگىرتە دەست فاتى نەمەندە گىريا
نەسپەكە دلى نەرم پوو، ووتى:
(سوارىيە!))

بىرىنژن ھەرچەند ھەولى دا خاوى بىكاتەوہو نەپروا بەقسەى نەكردو
رۇبىشتن. داپىرە لەبەر خۇيەوہ كەوتە بۇلەبۇل ووتى:
(نەى ھاوار بۇ نەو لەتكەو پەتكەى پادشا بەلئىنى پىداوم، نەترسم فاتى
كاكى رىزگار بىكات ... نەم نەسپە بەد ھەسائە نەھاتايەوہ خەلاتى خۇمەم وەر
نەگرت ...))

ھەتا گەشىتنە نىزىكى باباى نەسىم نەسپەكە ھەر نامۇزگارى فاتىى
نەگردو پىى ئەوت:

((فاتى، نەترسىت .. چار ھەر نەوہىە نەترسىت نەگىنا تۇش وەك كاكت
نەكات بەبەرد ... نەترسىت كاكىشت رىزگار نەكەيت))

كەگەشىتنە ئەوى وباباى نەسىم بەدى كرد لەدوورەوہ بانگى كرد:

((فاتى گيان ياخوا بەخىر بىى ... چەند سالەمن تاوان نەكەم و پىاوان
نەكەم بەبەرد ھەتا نىستا كچىك نەھاتوہ بۇلام ... چەز نەكەم تۇ لەو
ھەمو پىاوانە ئازاتر بىت و بى ترس نەم شوئەم ئى وەرگىرە ئەوسا نەتوانى
كاكت بىكەپتەوہ بەنىنسان ... بەلام تىكايە مەترسە ... سەپىرى پوم مەكە
گەترسم ئى نەبارى و زەندەقى خەئك نەبات ، سەپىرى دەروتم بىكە كە پىرە
لەبەزەپى . نەم نىشانەى گردومن نەبواپە ھەر وام بىكرداپە، چۈنكە نابىن
لەرسنوك بىبىتە خاومەن ، كاكت زۇر نازابوو بەلام لەدواھەناسەدا لەرزى ...
تۇ وەك نەو مەبە ، نازابە، مەترسە، وەرە پىشەوہ))

جه لال ته قى

هيندهى هانداو نامؤزگارى كرد ترسى رموييهوهو نازايانه بهرهو پرووى چوو، شولهكهى لهدهست سهندو خيرا شوئيكي دالهپهيكهكهى كاكى بهكسر پزىمو بووهو به نينسانهكهى جارانو باوشيان كرد بهيهكتريدا. فاتى پاش نهمه شولهكهى دا لهههموو نهوانهى تریش كهباباى نهسيم كردبونى بهبهردو ههموويان زيندوو بوونهوه.

باباى نهسيم پى و ت:

_ ((ومره بههياوشى شوئيكىش بده لهمن)).

كهشولهكهى ئى دا بو بهكچىك، نهبخوى نهبكهى ههرتهماشاي سايهى گهردى بكهى. ميوزه رشكهى بخواردايه لهگهر دنى يهوه دياربوو. ههموو بهخوشى گهپانهوه مالى.

كهپيريزن لهدووروه بينى دووباره گهراوتهوه بهههله داوان خوى گهياندهوه لاي پادشاو پى و ت : ((گهوره، نازانم نهمانه ديون ، درنجن ، چين، تى ناگه، خو نهم جارمش هاتنهوه، بهلام فهيناكات ،ماومه (!)).

نهحمهد باباى نهسىمى مارهكردوبهخوشى و كامهرانى زيان.

ماوهيهكى پى چوو رۇزىك پيريزنهكه بهفاتى و ت :فاتى گيان ، خوت بهوجوانى يه ، كاكت بهوجوانى يه، زنگى شهقلهbaztan ههيه، باباى نهسيم برازنته، حهيف نى يه كچى شاي پهريانىش نهبيته برازنت (!؟)).

فاتى پى و ت : داپيره بيروه ، لهبیرت جووهو جارى پيشوو چيمان بهسهرهات؟! ... بهخوا داواى واله كاكم ناگه...

نهوهى ههمانه سهرو زياده ، وازم ئى بيته ((.

شوانى گونى ناكردان

پهريزن پى ووت: ((نينجا داپيره بهقوربانن بى خومن نهم زانى وائهبى ,
نهوه نهمرى خوايه ... بهلام خوگچى شاي پهريان كارى خرابى نى
ناوشيتتهوه, بهخوا نعتان هسنيتهوه (...)).

نهم جاروش نهوهندهى قسه بوگرد لهخشتهى برد. بهههمان شيوهى جارى
پيشوو نهوويش بهنهمدهى ووتو بو رۆزى دوايى كالهو پيتاوى لهپن كردو
سواري نهسپى زمان زان بوونى دا زويشت.

ههر رويشت... ههر رويشت ههتا گهيشته سهر گانى و ناوهكه. زورى پى
نهچوو پيره ميترده نورانى يهكهى نى پهيدا بووهوه بهگرزى يهوه پى
ووت:

((ها نههمده, نهم جاروش لهخشتهى بردى؟ ههتاكهى بهقسهى ژنان
هه نهم نهخهله تى؟ بهلاى جارى پيشووت بير چوهوه؟ ناخريهكهى نهم
سهره سهرى خوت نى يه)).

نههمده وهرامى دايهوه:

((ههرچهنده بزائهم تووشى بهلاو مهترسى نههم ناتوانم دلى فاتى
خوشكم بشكينم)).

((باوايى ... بهلام چوونكه من تووم خووش نهوى و ههز ناكم تووشى
بهلابيت بو دواچار يارمهتيت نهدهم ... نهگهپته گانى و ناويكى گهوره,
لهگوئى ناوهكه, لهپشت دهوهنهكانهوه جالى ههلكه نهخوت و نهسپو
توله وتانجيت خوتانى تيدا بشارنهوهوه بهلقو پويى درخت خوتان داپوشن.
زورى پى ناچى چل كوترى سپى دين , پهركانيان دانهمالان و ههرپهكهيان
نهبيتته كچيكى نهوهنده جوان ويتهى نيه بهلام هيچ خوت تيك مهدهو
مهجوونى, نهمانه ههموويان كهنيهكى كچى شاي پهريان... دوايى

جەلال تەقى

كۆتۈرۈش تۈرى سېپى دېت، ئەۋىش پەردەگانى دائەمالتى و لەسەر لىق و پۇپى سەرچالەكە تۆ ھەلىيان ئەخات و ئەجى بۆمەلە كردن ... تۆش لەسەر خۆ دەست بىكىشە و بىيان دزە و لەشۈپنى خۆتدا بى دەنگ بىمىنە و ھە چاۋەرپى بىكە .. ئەۋمىيان كچى شای پەريانە و كەبەرۈوتى دەست ئەگات بەمەلە كردن ئەۋسا ئەزانى ماناى جوانى و نەشمىلى چى يە! دوايى ھەر چل كۆترەگان پاش مەلە كردن و خۆ ووشك كوردنەۋە پەردەگان لەبەر ئەگەنەۋە و ئەبنەۋە بەكۆتر، چاۋەرپى بىكە ھەتا ئەۋى تر لەمەلە كردن ئەبىتەۋە.

كەدېت پەردەگانى لەبەر بىكەتەۋە سەير ئەگات نەماۋە ئەزانى براۋە، ھاۋار ئەگات و پىت ئەلى پەردەگانە بىدەرەۋە، پى بىلى لەگەنم وەرە ئەتدەمەۋە. سۈپىندت بۆ ئەخوات كەلەگەلت دېت بىرۋاى پى مەكەۋ، داۋاى لى بىكە سى جار بەشېرى داىكى و بەرپىجى باۋكى سۈپىندت بۆ بخوات، ئەۋ سۈپىندە ھەرگىز ناپىشكىنى ئەبەر ئەۋە بەۋجۆرە سۈپىندى بۆخۋاردى پەردەگانى بىدەرەۋە چونكە لەگەلت دېت ...)).

ئەمانەى بەئەحمەد وتو غەيب بوو.....

ئەحمەد سۋارى ئەسپەكەى بوۋە و رۇپىشت... ھەر رۇپىشت ھەر رۇپىشت ھەتا گەپىشتە گانى و ناۋەكەكەپىرە مېردەكەپى ووتبوو، لەپىشت دەۋەنىكەۋە چالپىكى ھەلگەندو خۆى شار دەۋەۋە بەلق و گەلا دای پۇشى. زۆرى پى نەچۈۋ چل كۆترى سېپى نىشتنەۋە، پەردەگانىيان داگەندو دايانن بەسەر دەۋەنەگانداۋ دەستيان كىرد بەمەلە كردن و ئەحمەد بىنى بوون بەچل كچ ھەموو ۋەكىەك و بەقەد يەك جوان. دوايى كۆتۈرۈش سېپى نىشتەۋە، ۋەك ئەۋانى تر پەردەگانى داگەندو خىستىە سەرلىق و گەلاى سەرچالەكە كەنەحمەد خۆى تىدا ھەشار دابوو. ئەۋىش بەدىزىيەۋە پىرى

شەوانى كۆن ئاكردان

پيدا كىردو لەبن خۇيدا شاردى يەوہ. گەئەحمەد تىي رۋانى چى بىنى! پەنا بەخو لەجوانى و شوخ و شەنگى ئەو كچە نايابەى لەزىر پەرى كۆتردا ساردرايوەوہ.. ئەحمەد چاوى ئى نەئەتروگانىوئەوئەندەى نەمابوو لەھۆش خۇى بچىت. ئەوئىش وەك ئەوانى ترمەلەى كىرد، وشكىان كىردەوہو ھات خۇى لەبەرگاتەوہ، كەبىنى پەرىگانى نەماوہ كەوتە ھاواركىردن و گىران و ووتى: ئەى ھاوار ئىنجا مەن بەبى پەرىگانم چى بكم ... چۆن بچمەوہ لای دايك وىاوكم؟ ئەى ئەو كەسەى پەرىگانىت بىردوم، دىوى... درنجى، نادەمىزادى... ھەرچى ھەى، بىكە بەخاترى خوا بىمدەرەوہ، چىت ئەوى بەجى ئى ئەھىنم..))

نەحمەد لەچالى پىشت دەوئەنەكەوہ وەئامى دايەوہ:

__ ((نەمەوئىت بى پىت لەگەئەم و شووم پى بكەپت)).

كچى شای پەرىيان سوئندى بۇخوارد كەدئىت لەگەئى، بەلام ئەحمەد پىئى ووت:

__ ((مەن بەم سوئندانە بىروا ناكەم، سى جار بلى بەشىرى دايكم و بپەرنجى باوكم لەگەئەت دىم پەرىگانىت ئەدەمەوہ، ئەگىنا ئەيان سوئىنم !!)).

كچەكە حەپەسا ووتى:

__ ((ئەى ھاوار بەمائەم!.. ئەم سوئندەى ئىمەت چۆن زانى؟)).

__ ((ئەگەر نەمزانىايە نەدەھاتم!...)).

كچى شای پەرىيان سى جار ووتى بەشىرى دايكم و بپەرنجى باوكم دىم لەگەئەتدا، دوايىش پى ئى ووت:

جەلال تەقى

__ ((بەلام بەمەرجىك دېم لەگەلت، ھەركاتىك سى قسەم بەقسە نەگەى تەلاقەم كەوتىن!... رېگاشم بدە بگەرېمەوہ لای دايك و باوك و كەس و كارم دوعاخوازى يان لى بگەم و نەوسا دېمە و مېۇ نېرە، چاومرېم بگە...)).
نەحمەد ووتى:

__ ((باشە...)). پەرەگانى دايەوہ و بەپرتا و لەبەرى كردهوہ و بووہ و مېە كۆترە سېى يەگە. لەگەل چل كۆترەگەى تردا دايان لەشەقەى بال، كچى شای بەريان پېشيان كەوتو لەچا و وون بوون.
نەحمەد لە جوانى و نازدارى كچى شای بەريان تاس بردبوو يەوہ و بى جولىە دانىشتبوو. لەدلى خۇيدا ووتى:

__ ((تۆبلىى نەم نازدارەم بۆيىت و گائتەى پى نەكردېم؟ تۆبلىى سويندەگەى بشكىنىت و نەيەتەوہ؟)).

كەماوہ يەكى پى چو و، ھەر نەھاتەوہ نەحمەد دۇش داماو بەخۇى ووت:
__ ((ئاي كە ساويلكە و خۇش بېروابووى!... تۆ و نەبىى ھەر فاتىى خوشكت لەخشتەت بەرى... ناخر چۆن بېروات كردهو ھەل خەلەتايى؟.. دىمخۇ دەى نەوہ دەردت بى، پاش نەم ھەموو دەردى سەرى يە لۇشە لۇش بەدەستى بەتال بگەرېرەوہ!... بەلام باھەر چاومرېى بگەم، بېرواناكەم درۆبكات...)).
قسەگەى تەوا و نەكردبوو كەكچى شای بەريان پەيدا بووہ و مېە يەكەوہ گەرانەوہ.

داپېرە كەنەم جارم لەسەر گرتنى پىلانەگانى نائومىدبوو چوولەى پادشا ووتى:

__ ((پادشا چىم لى نەگەيت وام لەبەردەستتدا، من نىتر ھىچم پى ناكريت... بەمن نافەوتى)).

شەوانى كۆن ناكردان

پادشاناگرى تىبەر بوو.. ووتى: خۆم چارى ئەكەم!)).

بۆسبەينى چەند پياو ماھوقولئىكى ناردەلای ئەحمەدو پى يان ووت ((پادشا داواى لىبوردن ئەكات كەپياوئىكى بەشانو شەوگەتى وەك جەنابت ماومىەگە لەم شارەيت هەتا ئىستا بەخزمەتت نەگەشتووہ... لەبەر ئەوہ تكات لى ئەكات گەورەى بکەيت و ميواندارى قبول بکەيت!)).

ئەحمەد، كەھيچ ناگای لەبەندو باو ، و گۆبەندى پادشا نەبوو بەدئخۆشيبوہ قبولى کردو رۆژى ميواندارى ديارى کرا.

پادشا فەرمانى دا لەبەردەرگای دەرەوہى كۆشكەكەوہ هەتا بەر دەرگای ديوہخان زيندان هەلبكەنن و ناخەكانى بىزار رىژ بکەن و بەفەرشى ناياب سەرەكانى داپۆشن بەلكو ئەحمەد بەسەر ياندا بروات و تىيان بکەوئيت و فەرمانيشى دا نەگەرلەوہ رزگارى بوو خواردنەكەى پرىكەن لەزەھرو دەرمانخواردى بکەن.

بىينەوہ سەرەوگارى ئەحمەد، كەلەمالئەوہ ووتى پادشا بانگ هئىشتى کردووہ كچى شای پەريان تىك چوو، ووتى: ((ئەى نابىت نەچيت)) وەلامى دايەوہ: ((لەدەست دەرچوووہ بەئىنم داوہ، ناکرئت)) پى ي ووت : ((پادشا ئەپەوئيت لەناوت بەرى ، لەبەر ئەوہ چيت پى ئەئىم بەقسەم بکە نەگينا بەساغى ناپەيتەوہ)).

ووتى: ((پادشا بۆجى من لەناو ئەبات! نەئەمناسى و نەخراپەم بۆى هەبووہ)).

ووتى : ((دوايى ئەيزانى مەسەلە چيە ... بەقسەم ئەكەى؟)) .
_ بەئى، بەقسەت ئەكەم)) .

جہ لال تہ قی

__ ((کہنہ گہیتہ بہر دہرگای کوشکہ گہی فہرمووت لیٰ ئەگەن کہبەسەر
فہرشەکاندا برۆیت، بہتوولہر پڭاگہی فہراغیدا برۆو بلیٰ کہنہسپہگەت
فیری سەر فہرش نہبووہ، نہکەہی بتخەلتینن و بہسەر فہرشەکاندا برۆی،
ژیرفہرشەکان ہەموو زیندانہ وە تییان ئەکەوی ... ئەوخواردنہی ئەشت
دەنیٰ نابیت بجیتہ سکتەوہوبیخۆی!))

__ ((ئەہی چی لیبکەم؟))

__ ((کونیک ئەکەمە قورگتەوہو تورەکەہیگی لەژیر جہەکانتەوہ تیٰ ئەکەم و
خواردنەگە ئەجیتہ نہویوہ ئیتر بیخۆو ترست نہبیت ..))

سەرتان نہیەشینم، رۆژی میوانداری ئەحمەد بەسەر فہرشەکاندا
نہرۆیشت و ہەرچەندە پادشا فہرموو، فہرمووی لیکرد گویٰ نہدایەو
ووتی ئەسپہگہی فیرنہبووہ، کەلەسەرمیز دانیشتن پادشا چاوەرێ بوو
یەکەم پارو کەخواردی بەلادا بیت و بمریت، بەلام ہەرئەہی خواردو
خۆشاوی لەتکە ہەرمیٰ پرلەژہہری ئەکرد بەسەردا و کاری تیٰ نہئەکرد
چونکہ یەکسەرنەچووہ توورەکەگہی ملی... پادشا توورہ بوو، وایزانی
کەنیزەک و چیشتکەرەکانی ژہہریان بۆتینہ کردووہ، لەبەر ئەوہ خۆی
ہەستا و چووہ ژووری چیشت لینانہکەو بەچنگ دەستی کرد بەژہہر
تیکردن.

کەنەمەش کەلگی نەگرت ہیوای برا.

کەنەحمەد گہرایوہ مائیٰ کچی شای پەریان توورەکەگہی لەملی کردوہو
لەو خواردنہی ناوی ئەوہندەہی دەنکە نۆگیکێ ہەلدا بۆ تووتکە سەگیک،
ہەرکەگەیشتہ دەمی، یەکسەر دەمی دابەہەگداو توپی . کچی شای پەریان
بەنەحمەدی ووت:

شەوانى گەوس ناگردان

((نىستا بۆت دەرگەوت كەپادشا ئەيەوئ ئەناوت بەرى؟!))

سېجا سەبىنئ تۆبئىرە پادشا بانگ بىكە بەميوانى، بەلام ھەرچىم كرد
ناسى قسەبكەيت ((.

رۇزى بانگەيشتنەكە ميواندارى يەكى شاھانەى بۆپياوان و دەست و پيۈمەندى
پادشا سازكرد، بەلام پادشاي بەتنەها خستە ژوورنكەووە كەھەموو لەنان
ھواردن بوونەووە سىنى يەكى پركرد لەئسقان و سەرپۇشئكى پيادا و
بەنەحمەدى ووت بۇى بەرئيت. ئەحمەد كەنارپەزاي پيشاندا چۆن كارى وا
لەگەل ميواندا ئەكرئت پى ووت:

((نەم ووت چىم كرد نابئ قسەبكەى! ... چيت پئ ئەئيم وابكەو ھەقت
نەبئ... دوايى بۆت دەرئەكەوئ مەبەستم لەم كارە چيە)).

نەحمەد ناچار سىنيە پرنئسقانەكەى ھەلگرتوو كچى شاي پەريان
بەدوايەووە . كەگەپشتنە لاي پادشا كچى شاي پەريان سىنيەكەى لەنەحمەد
وەرگرتوو لەبەر دەم پادشادا دايئاو سەرەكەى ھەلدايەووە ووتى:

((پادشام فەرموو !!))

پادشا كەئەمەى بينى رەنگى تىك چوو ، ناگرى تئ بەربوو بەلام خۇى
گرتوو لەسەر خۇ بەنەحمەدى ووت:

_ ((ئەمەچيە؟ بۇچى من سەگم ئئسقان بخۆم؟))

كچى شاي پەريان وەلامى دايەووە..

_ ((پادشام نەگەر سەگ نەبىت چۆن تووتكەسەگت نەبئ؟))

پادشا كەئەمەى بىست تاس بردىيەووە پەنجەى خۇى گەست.

كچى شاي پەريان فاتئى بانگ كردو بەپادشاي ووت:

جہ لال تہ قس

__ ((پادشام , نئمہ نھو دوو تووتکہ سہگن کہکاتی خوئی ژنہ
بہسہ زمانہ کہت بوونی ... منیش بوکتہ!)) .
پادشام ناوچہوانی نھوو, نھملاونھولای فاتئ و نھحمہدی ماچ کردو غہم و
پہزارہی رھویہوہ. کہچوووہوہ مالھوہ فہرمانی دا دایکی نھحمہدو فاتئ
دہربھینن... بہستہ زمانہ نھومندہ لہگہل سہگدا ژیاووو نھومندہی نہماووو
زمانیان فیربیت.. بردیانہ حہمام پاک شتیان و جلی شازنانہ یان لہبہر
کرد. نھوساھہردوو خوشکہکھی و پیریزنہکھیان ہینا پھکی لنگیکیان
بہستن بہنہسپیکہوہو نہفیزمیان تیوہژندنو ہہریہکہ بہلایہکدا ہہلیان
تیزاندو لنگیان ہہلقیشاندن ہہمووبہیہکتری شادو شوکربوونہوہ .
منیش ہاتمہوہ ہیچیان نہدامی .

تيخ شوناس

هەبوو... نەبوو... كەس لەخوا گەورەتر نەبوو ، كەس لەبەندەى خراب پوو
رەش تر نەبوو، پادشاىەك هەبوو تەمەنىكى دوورو درىزى بەسەر بردبوو،
مندالى نە بوو بوو . پۇزىك وەزىرى دەستە راستى بانگ كردو ووتى:

((وەزىرى خۇشەويست، واسەرم لەگوى گۆر نەلەرزى و هەتا نىستا
مندالىكم نەبوو بەبىتە جى نشىنم. بىپارم داوہ دارەساو كەشكۆلى
دەرويشى هەلگرم و بىرۆم ، نەگەرھاتمەوہ نەوہ باشە ، نەگەر نەشە تەوہ
نەوہ تاجەكەى سەرم، خۆت بىبە بەپادشاو بەبەزەىيەوہ فەرمان بكەو
چاوت لەهەزارنەوہ بى، نەگەر وتيشيان كوا بلى چووہ بۆ سەياحەت))

وەزىر هەرچەند هەوئى دا نەم بىپارەى پى هەلبوہ شىنيتەوہ كەلكى
نەگرت. دۇعاخوازى لە وەزىرو ژنەكەى كردو دارەساو كەشكۆلى
هەلگرت و جلى دەرويشى لەبەر كردو پۇشت.

هەر پۇشت ، هەتا گەيشتە سەركانى و ناويك.. زۆر ماندوبوو خەوى لى
كەوت . پىرە مېردىك هاتە خەوى و پى ووت:

((پادشا بۇجى بەبەشى خوا نارازىتو سكالاً نەكەيت، هەر نىستا
كەهەستای لەخەو، سىوئىك و جەقۇيەكم خستۆتە گىرفانتەوہ ، بىرۆرەوہ
مالى، شوگرى خوابكەو بەو جەقۇيە سىوہكە دوو كەرت بكە، كەرتىكى

جەلال تەقى

خۆت بىخۇو كەرتىكى ژنەكەتو شەوئى بچۆرە لای سكى پىر ئەبئى و كورپىكى ئەبىت ناوى بىنن تىغ شوناس. بەلام ئەوۋە لەياد نەكەيت كە ئەم چەقۇيە ھەمىشە ئەبىت بەبەر پىشتىنەكەيە ۋەبىت، ھەركەلنى كرايەۋە يەكسەربى ھۇش ئەبىت و پىيادا كرايەۋە دىتەۋە ھۇش خۇى)).

پادشا كەخەبەرى بوۋە باۋەرى بەم خەۋەنەكرد، بەلام كەدەستى كرد بەبەر باخەلدا سىۋو چەقۇكەى تىداۋو، بەجارتىك ھىۋاى پەيداكردو بەھەتەداۋان گەرايەۋە مائەۋە. سىۋەكەى كرد بەدوۋكەرتەۋەۋە لەگەل ژنەكەيدا خوارديان.

شەوئى جۋەلای ژنەكەى و نووست.

سەرتان نەيەشىنم ژنى پادشا سكى بەرز بوۋەۋە پاش نۇمانگو نۇرۇزو نۇ سەعات و نۇ دەقىقە كورپىكى بوۋ، بەلام بى ھۇش و گۇش . ھاۋارىيان بىر دەبەر پادشا كە كورەكەى بەو جۆرەيە. چەقۇكەى بىر كەۋتەۋە ، دايە دەستيان ووتى :

_ ((بىرۇن خىرا پىشتىنكى بىسەتن و ئەم چەقۇيە بىكەن بەبەر پىشتىنەكەيدا ... بەلام ناگاتان لى بى ئەم چەقۇيە وون نەبىت)).

پادشا جۇنى ووتى ۋايران كىردو يەكسەر مىندالەكە ھۇشى بەبەردا ھات و دەستى كرد بەگرىان)).

بالەكورتى بىرپىنەۋەۋە سەرتان نەيەشىنن ... تىغ شوناس گەۋرە بوو... جارتىك بازارگانىكى شارەكەيان چوۋبۇ ۋلاتان بۇ توجارت ... لەۋئى ۋىستى ديارىك بىكرىت بۇ كورپى پادشا، ھەرچەند گەراۋ بىرى كىردەۋە نەيزانى چى بۇ بىكرىت.

لىكى دايەۋەۋە بەخۇى ووت:

((چى بۇ بىكېم باشە خۇ ئەولەھىچى كەم نىەو ھەر چى بىكېم ھەپەتى....)).

لەدوكانىك نىگارنىكى زۇر جوانى كچىكى دۇزىەو، بە خۇى ووت:
(بەخو ئەمە باشترىن دىارىيە بۇ كورپى پادشا)) . وبۇى كرى و كەھاتەو و
ولات پىشكەشى كرى . تىغ شوناس ھەر كەچاوى پىى كەوت بەتورى ئەشقى
بىرىندار بوو . خەوو خۇراكى نى ھەلگىرا ، ھەتا ئەھات كزو لاواز ئەبوو
رەنگى ھەل ئەبىزپكا ھەكىمىان بۇھىناو دەرمانى داىە بەلام كەلكى
نەگرتو ... رۇز بەرۇز كزتر ئەبوو . باوكى خەم و پەزارە داىگرتو ترسى
نى نىشتو نەى ئەزانى چى بكات ... لەخو ئەپاراپەو نەى ووت:
خوایە ، چەند سال بوو مندالت نەدامى، لەم دواىەدا كەدرووت نى
كردمەو و مندالتىك دامى بۇچى وات نى كرىو خەرىكى لىم ئەسنىتەو؟
دەچارىكەم بكە!)).

رۇزىك بەبىدەنگى خۇى كرى بەزورەكەىدا، بىنى سەرى بە سەر وینەپەكدا
شۇر كرىدۆتەو نەگرى ... ئەوسا مەسەلەكەتگەشىتو . پىى ووت: ((كورم
نەمە چىەو بۇچى بەسەر ئەم وینەپەدا نەگرىت؟)).

تىغ شوناس بەشەر مەو و مرامى داىەو:

((بابە گىان چى بى لەتۇ نەپنى ... بەتورى ئەشقى خاومنى ئەم وینەپە
گرفتار بووم تەنھا خاومنەكەى چارم ئەكات ئەگىنا چىراى ژىانم
نەگوزىتەو)).

_ ((كورم ئەقلىت بى، خاوانەزانى ئەمە دىو، درنجە، ئادەمىزادە، خاومنى
ھەپە، ماو، چى . ھۇش بىنەرەو و سەر خۇت و ئەم كەلكە ئەپە لەمىشكى خۇت
دەرىكە، دەست ئەخەپتە سەر ھەر كچىك بۇت ئەھىنم و ازلەم بەزم و

جەلال تەقى

رەزمەبەھىنە و بەم كۆتايى تەمەنەمەو توشى دەردى سەرى و پەزارەم
مەكە)).

پادشا زۆرى ووتو تىغ شوناس كەمى بىست، لەدوايى دا پىي ووت:
_ ((بابەگيان، داواي ئى بوردنن ئى ئەكەم كەبۇ يەكەم جار لەقسەت
دەرئەچەم. بەدەست خۆم نىەو كارلەكار ترازاو، چارم تەنھا خاوەنى ئەم
وینە پەيەو هيجى تر.... ئەگەر بۆم نەھىنن سەرى خۆم ھەلئەگرم و ئەرۆم
بەدواي دا)).

_ ((ئاخر كۆرە شىرىنەكەم لەكۆئ بۆت بەيئەم؟ وەك پىم ووتى كەس نازانى
ئەمە چىەو كى يە... چۆن داواكارى واكراو؟)).
_ ((بابەگيان چارم نىە، بەيانى ئەرۆم)).

كە پادشاھىواي پرا بۇ رۆزى دوايى كەلو بەلى رىگاي بۇ نامادەگرد، تىغ
شوناس كالتە و پىتاوى ناسنى لەپىن كەردونى دارپۆيش. ھەررپۆيشت ... ھەر
رپۆيشت... ھەتا گەيشتە درەختىكى گۆئ كانى و ئاويك. بىنى لاويك
دانىشتو و بەسەر وینە يەك دا ئەگرى. سلاوى لى كەردو لايەو و دانىشتو
پىي ووت:

_ ((ھابرا خىرە وا بەكۆئ ئەگرى؟... چىت ئى ھەوماو پىم بلى، بەلكو
چارىكت بەكەم)).

لاوەكە سەرى ھەلپىرى و پىي ووت:

_ ((كاكى خۆم دەردم كارى يە بەتۆ چار ناكرى... خوات لەگەل، برۆ بەلاى
كارى خۆتەو)). كە تىغ شوناس ئى ي دووبارە كەردەو ووتى:
_ ((بۇ خاوەنى ئەمە ئەگرىم!)).

شەوانى گونى ناگردان

وېنەكەي پيشانى تىخ شوناس داو ووتى: ((ماوهيەكى زۆره عەودالى نەمەم، جيهانم پشكنيوه بەدواى دا بۆم نادۆزرىتەوه)).

تىخ شوناسيش وېنەكەي لەگىرفانى دەرھېنلوتوتى:

((دىردمان وەك يەكە، منىش سەرى خۆم ھەلگرتەوه بەدواى نەمەدا وېنەم ... ئەگەر بەھاوړى خۆتم قبول ئەكەيت مەرج بېت ھەتا تۆ بە ناوات نەگەيەنم ھەولتى خۆم نەدەم)).

وہلامى دايەوہ: ((ھەتامردن تۆبرا گەورەو من برا بچوك)). باوہشيان كرد بەپەكتى داو تىخ شوناس چىرۆكى خۆى بۆ گىراپەوہ، باسى چەقۆ كەشى بۆگرد، ئەویش ووتى:

((منىش ناوم ئەستىرە زمىرەو كارم بەخت خويندەنەوہيە)). لەوہو پاش ٤

لى بان داو رۆيشتن.

ھەر رۆيشتن... ھەر رۆيشتن ھەتا گەيشتە بن دارىك بينيان بەھەمان شىوہ لاويك دانىشتوہ بەسەر وېنەيەكى شىوہ پەرىدا ئەگرى. سلاويان لى كردو لايەوہ دانىشتن، بۆيان دەرگەوت كەئەویش ناشقى ئەو وېنەيەيەو بەدووىدا عەودالە، وتيشى ناوى دەرپايرەو كارى گەرانە بەناو ناودا. نەمانىش بەسەرھاتى خۆيان بۆگىراپەوہ تىخ شوناس بىنى ووت:

((ئەگەر بەبراى خۆتمان قبول ئەكەيت مەرج بېت ھەتا تۆ بەناوات نەگەيەنم ھەولتى خۆم نەدەم)).

وہلامى دايەوہ : ((ھەتا مردن تۆبراگەورەو من برا بچووك)). يەكتريان ماج كردو لى بان دا رۆيشتن .

جەلال تەقى

ھەر رۆيشتن... ھەر رۆيشتن... ھەر رۆيشتن... گەم رۆيشتن يان زۆر رۆيشتن ئەو ھەر
خوآنەيزانى... گەيشتنە شارېك. لەدەرگای مائېكى داروخاوى قەراغ شاربان
داو پېرېژنىك ئى كى كىردنەو، تېخ شوناس پى ووت:
_ ((داپېرە گيان مېوان رائەگرى؟)).

پېرېژن وەلامى داپەو: ((مېوانىك بەمن رازىبېت بۇ بانى چاوبېت)).
((ئىوارە خواجى دابوو بۆى دانان و خوارديان. كەوتنە پىرسىاركردن
دەربارەى شارو ژيانى. پېرېژنەكە ووتى: ((داپېرە لەدەورتان گەپى، شار
زۆر خۆشە، پادشامان زۆر باشە، بەلام بەلايەكمان بەسەرداھاتوۋە دلى
ھەموو كەسىكى شىواندوۋە...))

پادشامان تاقە كچىكى ھەيە. ھەوت دىو ھەزبان ئى كىردوۋە ئەيانەوېت
پېرېژنىن... لەبەر ئەوۋە پادشا خستووېتە قەفەزىكى ئاسنىنەوۋە
بەزەوېوۋە قايىمى كىردوۋە لەترسى دىوۋەگان ... ھىچ خەمىكى ترمان نىە
ئەمەنەبېت)).

تېخ شوناس ووتى:

_ ((داپېرە بنوو , خوا كەرىمە)).

شەوئى چووۋە دەروۋە بەرەو مالى پاشا. بىنى ھەوت دىو مقو مقوئانە،
لەگەن يەكترىدا ھسە ئەكەن و بە يەكترى ئەئىن
_ ((ئەمە چەند شەوۋە دىين و بەدەستى بەتال ئەگەرىنەوۋە، ھىچمان پى
ناكرى... ئابرومان چوو و، بى دەسەلاتىمان بۆتە بنىشتە خۆشەى زېر دانى
ھەموو كەس)).

_ ((ئەبى كۆتايى بەمە بەئىن)).

_ ((زۆر عەيبو شورەبىە)).

((ئەبى ئەمشەو بېرفىنن)).

((ئەم گارەمان پى ئەكرى بۇچى باشين؟)).

((ئەگەر بۇشمان نەرفىنرا ئەيكوژين)).

((ئابى، ئابى ئەبى بېرفىنن)).

ماوئەيەكى زۇر خەرىكى ئەم قسانە بوون. تىخ شوناس كە زانى كار
گەشتۇتە ئەم رادەيە خۇى ئى ئاشكرا كردن. زۇر سەريان سوپماو خەرىك
بوون پەلامارى بدن ، پىى ووتن:

((راوئستىن، تەكبرى ئەم كارە لای منە ...)).

وتيان: ((چۇن؟)).

ووتى: ((ئەم: كارە واناكرى و بەزۇر ئابى، من سەرئەگەومە مالى پادشا،
پەك يەك ئىوہە ئەئەكئشمە سەرەوہو، راتان ئەھئلمە ئەودىوہوہو دوايى
ھەموو بەيەگەوہ بەقەفەزەگەوہ، ھەلى ئەكئشين و ئەيەين)).

سەرۇكى دىوہگان پىى ووت:

((باشە تۇ لەم كارە چىت دەست ئەكەوئت؟)).

((من دۇمنايەتيم لەگەل پادشادا ھەيە و ئەمەوئ تۇلەي ئى بستىم)).

تىخ شوناس چووہ سەرچەسارەكەو بە كەمەند يەك يەك ھەئىكئشانە
سەرى، لەوئ شمشيرىكى ئى ئەدانو، مى ئەپەراندن و لچو لىوى ئەكردن و
لاشەكانيانى فرئ ئەدايە مالى پادشاوہ، بەم چۆرە ھەرحەوتى كوشتن و لچو
لىوى بېرىن و خستىە دەستە سېرەكەيەوہو گەرايەوہ مالى پېرىژن، خۇى كرد
بەژىر جىگادا و نوست.

جہ لال تہ قص

بہیانی زوو پیریزن خہبہری گردنہوودو پی وی ووتن: ((ھهستن بهقوربانان
بم، بهخوای پی و قہدمتان بهخیرہ، نهم شہو ھمرحہوت دیوہگیان
کوشتوہو نیستالہشار ھہلپہرکی و ناھہنگہ)).

ووتیان: ((چؤن؟)) ووتی (بہئی) زؤری پی نہچوو جارچی جاریدا کہکی
دیوہکانی کوشتوہ بیت پادشا خہلاتی بکات.

ھہزارمہا کہس چووہ لای پادشاو ووتی :

_ ((پادشا من کوشتومن !)).

_ ((نہی گوانیشانہکانیان؟)).

کہنہیان نھزانی مہبہستی پادشا چی یہ دہری نھگردن.

کہس نہما نہچیتہکؤشکی پادشاو نہئی من کوشتومن.

پادشا پرسى ((کہس ماوہ نہھاتین؟)).

ووتیان: ((پادشا، کہسی شانہماوہ، تہنہا لہو قہراغ شارہ پیریزنیک ھہیہ

نہم شہو سئ میوانی ھاتوہ ھہرنہوان ماون)).

ووتی: ((بیان ھینن!)).

ھہرسئکیان بردن بؤ خزمہت پادشا . کچہکہی بہرووخؤشی یہوہ

لہتہنیشتہوہ دانیشتبوو. ھہرکہچاویان پی کی کہوت ناسیانہوہ کہنہو کچہ

یہ وینہکہی بہنہستیرہ ژمیرہ. پادشا پی وی ووتن:

_ ((نھگہر نھو دیوانہ نیوہ کوشتوتانہ دیارہ نیشانہکہیتان ھہلگرتوہ، وایہ

)).

تیغ شوناس ووتی: ((پادشام بہرخوداریت، بہئی من کوشتوومن و نھمیش

نیشانہکانیانہ)).

شەوانى گويى ناکردان

«مەمى ووت و دەسەسپەكەى بەلچ و لىۋەكانەۋە لەبەردەم پادشادا كەردەۋە..»

پادشا ھەستايە سەرپى، ناۋچەۋانى ماچ كەرد و پىئى ووت:

((كورپى خۇشەۋىستەم چىت نەۋى داۋابكە!))

«ئەلامى دايەۋە:

((گەۋرەمان، نەۋ گولەى لەباخدايە پىشكەشى ئەم برايمەى بكە!))

پادشا ووتى: ((ۋاپىشكەشم كەردا))

ھەۋت شەۋو، ھەۋت رۇژ دايان لەتەقەى دەھۇل و زورناۋ كچى پادشايان لە

نەستىرە ژمىر مارەكەرد.

باش ھەۋت رۇژ تىخ شوناس پىئى ووت: ((ئىۋە لىرە بىننەۋە، ئىمەش

نەچىن نەگەپىن بەدۋاى خۇشەۋىستى خۇماندا))

پىئى ووتن: منىش لەگەلتاندا دىم)) .

((نەۋ تۆ لەگەل ژنى خۇت بەختيارى رابوۋىرە بەلام لەبىرت نەچى

ھارجارە سەپىرى نەستىرەكامان بكە بزانه چۈنن، نەگەر نەستىرەكانمان

لەگىزى دابوۋ فرىامان بكەۋە!)) دۇعا خوازىان لەيەكترى كەرد و رۇيشتن.

ھەر رۇيشتن ... ھەر رۇيشتن ... ھەتا گەيشتنە شارىكى تر. بەھەمان

شېۋەى پىشوو چوونە مالى پىرېژنىكى قەراخ شار. كەنىۋارە چىشتى

بۇلىنان تىخ شوناس چاۋى ئى بوۋ لەباتى ئاۋ مىزى كەردە جامىكەۋە تىئى

كەرد. لەمە زۇر سەرى سورماۋ پىئى ووت:

((داپىرە گىيان نەۋە چى نەكەيت؟ بۇچى لاي ئىۋە عادەتە مىز

دەر خۋاردى مىۋان بىدەن!))

پىرە ژنەكە زۇر تەرىق بوۋەۋە پىئى ووت:

((بەقوربان چى بكەم، ناۋمان نىە.))

__ ((چۆن؟)) .

__ ((لەم شارەدا تەنھا سەرچاوەیەگمان ھەبە ناوی لى بخۆینەو ھەزەدەپھایەك
بێمان فێربوو بەرى ئاوەكەى لیگرتووین، ئەبى ھەفتەى كچىكى بە
دەھۆل و زورناو ھەزەرىن، ھەتا خەرىكى خواردى ئەو كچە ئەبیت بەرى
ئاوەكە بەرەل ئەكات و ھەركەسىك فریا بكەوێت ناو ئەگریت، منیش بەم
پىرە ناوم ئەوھندە بۆ ناگیرئ بەشى ھەفتەبەكەم بكات.)) .

تیخ شوناس ووتى: ((دایرە گیان ئەى كەس نىە دەرەھەتى بێت؟)) .

__ ((دایرە لەدەورت گەرى زۆر كەس ھەولئ دا بەلام ھەمووى كوشتن.
بەیانیش نۆرى تاقە كچەكەى پادشایە ئەبى بۆى برازىننەو ھە نارایشتى
بكەن و بۆى بەرن و دەرخواردى بدن.)) .

__ ((دایرە گیان بنوو خوا كەرىمە!)) .

بەیانى لە تەھەى دەھۆل و زورنا خەبەریان بوو، دایرە سەتلى ھەلگرت و
بە پرتا و بۆى دەرچوو، تیخ شوناسیش بەدوايەو. روانى ھەموو شار
خرۆشاو ھە تەھەى سەتلى و گۆزە كە ھیناویانە بۆ ناو مېشك
ئەزرنگینیتەو، بىنى ھەشاماتەكە كچىكىان پېش خۆیان داو ھیندە
ناسكە نەبكەى نەبخۆى، تەماشای سادەبى گەردنى بكەى، مېوژە رشكە
بخوات لە گەردنەو ھە ديارە، كەس و كارەكەشى لە پشتیەو بەقوربېوان
دواى كەوتبوون. تیخ شوناس كسپە لەجەرگىەو ھات. كەباش تىى روانى
بىنى ئەو كچەبە كە وینەكەى بە دەریا برى ھاوړبەھتى . ناگرى تىبە
ربوو، پېشى خەلكەكەى گەوت و ھاواری كرد:

__ ((بیکەن بۆ خاترى خوا راوھستن... ھەبە ئەم نازدارە دەرخواردى ئەو
ئەزەدەپھایە بدن، راوھستن من ئەى كۆزم)) .

وتيان ((باوگم بېرۇ بەولاولە با ئىشى خۇمان بگەين و ئاومان دەست بگەويت، تۇ حەقى ئەمەت چىه؟)).

كە زانى حال وايە بە پرتا و خۇى گەياندە ئەزديهاكە، ھەر كەچاوى پىي كەوت راست بوەوہ بۇى ھات. تىخ شوناس شمشىرەكەى بەقنچى لە بەردەمىدا گرتبوو، ئەزديهاكە دەمى كردهوہو بەفیشكەيك ھەئى لووشى... شمشىرەكەى دەستى شەقى كرددو دوولەتى كرددو لەوسەرى ھاتە دەرەوہ... خوین سەرچاوەكەى سور كرددو بوو بەھەرا. كچەى بەستەزمان لەخۇشياندا نەيزانى چى بگات، بەرەو پرووى تىخ شوناس ھات، ھەردوو لەپى دەستى خویناوى كرددو كىشای بە پشتيادو پىي ووت:

_ ((بانەمە نيشانەى پالەوانىەتیهكەت بىت)).

شىن و شەپۆر بوو بە شاپى و زەماوندو ھەموو بەخۇشى گەرانەوہ. پادشا جارپدا كە كى ئەزديهاكەى كوشتوہ بىت خەلات بكرىت. ھەر كەسى ئەھات كچەكە نەگىپراپە دواوہو بەياوكى ئەووت:

_ ((بابە ئەمە نىە، من خۇم نيشانەم كرده!!)).

كەس نەما نەيەت و نەيھىن، بەلام بەھەمان شىوہ كچەكە بەنانومىدى نەى گەراندەوہ دواوہ ، لەدوايدا بەپادشايان ووت: ((پادشا كەس نەماوہ، تەنھا دوو غەربەى مىوانى پىرئىزنىكى ئەو قەراغ شارە ماون، ھەرنەوان نەھاتوون. كە ھىنايانن كچەكە بىنى شوین پەنجەكانى بە پشتى تىخ شوناسەوھىو ھاواری كردد:

_ ((بابە ئەمەيەو ئەمەش نيشانەكەيەتى كەلىم داوہ!!)).

پادشا ناوچاوانى ماچ كرددو پىي ووت:

_ ((كورى خۇشەويستم چىت ئەويت بلى بتدەمى!!)).

جەلال تەقى

ووتى: ((پادشا خۇشى سەرى تۆ)).

پادشا ووتى: (كۆرم چىت ئەوئىت داوا بىكە)).

ووتى: ((پادشا خۇشى سەرى تۆ)).

پادشا پىئى ووت: ((كۆرى خۆم مەرجى پىاوان سى جارە، چىت ئەوئىت بلى)).

ووتى: پادشام گوئىك له باختدايه پيشكەش ئەم برايه مى بىكە)).

ووتى: (وا پيشكەشم كرى)).

پادشا ناوچاوانى ماچكردن، كچه كەيان له دەريابىر مارە كرىدو حەوت شەوو، حەوت رۆژ دايان تەقى دەهۆل و زورنا.

پاش حوت رۆژ تىخ شوناس بە دەريا برى ووت:

__ ((وامن مەرجى خۆم بەجى هيناو بە ناوتم گەياندن، ئىنجا نۆردى خۆمە بچم بەدواى خۇشەويستەكەمدا)).

ووتى: ((منيش له گەلت ديم)).

__ ((نە ، تۆلاى خۇشەويستى خۆت دانيشەو جار جار يادم بىكەرەو)).

دۆعاخوازى لەهەموان كرىدو ئى يدا رۆيشت.

هەر رۆيشت .. هەر رۆيشت .. هەتا گەيشتە شارپىك.

بىنى له هەموولايەك لەو وئىنەيه هەئواسراو كە ئەو شەيداي بوو.

هەر بەجارپىك سەرى سورما. پىرە مېردىكى وەستان و ئى پىرسى:

((مامە گيان. بى عەيبى نەبىن من خەلگى ئەم شارەنىم ، پىرسىيارپىك ئەكەم و مرامم بىدەرەو)).

ووتى: ((فەر موو)).

شەوانى كۆي ناكىردان

پىي ووت: ((من چەند ودختە عەودالى خاوەنى ئەم وینەيەم بەشويئيدا
نەگەرپەم، كەچى لەم شارەدا بەهەركۆيەكدا نەپرانم وینەگەي هەنواسراود
و نەمە كى يە؟)).

ومرامى دايەوہ : ((كۆرى خۆم ئەمە {قەھرى گەوھەر تاج} ى كچى پادشاىە
..بەقسەى باوكى خۆت بکە لەكۆپوہ هاتوووت بپۆرەوہ .. جوانكەيت
بانەفەوتى)).

تيغ شوناس ئەوہندەى تر سەرسام بوو، لى ى پرسى:
_ ((بۆچى؟)).

_ ((نائەو منارەيە ئەبينى؟.. ئەوہ لەكەللە سەر دروست كراوہ. چەندسالە
نەم كچە مانى لەقسەكردن گرتووہ ,

ھەرکەس دىت بۆخوازبينى پادشا مەرجىكى بۆدا نەنيت , نەگەرتوانى
بەيئيتە قسە، وابۆخۆي، ئەگەر نەھاتە قسە والەسەرى ئەدات... ھەتا
نيتا كەس نەيتوانيوہ بەيئيتە قسە و لەسەرى ھەموويان دراوہو نەو
منارەيە لەكەللەگانيان دروست كراوہ)).

تيغ شوناس ووتى((بەخوا باوكە گيان سەرىكەو ھيناومە ناىگىرپمەوہ دواوہ،
يان داي ئەنيم يان قەھرى گەوھەر تاجم بەنسب ئەبى!!)).

نەمەى ووتو لەكابرا جيابوہوہ و. كەوتە گەپان بەشاردا ... بينى كۆرہ
كەجەئەيەك توتى يەك ئەفرۆشى، لەدلى خۆيدا ووتى: ((با ئەم تويى يە
بكرم بۆ ناودەنگى باشە)).

توتى يەكەى كرىو لى یدا رۆيشت. لەرنگا توتى يەكە هاتەقسەو پىي ووت:
((ناي برالە , ئەو كارەى بۆى هاتوى چەند ستەمە !)).

تيغ شوناس حەبەساو لى ى پرسى: ((تۆ چوزانيت من بۆچى هاتووم؟)).

جەلال تەقى

_ ((ئەزانم، بەلام قەي ناكات مادام لە دەست كەچەلە رزگار ت كردم يارمەتیت ئە دەم، چوویت بە دلەمدا، بە يانی بچۆ لای ياورمى پادشاو بلىن هاتووم بۆ خواز بىنى قەهرى گەوهەرتاج.

هەر چى مەرجىكى دانا بلىن قبولمە... دوايى لەگەلتا دىت بۆ حەرمى كچەكە پىش ئەو دەي بيگەيتىن ئەبىنى دوو شمشير لەم بەرو لەوبەرى دەرگاگە بەيەگدا دىن و لەيەكترى ئەسوین، مەترسە بەبەينياندا برۆ، من ئەو تەلېسمە ئەشكىنم و ئەيان وەستينم. دوايى ئەچنە ژورەو، كچەكە لە پشت حەوت پەردەو دانیشتوو ديارنیه. بەدزیهوه من بەرەلا بگە، ئەچمە ژير پەردەكانەوو ئەوسا سلاوى لى بگەو چیت وىست بىلىن)).

بە يانی چوو بۆ لای ياورمى پادشاو داواكارىيەكەي پىوت: برديانە خزمەت پادشاو. پادشا پى يوت:

_ ((كورم، وازلەم بىرە بەينەو بگەرپرەو لای دايكو باوكى خۆت و خۆت لەناو مەبە... قەهرى گەوهەر تاج بەو هەموو لاوانە ئەهاتە قسە نىستا بەتۆش نایەتە قسە، لە كەلى شەيتان وەرە خواری و وازبەينە)).
و ئەلامى دايەو: ((قوربان، سەرىكەو هیناومە، نایبەمە دواو)).
_ ((مادام وايە نامادبە)).

لەگەلیدا رۆيشتن بۆ حەرمى كچەكە. لە بەردەرگا دووشير ئەياندا لەيەكو ناگريان ئەكردوو. كەمىك وەستاو كە قسەي تووتىيەكەي بىر كەوتەو تەرسى ئەماو بەرەو رويان رۆيشت، هەر كەليان نزيك بوەو شىرەكان وەستان و بە بەينياندا تىبەرى. پادشا پى يوت:

شەوانى گونى ناکردان

((گورم بەمە مەنازە، رەنگە بەتەلیسم توانیبیت ئەم شیرانە بوەستینیت، بەلام قەهرى گەوھەر تاج نایەتە قسەو ئیستاش نەتوانیت بگەرییتەووەو خۆت لەناو مەبە ؟)).

وہلامى دایەوہ: ((گەورەم سەرىکە هیناومە،گەرانەوہى نیه)).

گە چونە ژورەوہ تارىک بوو، بەدزیەوہ توتیەگەى لەگەرفانى دەرھیناوبەرەلاى کرد، ئەویش لەین پەردەگانەوہ چوہ ئەویدیوو. خۆى شاردموہ. تیخ شوناس هاواری کرد.

((سەلامون عەلەیکوم ئەى قەهرى گەوھەر تاجى نازدار)).

توتیەگە بەدەنگىكى وەك دەنگى كچەگە وەلامى دایەوہ.

((وہى عەلەیکوموسەلام ئەى یارى بى وەفا... ئەمە چەند سال من

بەتەماى تۆ، ئەوہ لە گویت... ناوا ئەبى وەفاى خۆشەوېستى؟))

قەهرى گەوھەر تاج لەو دیو پەردەگانەوہ حەپەسابووو، ئەیزانى چ باسە، پادشا كە گوپى لە قسەگان بوو بە تورەبىيەوہ بە پاومرەگانى ووت: ((ئەم قەحەبىيە بېننە دەرى و بیدەنى، ئەوہ بە تەماى ئەم پیاوہ بووہ بۆيە مانى لە قسە گرتوہو ئەم هەموو تاوانانەشى پى کردم و ئەم هەموو لاوانەشى پى کوشتم)).

قەهرى گەوھەر تاجیان هینا. ئەویش ئەوئەندە كە بەباوكى ووت:

_ ((بابە مەمدە بە شووئەو قسانە من نەبووم!)).

باوكى گوپى لى نەگرت و دوورگەوتەوہ.

ئەویش دووبارە مانى لە قسە گرتەوہو بیدەنگ بوەوہ.

جەلال نەقى

تيخ شوناس مال ناوايي له پادشا كردو قههري گهوههر تاجي برد. بيري كردهوه: ((باشتر وايه بيبه مه جيگايه كي وا كه سي لي نه بيت. به لكو به ته نها تافه تي بجيت و بيته قسه.)).

ههر پويشت ههر پويشت هه تا گه يشته زمريايه ك و دور گه يه كي به دي كرد. له لقي دار به له ميكي دروست كردو په رينه وه سهر دور گه كه. له وي كوشكيكي دروست كردو ماوه يه ك پيگه وه به بيدهنگي ژيان... به يانيان تيخ شوناس نه چوو ه دمه وه بوراوشكار، هه تا نه هاته وه قههري گهوههر تاج خواردني بو ناماده نه كردو به بيدهنگي بوي دانه نا.

رؤزي: له و كاته دا كه قههري گهوههر تاج له گوي زمرياهه نه گه را قاجي هه نهنگوت و تاكيك له قاپقابه زي نه گاني كه وته ناوه كه وه. به ريگه وت ماسي يه ك چاوي پيگه وت و هوتي دا ...

ماسي يه كي تر نه وي قوت داو به م جوړه بينج شهش ماسي به گتريان قوت دا.

ماسي گريك كه له و خوارانه وه توړه كه ي خسته ناوه وه به ريگه وت نه و ماسي يه ي پيوه بووو، كه نه و ماسي يه ناوسه ي بيني زوري لا سهير بووو. له دلي خويدا ووتی: ((وا پاشه نه م ماسي يه سهيره ببه م بو پادشا به دياري به لكو خه لاتي بي باشم بكات.)).

ماسي يه كه ي برد بو مالي پادشا. پادشاو كوره كه ي دانيشتبوون كه ماسي يه كه يان پاك كرد. كه سكيان هه لدر ي بينيان ماسي يه كي تي دايه. نه ويشيان هه لدر ي ماسي يه كي تري شي تي دابوو.. به م جوړه هه ر سيكيان هه نه لدرين و ماسي يه كي تر دهر نه كه هويت هه تا تاكه قاپقابه كه يان بيني. كه كوري

پادشا چاوى پىئى كەوت ووتى: ((خوایهكەو نابى بەدوو من خاومنى ئەم
ھابقايم ئەوئیت.)).

پادشا پىئى ووت: كورم ئەوہ تۆ شىت بووى؟ ئەزانى خاومنى ئەم قاپقايم
دېوہ درنجە، ئىنسانە، چيە، وەكى ئەزانى لەكوىيە؟)).

پادشا زۇرى ووت و كورمەكەى نەببىست. پادشا پياو ماقولانى كۆكردوہ
تەكبىرىكى بۇ بکەن بەلام كەس ھىچى پىئى نەكرا. ناچار ھانان برده بەر
پىرئىزنىكى جادووگەر كە يارمەتییان بدات. پادشا پىئى ووت: ((ئەم كارەم
بۇ جىبەجى بکەیت بەسەنگى خۆت بە ئالتوون ھەلت ئەكیشم و
نەتدەمى.)).

وہلامى دايەوہ:

((نەوہلا پادشا، سەرىك بەلەتك و سەرىك بەپەتك ھەل كىشە
بەسمە وھىچى ترم ناوئیت.)).

پادشا ووتى: دە سەرىبەلەتك و دەسەر بەپەتك ھەلت ئەكیشم.)).

پىرئىز خۇى كۆكردوہ، سواری چەرخ و فەلەكەكەى بوو، بەناسماندا بەرز
بووہوہ دەستى كرد بەگەران ... ھەر رۇيشت ... ھەر رۇيشت ھەتا گەيشتە
سەر دۆرگەكە.... كۆشكەكەى بىنى لەدلى خۇيدا ووتى: ((ھەبىت و نەبىت
لیرمدايە!)). نىشتەوہو چەرخ و فەلەكەكەى شاردوہوہوبەرەو كۆشكەكە
رۇيشت و لەدەرگاىدا. قەھرى گەوہەرتاج لەپەنجەرەكەيەوہ سەيرى كرد
بەلام ئى نەكردوہ. لەبەر دەرگاگە دانىشت ھەتا تىخ شوناس ھاتەوہ.
كەجاوى پىئى كەوت دلى خۆش بوو، لەدلى خۇيدا ووتى: ((بەخو باشە
خو ناردوويەتى، بەلكو ئەم پىرئىزە بۆم بەننىتە قسە)). بۇيە پىئى ووت:
_((داپىرە ئەوہ جى ئەكەیت لىرە؟)).

جه لال ته قی

وهلامی دایه وه داپیره به قوربانت بیت، کشتیه که مان نوقم بووه تنها من
رزگارم بوو، له به یانی زووه وه له م به درگایه دا دانیش تووم که س لیم
ناکاته وه، دالدهم بده هتا خوا دمرویه کم لئ نه کاته وه...)).

تیخ شوناس بر دیه ژووره وه.

پیریژن وهک ناگری قودرته له ماله که دا هه لئه سوپا وه موو شتیکی
نه کرد... که تیخ شوناس نه چوو دمره وه قه هری گه وه هرتاجی دانه نا،
قسه ی خووشی بؤ نه کردو حیکایه تی بؤ نه گیرایه وه هتا رۆژیک پی ی ووت:

__ ((خانمه که م، خوا هه لئاگریت واله م میرده باشه نه که بیت و مانت لئ
گرتوو، پیاوی وا له جیهاندا نیه و حه یفه وای لئ نه که بیت... قسه ی له گه لدا
بکه و نیتر مان گرتن به سه...)).

نه و منده ی بؤ ووت و چوو بن کلیشه یه وه قایلی کردو به لئینی لئ و مرگرت
که قسه ی له گه ل بکات.

نیواره که تیخ شوناس هاته وه قه هری گه وه هرتاج به روو خووشیه وه چوو
به پیرییه وه به دهنگیکی پر له خووشه ویستی یه وه به خیره اتنه وه ی کردو
له لایه وه دانیشته.

تیخ شوناس سه رسام بووو، له خووشی دا خه ریک بوو بفریت، هه ستا نه م لاو
نه و لای پیریژنه که ی ماچ کردو پی ی ووت:

__ ((نه ی به قوربانت بم داپیره گیان، نه وه هه مووی به هووی تووه هاته
قسه کردن... وه ی به قوربانت بم)).

ماوهیه ک به خووشی و کامه رانی ژیان. رۆژیک داپیره به قه هری گه وه هرتاجی
ووت: (نه ری له ده ورت گه ری م، نه م ناوه سهیره جیه میرده که ت هه یه تی؟
تیخ شوناس یاعنی چی؟)).

شەۋاننى كۆيى ئاكردان

ۋەلامى دايەۋە: (بەخۇا داپىرەگيان نازانم، من لەراستى دا ھىچ شتىك دىمبارەى نازانم).

(نەى چۆن شووت پىكردوھ؟)

بەدرىزى باسەكەى بۆ گىرپايەۋە. پىرىژن پىى ووت: (نەيەرۆ كچەكەم نەمە بەلكو دىو بىت، درنج بىت.... بۆچى ئى ناپرسىت بزانىت چىە؟ لىشى بپرسە بزانه ئەو ناوہ بۆچى والى نراوہ).
..(باشە).

كەتىخ شوناس ھاتەۋە شوئى پال كەوتن قەھرى گەۋھەر تاج ئى پىرسى:
_ (ئەۋە بۆچى نەختىك دىمبارەى ژيانى خۆتم بۆ ناگىرپتەۋە؟ چۆن لەدايك بوويت... چۆن گەۋرەبوويت....چۆن ھاتىتە شارەكەى نىمە.... بۆچى ناوت تىخ شوناسە؟).

تىخ شوناس لەخۆشى ئەۋەى وا بەرۋو خۆشىيەۋە قسەى لەگەلدا نەكرد لەنوگەۋە ھەموۋى بۆ گىرپايەۋە پىش ئەۋەى خەۋيان لى بكەۋىت باسى چەقۆكەشى بۆكرد ... چەقۆكەى دەرھىناۋ پىشانى دا، كەلەبەر پىشتىنەكەى كىردەۋە وردە ھىزى نەماۋ نەيتوانى بىكاتەۋە بەجىگەى خۆىداۋ خىستىە ژىر سەرىنەكەيەۋە، وردە وردە بى ھۆش بوۋو، قەھرى گەۋھەرتاج خەۋى ئى كەوت. پىرىژنەكە، كەلەۋدىو دەرگاگەۋە خۆى گرتىبوۋ كۆئى لەھەموۋ قسەگان بوۋو، نەينى چەقۆكەى زانى. بۆ بەيانى ۋەك رۆژان زوو لەخەۋ ھەستا، خواردىنى نامادەكردو قەھرى گەۋھەرتاجى خەبەر كىردەۋە... زۆرى پى چوۋ تىخ شوناس ھەر ھەلنەستا، قەھرى گەۋھەرتاج بەپىرىژنەكەى ووت: (داپىرە گيان تىخ شوناس نەخۆش نەبىت وا ھەتا ئىستا نوستوہ، ناچىت خەبەرى كەيتەۋە؟).

جەلال تەقى

اپىرە چاۋەرپىنى قەسەھەكى واپوو، بەپەلە چوۋە زوورەكەى تىخ شوناس، دەستى كوتا بۇ بەر بشتىن و ژىر سەرىنەكەى و كەجەقۇكەى دۆزىيەۋەلەپەنجەرەكەۋە فرىئىدايە زمىياكەۋە ھاۋارى كىرد:

_(ئەى ھاۋار مائى وىرانم... ئەى ھاۋار فرىام كەون). قەھرى گەۋھەر تاج بەپىرتاۋخۇى كىردبەزۋورد او بىنى تىخ شوناس ھا ئىستا مردو، ھاسەد سائە مردو... دەستى كىرد بەقزىرنىنەۋە گىران.

كەباسى جەقۇكەى بىر كەۋتەۋە دەستى بىرد بۇبەر بشتىنەكەى نەما بوو . روى كىردە پىرىزنەكەۋە پىى ووت: ((داپىرە چىت لەجەقۇكە كىردو، خۇ شەۋى پىى بوو!)) پىرىزن خۇى گىل كىرد ووتى: ((داپىرە لە دەورت گەپى

جەقۇى جى؟)).

_(ئەۋ جەقۇبەى بەبەر بشتىنەكەى ۋە بوو؟)).

ئەم وتى و پىرىزن ئەى بىست و ھەر خۇى واپىشان ئەدا كەنازانى باسى جى ئەكات . كچەكە دەستىكى كەۋتە ئەم لاو دەستىكى كەۋتە ئەۋلا و دەستى كىرد بەشىۋەن كىردن و لاۋاندنەۋە چل شەۋو، چل رۇژ لەزور سەرى گىرا .

پىرىزنەكە ھەر ئەى وىست كەپىى بسەلىنى كەتازە كارلەكار تىراز اوۋە مردوۋە ئەۋ بىرواى نەئە كىردن نەپىنى يەكى لەۋباسەدا بەدى نە كىرد بەتايبەتى كەچىرۇكى جەقۇكەى ئەزانى و جەقۇكەش نەما بوو .

باش ئەمە ھەموو رۇژىك پىرىزن ئەچۈە بن كلىشەپەۋە كەۋاز لە شىۋەن كىردن بەپىنى و كەمىك بچن بەناو دوورگەكەدا بگەپىن و پىى ئەۋوت: ((كچى شىرىنەم تۇجۋانكەپىت خوا ھەئناگىرى بەناحق خۇت لەناۋ ئەبەپىت،

بەبەشى خوا شوكرىبەۋە بابىنئىزىن!)).

شەوانى گوى ناکردان

وهرامى ئەدايهوه: ((داپيره قسهى وام لهگهژ مهکه , ئەمههه مووى به لای
تۆيه به سهرمهوه ...)).

پيريزنهکه ههروازى ئى نهنههيناو له دواييدا قايلى کرد که به يانيان
گهشتيک به ناو دوورگه که دا بکه ن . رۆژيک برديه نهو شوينهى چه رخ و
فهله که کهى ئى شاربووهو له پير به سه رسامى به وه خوئى واپيشان دا
کهشتيکى سهيرى به دى کردوهو
قيراندى:

_ ((نای نهوه چيه؟)).

ئى نى چوه پيشهوهو چوه ناوى و قههرى گهوههر تاجى بانگ کردو پى
ووت:

_ ((وهره دانیشه بزانيه نهمه چى به؟)).

کچه که , که نهه زانى نهوه چى به , چوه ناوى و لهته نيشت پيريزنهوه
دانيشت , نهو پيش دهسه که کهى باداو به گسه ر که وته جو لهو به ناسماندا به رز
بووه . قههرى گهوههر تاج ترساو هاوارى کرد: ((نای داپيره نهوه چى
بوو.... دامگره نه ترسم !)) پيريزن وهرامى دايهوه: ((داپيره به قوربان
بيت ناتوانم بى وهستينهوه)).

هه ر پۆيشت... هه ر پۆيشت.. هه تاگه يشته شارى گورى پادشاو لهوئى
نیشه وهو کچه کهى برده مائى پادشاو ته سلیمی کرد . پيريزنيان خه لات
کردو قههرى گهوههر تاجيان برده حه رهم . نه و منده ها ته قسه و ووتى:

_ ((من خاوهنم ههيه , چل رۆژ مۆلتم بدن , نه گه ر به يدانه بوو واهى
نيوم.)) نه مهى ووتو دووباره مانى له قسه کردن گرتوهو به نامان زده مان
نه ها ته وه قسه .

جەلال تەقى

بابىنى نەوۋە سەرھەوگارى ئەستىرە ژمىر.

رۇژىك دانىشتىبوو تىغ شوناسى بىر كەوتەوۋە لەدلى خۇيدا ووتى: ((ئاى من ھاوړىتەكى چەند بى وەفام ... ئەو ھەموو چاكەيەى لەگەلدا كردم كەچى من ھەربەجارىك ئەووم لەبىر چۆتەوۋە... باسەيرىكى ئەستىرەى بەختى بكەم بزائەم گەشە يان كزە .)).

كەسەيرى ئەستىرەى بەختى كرد بىنى ھىندە كزە بەحال تروسكايى نەدات دەسبەجى خۇى كۆكردەوۋە مال ئاوايى لەزەكەى كردو ووتى : ((تىغ شوناسى ھاوړيمان لەمەترسيداىە , نەجم بەلكو فرىاي بكەوم)) .

ژنەكەى ھەرچەندە پى ناخۆشبوو ئى دوور بكەوۋىتەوۋە بەلام ووتى:

_ ((زۇرباشە, ھاوړىى بەوۋفا نابى ھاوړىى باشى لەبىر بچىت , بەخوات ئەسپىرم)) .

ھەررۇيشت .. ھەر رۇيشت ... لەرپىگا لاي دايە ئەوشارەى دەريا برى ئى بوو, باسەكەى تىگەيانندو پى ووت:

_ ((نىمە ھەر زۇربى سەفەت بوينو ئەو براىمان بەجارىك وازى ھىنا... نىستا رۇزى يارمەتەوۋە ئەبى فرىاي بكەوين)) .

دەريا برىش مال ئاوايى لە ژنەكەى كردو لەگەل ئەستىرە ژمىردا بەجوتە ئى ياندا رۇيشتن.

ھەر رۇيشتن .. ھەر رۇيشتن ... ھەتا گەيشتنە دوورگەكەو لەدوورەوۋە كۆشكەكەيان بەدى كرد ئەستىرە ژمىر ووتى:

_ ((ھەبىتو نەبىت لەم كۆشكەداىە , بەلام چۆن بىگەينى؟؟)) .

دەريابىر وەرامى دايەوۋە:

شەوانى كۆس ناكردان

_ ((نەى لەبىرت چۆە گەمەن دەرىابىرپم و بەناو ناودا نەتوانم بىرۆم؟ وەرە كۆلم!)).

سواری پىشتى خۆى كىردو پەرىنە دۆرگەكەو چوونە كۆشكەكەو. لەژورپىكدا تیغ شوناسیان دۆزیهو، بىنیان بى ھۆشە بەلام نەمردو. نەم دیوو، نەو دیویان كىردچەقۆكەى پىو نەبوو، نەستىرە ژمىر ووتى: ھەبىت و نەبىت پىلانكىيان پى گىراپو ھەقۆكەیان وون كىردو، بابگەرىپىن بەلكو بىدۆزىنەو)).

سىشەو، سىرپۆژ بەناو كۆشكەكەو دۆرگەكەدا گەران نەیان دۆزیهو. دەرىابىر ووتى: ((ھەبىت و نەبىت فرىيان داووتە ناو زەرىاو، نەچم لەوئى بۆى نەگەرىپم)).

چۆە ناوگەو ھەرنەھاتە دەرى. نەستىرە ژمىر لەدئى خۆى دا ووتى: ((نای ھاوار بەمالم، بەخوا خنكاو نەمىشم لەدەست دەرجوو)) . لەم بىرانەدابوو دەرىابىر سەرى دەرىناو ھاوارى كىرد : ((دۆزىمەو)).

بەپەلە چەقۆكەیان كىرد بەبەر پىشتىنەكەى تیغ شوناسدا، پەك دوچار پىزى و ھاتەو ھۆش خۆى. كەھاورىكانى بەدى كىرد باوھى پىادا كىردن و ماچى كىردن و ھاوارى كىرد:

_ ((داپىرە! ... قەھرى گەوھەرتاج! بىرسانە خواردنمان بۆ بىن)).
پىیان ووت: ((نەووتۆ نەئى جى؟ داپىرەى جى و قەھرى گەوھەرتاجى جى و تەپماشى جى؟ ... خواشەزانى چەند وەختە بى ھۆشیت، ھەستە فرىای خۆت بكەو بەرىپىن)).

بەدرىزى بەسەرھاتەكەیان بۆ گىراپەو نەویش بەكورتى بەسەرھاتى خۆى بۆباس كىردن و بى نەوئى وەخت بەھىرۆبەن رۆپىشتن.

جەلال تەقى

بىۋەستان ھەر رۆيشتن ... ھەر رۆيشتن ... ھەتا گەيشتەن شارېك و چونە خانېك. ژنيكى دراوسى ى خانەكە خزمەتى نەكردن و خواردنى بۇ نەھىتان . ھەموو جارېك ليرەيەكيان بۇ ئەخستە قاپە بەتالەكانەوہ و نەيان دايە. رۆژېك پىى ووتن: ((لەدەورتان گەريم، ئىوہ ھەموو رۆژېك نەم ليرەيە بۇچى ئەدەن بەمن؟)).

ووتيان: ((داپېرە , ژنيكيان رھاندوين لامان وايە ھىناويانەتە نەم شارە، نىنجا دەنگوباسى ئەمە جى ئەزانىت پىمان بلى)).

ووتى ((بەخوۋا لەدەورتان گەريم ژنيكيان ھىناوہو نەيانەوئ لەكورى پاشاى مارە بكەن، نەويش وتويەتى خاوەنم ھەيەو مۆلتى چل رۆژى ئى وەر گرتوون و ھەر نەم شەوى ماوہ، نىنجا نازانم ئەومىيە كە ئىوہ بۆى ئەگەريئ يان

يەككى ترە!)).

ئى يان پىرسى ((نازانىت ناوى جى يە؟)).

_ ((نەبەخوۋا كورەكانم , چونكە لەو رۆژدوہ كە ھىناويانە مانى لەقسە كردن گرتوہو وەرامى كەس ناداتەوہ)).

ھاواريان كرد : خۆيەتى !)).

دوايى تيغ شوناس پىى ووت: ((داپېرە گيان , ھا نەوہ مستېك ليرەى تر، نەتوانىت بچىت بۇلاى؟)).

ووتى: ((لەدەورتان گەريم ئەى چۆن ناتوانم، من دايەنى كورەكەيان بومو وەك مالى خۆم وايە ،ھەركاتى

بمەوئ ئەچم)).

شەوانى كۆپ ناكردان

تىغ شوناس پىئى ووت : ((دەكەواتە ھەر ئىستا بچۇ پىئى بلى كەخاومنى ھاتووہ بزانە ئەلى جى ... نەم نەموستىلەپەشى بۇناونىشان بدمرئ)) .
ژنەكە خۇى گەياندە مالى پاشا ، بىنى شاپى و زەماوئندەو خەرىكى رازاندنەوہى ژنەكەن . درى بەخەلكەكەداو خۇى گەياندىئ و چىرپاندى بەگوپىدا : ((كچەكەم پىروژ بىت و مژدانەم بدمرئ...)) .

نەى ھىشت قسەكەى تەواو بكات كىشای بەدەمى دا چونكە وای زانى پىروژ باپى شووكردەكەى لى ئەكات .

پىرئىژن پىئى ووت : ((كچى خۆم ، بۇچى لىم نەدەمىت ، نەلىم پىروژ بىت و مژدەبىت خاومنت ھاتوہ)) .

كەواى ووت قەھرى گەوھەرتاج باوھشى پىدا كىردو نەم لاولای ماچ كىردو ووتى ((لىم بىورە داپىرە گىان نەمزانى

بەلام چۆن بزانم راست ئەكەپت؟ كى پىئى ووتى؟)) .

ژنەكە نەموستىلەكەى داپە . قەھرى گەوھەرتاج نەموستىلەكەى ماچ كىردو پىئى ووت :

_ ((داپىرەگىان ، ھەر ئىستا بچۇرەوہ لای و پىئى بلى كەتەنھا نەم شەوم ماوہ ، نەگەر ھەتا نىوہ شەو فرىام نەكەوئت خۆم دەرمان خوار ئەكەم)) .

گەپراپەوہ خانەكەو بەدرىزى بەسەرھاتەكەى بۇ گىپرانەوہ . نىكى نىوہ شەو خۇيان نامادەكىردو بەرەو كۆشكى پادشا رۇشتن ... پاسەوانەكان مەستى ناھەنگو زەماوئندى رۇژبون و خەويان لى كەوتىوو بەشىنەپى ھەمويانىان دەم كوت كىردو نەوى بزىوى كىرد سەريان بىرى و چونە ھەرەم . بەو ناونىشانەى ژنەكە بۆى ھەلدابوون ژورى ھەھرى گەوھەرتاجيان دۆزىەوہو چونەژوو رەوہو ، بىنىان پىالەپەك ژەھرى بەدەستەوہپە

جەلال نەقى

بردوويەتى بۆدەمى خەرىكە ئەيخواتەوہ تبغ شوناس بەقەلە بازىك
گەيشتە سەرى و دەستىكى دا بەپيالەكەدا خستى و شكاندى. باوشيان كرد
بەپەكداو قەھرى گەوھەرتاج ووتى:

_ ((بابروين و نەوہستين، نەك پاسەوانەكان پيمان بزانن)).

_ ((مەترسە، ھەموويانمان چارەكردوہ. تۆكئ نەمەى بىن كرديت؟)).

_ ((ئەو داپىرەى رامان گرتبوو)).

ژوورى پىرئزەنكەيان دۆزبەوہو، دەميان بەست و خستيانە پاشكۆى
خۇيان و شاريان بەجئ ھيشت.

كەلەشار دەرچوون پىرئزەنكەيان داگرتو ھەرقاچىنكيان بەست
بەنەسپىكەوہ يەكك بەلای راست داو نەو پىريان بەلای چەپدا تاوداو
ھەئيان قلىشان

تبغ شوناس بەھاوړىكانى ووت:

_ ((بەبى دواگەوتن برۆين، باھەرکەستان ژنى خۆى ھەلكرىت و بەرەو
وولاتى خۆى بروات نەك توشى بەلایەكى ترىش ببين . دەريابريان گەياندە
شارى ژنەكەى، داوايان لەپادشا كرد كەرىگەى بدات ژنەكەى بەرىت، پاشا
بىى ووت:

_ ((ژنى خۆيەتى فەرمو بابيبات)).

خەلاتىكى باشى كردن و كەل و بەلى پىويستى بۇباركردن و بەرىى كردن.
چون بۇشارى ژنەكەى نەستىرە ژمىرىش، بەھەمان شىوہى مال ناوايبان
لەپادشا كردو ژنەكەى ھەلگرتو بەخەلاتەوہ كەوتنە رى. لەدواييدا
دۇعاخوایبيان لەيەكترى كردو ھەرکەسە بەرەو وولاتى خۆى رۆيشت.
بەئىنبيشان بەپەكدا كە

شوانس كۆي ناكردان

ناوبهناو يادى يهكترى بكهنهوه.

كهتيغ شوناس گهشتهوه مالى بينى دايك و باوكى له تاودا كويز بون و
لهكونجيكدا دانىشتوون و تهركى دنيايان كردوه .

هه رله دوورمهوه بهبۆن زانايان كوربه كهيان گهراوتهوهوه لهخوشيدا
ههردوچاويان كاك بووهوه.

بهمجۆره بهيهك شادو شوكر بونهوه.....

منيش ها تمهوه هيچيان نه دامى...!

كۆرەكە چەلە

هەبوو... نەبوو... كەس لە خواگەورەتر نەبوو.... كەس لە بەندەى خراب
روو رەشتر نەبوو، پېرېژنىك هەبوو كۆرپىكى كەچەلى بى كارى هەبوو. هېچ
نېشىكى نەنەكرد . دايكى بەهەزار كۆپرەودىيى و نان كردن و جل شتن
بەخىوى نەكردو نەگەر شتىكى پاشەكەوت بگردايە كەچەلە ئى نەدزى و
نەى كرد بە قومارو لەناوى نەبرد . دايكى هەرھەوتىكى لەگەندا نەدا
كەنشىك بكات و پارويەك نان پەيدا بكات كەلگى نەبوو.

رۆژىك . وەك جار ان , پارەكەى ئى دزى و لەدمرويشىك ماريك و سيمرخىك و
بشيلەيەكى كرى و هينانیه مائەو. كەدايكى چاوى پىي كەوت تىلايەكى ئى
هەلگرت و نەراندى بەسەريداو پىي ووت:

((هەتپوە بىكارە كەچەلە! سەرەپاى نەوەى بووى بەبەلا بەسەرمەوەو
پارەو پولىت پى نەهيشتوووم، ئىنجا نۆرەى نەم شتانەيه بيانەينىتە مائەو؟
ودللاھى هەر ئىستا فرپيان نەدەيت نايەپتەوە نەم مائە)).

بردنيەوە بۆبازار كەببان فرۆشيتەوە بەلام كەس لىي نەگرى و ناچار چوو
لەودەشتە فرپيان بات. سيمرخەكە پىي ووت: ((بەرەلام بکە بەكەلگت

جەلال تەھى

دېم... بەلام پەرىڭم لېھەلگىشە ھەر كاتىك كەوتىتە تەنگانەۋە
ھەلېكپوزىنە فرىيات نەكەوم)).

پەرىڭى لېھەل كىشاۋ نەۋى بەرەلاگرد.

كەۋىستى پشېلەكە بەرەلابكات پىنى ووت:

_ ((خەياتت خاۋد، بەخوا بەرەلام بىكەيت ھەردوۋچاۋت ھەلئەكۆلم!.

ھەروھە بىشەئىت بىرسىم بىت چاۋت ھەلئەكەنم!)).

بەخۆى ووت: ((دەبۇدەى، نەۋەدەردىت، خۆت توۋشى چى كىرد!)).

ئىنجا ۋىستى مارەكە بەرەلابكات، مارەكە ھاتە زمان و پىنى ووت: ((

نەكەيت بەرەلام بىكەيت، بەخوا ۋاپىتەۋە نەدەم توۋكى سەرت بابىبا ...

نەبى بىم بەيتەۋە بۇلاى دايك ۋاۋگم!))

كەۋتە پارانەۋە بەمارەكەى ووت:

_ ((بىكە بۇخاترى خوا بەلام لى لادە، من چۇنت بگەيەنمەۋە لای دايك ۋ

باۋكت؟ ... چووزانم لەكوپن؟)).

مارەكە پىنى ووت:

_ ((من كورى شای مارانم. بەرم بدەو دوام كەۋە بۇپارىزگاريم ۋ ھەقت

نەبى. ھەتا نەگەينە شارى ماران ۋ تەسلىمى باۋگم نەكەيت)).

بەرىداۋ دۋاى كەۋت.

ھەر رۇيشت... ھەر رۇيشت ھەتا گەيشتە شارى ماران.

كەچەلە بەجارىك زارە ترەك بوۋو ھىزى نەزىۋى نەما.

پەنا بەخوا زدوى لەبەر مار ديارنەبوۋ خەرىك بوۋ بەرەۋ دۋاۋە رابكات،

بەلام مارەكە پىنى ووت:

شەھانەر كەس ناكردان

_ ((بەسەرياندا بېرۇو ترست نەبى، لەبەر نەھەى منت لەگەندام ھىچيان
ھەدىان نىھ بېتەوھ بەدن)).

بەسەر ياندا رۇيشت و زۇرى لى پانكردنهوھ ھەتا گەيشتنە لاي شاي ماران.
بينيان شين و شەپۇريانە. كەجاوى بەكەجەلەكەوت سەرى بەرزكردەوھو
ويستى پىوھى بدات مارەكە ھاوارى كرد: ((نەكەيت بابەگيان!)).

كەباوكى جاوى بەمارەكە كەوت تىوھى ئالو ماجى كردو ووتى: ((ئاي
رۇلەى شيرينم ئەمە تۇى؟ لەوھتەى رۇيشتووويت شيومن و گريانمانە، ئەوھ
لەكوى بوويت؟)).

_ ((بابەگيان، لىم ببورە سەرگىشىم كرد. بەقسەى تۇم نەكردو لىرە
دووركەوتمەوھ، لەسەر كانى و ناويك دەرۇيشىك گرتى و لەوساوه يارىم پى
نەكات و پيشانى خەلگىم ئەدات ھەتا ئەم كورە رزگارى كردم و ھىنامىەوھ
بۇنيرە... نەبى خەلاتىكى باشى بكەيت)).

باوكى سوپاسى كەجەلەى كردو ھاوارى كرد:

((ئا قووتووھكەى بەدنى و بەرپى بكەن!)).

قوتووگيان دايە ئەومندەى قووتووھ جگەرەمىەك نەبوو، كەديويكى
ناوينەبوو، بەرپيان كرد ھەتا لەسنورى ماران دەرچوو.

ھەر رۇيشت... ھەر رۇيشت... پاش ماوھىەك پشيلەكە پى ووت:

((برسىمە... شتىكم بۇ پەيدا نەكەيت بيخۇم جاوت ھەئەكەنم!)).

كەجەلە كەوتە پارانەوھو پى ووت:

((تۇزىكم لى راوھستە بەلكو خواشتىك بنيرى!)).

ماوھىەكى تر رۇيشتن دووبارە پشيلەكە داواى خواردنى كردو ووتى:

((نيرت خۇم پى ناگىرئت، ھەردوو چاوت ھەر ئىستا ھەل نەكۆلم)).

جہلال تہقی

کہہ چہ لہ کہ لہ ترسا دەستی برد بۆبەر باخەلی بەنیازی ئەوی بە لکو شتیکی
تیدا بی و بیداتی، کہ دەستی بەرقووتووہ کہ کہوت دەری هینا ووتی:
_ ((لہ ... دایکی شای ماران بەم، لەباتی هەمووشتیک ئەمە ی دامی، من
چی لەقووتوو بەم؟))

ئەمە ی ووت و هەتا هیزی تیدابوو تووری هەندا . کہ کہوتە سەر زەوی و
کرایەوہ دوو قوولی ئی هاتە دەرەوہو، هاتنە بەردەمی، کړنۆشیان بۆ بردوو
بی یان ووت:

_ ((فەرموو گەورەمان ... فەرمانت بەچیہ ؟))

کہ چە لہ حەبەساو پشیلە کہ فریای کہوت و بی ووت: ((بلی برسیمە !))
کہ چە لہ بی ووتن: ((برسیمە !))

هەر کہ قەسە گە ی تەواو کرد سینیک لە بەردەمی دانرا هەرچی دل حەزی
لینکات لەسەری بوو. خیراچوو قووتووہ گە ی هە لگرتەوہو ماچی کردوو
خستیهوہ باخەلی و ووتی:

_ ((بە خوا شتی چاکە !))

نانیان خواردو لینیاندا رۆشتن.

دوو بارە قووتووہ گە ی دابەبە کداو . دوو قوولە کہ پەیدا بوونەوہو، کړنۆشیان
بۆ بردوو ووتیان:

_ ((فەرموو گەورەمان ... فەرمانت بەچیہ ؟))

_ ((دەستیک جل و ئەسپینکی نایابم ئەوی))

کەسە پیری خۆی کرد دەستیک جلی پادشایانە ی لە بەردابوو، و ئەسپە شتی
پەکی نایابی لە ژێردابوو، لە گە ل پشیلە کە دا لینیاندا رۆشتن !

شەوانى كۆي ناكردان

گەشتنەو شەرگەكى خۇيان و چوونە بەر مائە كەلاوگەكى خۇيان و.
لەدەرگایدا. كەدايكى دەرگاگەكى لى كردهو نەيناسىيەو و لای سەپرىو و
بىاويكى وا پۇشتە و پەرداخ لە و نزيك بىتەو. كەچەلە ووتى:
(داپىرەگيان ميوان رانەگرن؟)

ووتى: (ميوان بەمن رازىبىت مالى خۇيەتى و بەسەرچاوان بىت).
كەچوو و ژوورەو و لەسەر حەسەرە شەرگە دانىشت لەپرووتى:
_ (دایە، نامناسیتەو؟)

كەبەووردى تىي روانى و ناسىيەو پى ووت:

_ (هەتيو بەد فەسائە نەمانەت لەكۆي دزيو؟)

(دایە نەم دزيون ... من ئىستا بىاويكى ترم... نەبى بەياني بچيت
خوازبىنى كچى پادشام بۇ بكەيت)

دايكى حەپەساو دووسن چرپە چرپى كردهو ووتى:

(وہى مورى موخەمەدى شەرىف، نەو شىت بووى رۇلە تۇو كچى پادشا
كوچا مەرەبا. هەستە پارويەك نان پەيدا بكە لەو بەشترە)

(دایە گيان نەسپەكەم ناوبدە ئىستا نەچم نانیش بۇ پەيدا نەكەم)

كەدايكى چوو و دەرەو نەسپەكەكى ناوبدات قووتووگەكى دابەپەكداو،
دوووقولەكان هاتنە دەرئ و ووتيان:

(فەرمو گەورەمان...)

(برسىمانە!)

چاوتروكاندىكى پى نەچوو سىنيەكى رازاوه لەبەردەمى دانرا. كەدايكى
هاتەژورەو بىرواي نەكردو وای زانى خەيالە.

جەلال نەقى

كەچەلە ووتى: ((دايە ئەوۈ بۇچى واحەپەساۋى؟ نەتوت نان پەيدا بىكە؟
ئەومتا ، دەومرە بىخۇ)).

نانيان خوارد. دوايى كەچەلە ووتى:

_ ((دايە، بەيانی بچۇ خوازبىنى كچى پادشام بۇيكە !!)).

دايىكى ۋەلامى دايەوۈ : ((ۋەى مورى محەمەدى شەرىفا: ئەوۈ دووبارە
شېت بویتەوۈ؟ كچى پادشای چى و تەرەماشى چى، بى دىنگ بە دارو ديوار
گوئى ھەيە بزىنن قسەى ۋائەكەيت چوارمىخەمان ئەگىشن)).

ووتى: ((دايە بەراستەم، بەخو ھەر ئەبى بچىت)).

بەيانی بەزۆر ناردى بۇمائى پادشا . كارەكەرىك ۋاى زانى ھاتوۈ
بۇسوالکردن، خواردنى بۇبردو دەرى كرد...

كەچەلە زانى باسەكەى نەدركاندوۈ تورمبوو، بۇسبەيىنى دووبارە نارديەوۈ.
ئەم جارە كەچوو بۇمائى پادشا لەو جىگايە دانىشت كەخوازبىنى كەرانى
تيا دانەنىشېت، ھاتن تىريان ئى داو . دووبارە دەريان كىردەوۈ. كەبۇجارى
سېھەم چوۋە ناچار برديانە لاى پادشاۋ داۋاكارىيەكەى بى رايگەيانند.
پادشا ووتى:

_ ((من سى مەرجم ھەيە ، ھەرکەسى بەجىيان بەيىنى كچەكەمى
ئەدەمى، بەجىيان نەھيىنى لەسەرى ئەدەم)).

داپىرە ووتى: ((قوربان مەرجهكانت چىن؟)).

پادشا ووتى: ((يەكەم ئەبى ھەتا بەيانی لەخەو ھەل ئەستەم كۆشكىكەم
بۇدروست بىكەن خشتىكى لەزىوو، خشتىكى لەئالتون بىت. دووۈم : ھەوت
مرگەوتى رازاۋەم بۇ دروست بىكەن كەبەيانی لەدەنگى بانگ خەبەرم

شەوانى كۆپ ئاكردان

بیتەۋە. سېھەم: منارمىھكى ئەۋەندە بەرزىشم بۇ دروست بىكەن سەرى بىگاتە
كەشكەلانى فەلەك ((.

كەنەم مەرجانەشى ووت مەبەستى نەدانى كچەگەى بوو. داپىرە ھاتەۋە
مالئەۋە ئەم مەرجەسەپىرانەى بەگەچەل ووت.
كەچەلەپىى ووت:

_ ((ئاسانە! ئەم شەو بنو، ھەتاسبەينى خواگەرىمە!)).

دايىكى چەپۆكىكى پىدا كىشاۋ ووتى:

_ ((ەمەرت نەمىنى، لەباتى كۆشك و مزگەوت زورنىك بۇخۇمان دروست
بىكەيت باشتىر نىھ!)).

_ ((دايە نۇرەى ئەۋىش دىت)).

كەدايىكى چوۋوبۇ ئاۋ ھىنان كەچەلە قوتوۋەكەى دابەيەكدا. دوۋقولىكە
پەيداۋونەۋە ووتيان:

((گەۋرەمان ئەمە لەدەسەلاتى ئىمەدا نىھ، ئەبى پىرس بىكەين)).

نەمەيان ووت وون بون. زۆرى پى نەچوۋ پەيدا بونەۋە ووتيان:

_ ((گەۋرەمان خەمت نەبى شەۋى ھەرچى دىۋ درنچ و جنۇگەى پىشت
قولەى قاف دىن و كارەكەت بەجى دىن)).

نىۋەشەۋ دىۋو درنچ و جنۇگە دەستيان كىر بەكاركىردن و تەۋاۋيان كىر.
بەيانى پادشا لەدەنگى بانگ دانى سەرمناۋەكەۋ مزگەۋتەكان خەبەرى
بوۋەۋە، داي بەسەرخۇيداۋ ووتى:

_ ((دەك ھاۋار بەمالم كچەگەم لەدەست چوۋ!)).

كەچەلە بىنى كارەكان بەجى ھىنراۋن قوتوۋەكەى دابەيەكدا، دوۋقولىكە
پەيداۋونەۋە ووتيان گەۋرەمان فەرموۋ.

جەلال تەقىي

پىنى ووتن: ((ئەمەۋىيەت لەجىگاي ئەم كەلاۋە شىرەي خۇمان كۆشكىم بۇدروست بىكەن لەكۆشكى پاشا خۇشتر بىت!)).

ئەۋمىندەي پىن نەچۈۋ كۆشكىيان بۇدروست گىرد كۆشكى پاشا لەشبابشى دا ئەدرا. پادشا ناچاربوو بەلئىنەكەي بەجىن ھىناۋ كچەكەي ئى مارە كردو گواستىەۋەو ھەوت شەۋو، ھەوت رۇژ درا لەتەقەي دەھۇل و زورناۋ ماۋمىەكى زۇربەخۇشى و كامەرانى ژيان.

رۇژىك لەگەل پشىلەكەدا چووبۇگەپان و پاۋ شكارو زۇرلەشار دووركەۋتتەۋە. لەسەرگانى يەك كچىكى دى مەلەي ئەكرد. ئەۋمىندە نازدارو جوان بوو ھەزى ئى كردوۋ بەتىرى نەشقى گىرفتاربوو.

قوتۋەكەي دابەيەكدا، كەدوۋقۇلەكە بەيدابوو پىنى ووتن ((ئەمەۋى ئەم كچەم بەتەخت و بەختەۋە بۇبەرنە مالى خۇمان!)) كەگەپراپەۋە كچەكە لەمالەۋە بوو. مارەي كردو چەندسائىك بىكەۋە ژيان. ژنى يەكەم كچىكى بوو ژنى دوۋەم دوۋكورى بوو.

ژنى دوۋەم كچى پادشاي ۋلاتىكى دووربوو. كەزانى كچەكەي نەماۋە رابەرى بەھەرچۈارلاي جىھاندا بلاۋ كىردەۋە بەلك و بۇي بدۇزنەۋە بەلام كەس شوپنەۋارى پىن ھەل نەگىرا. ناچار لەدۋايى دا چارپىدا ھەر كەس بتوانى كچەكەي بۇ بەننىتەۋە تەختى پادشايى بۇ بەجىدىلى!، پىرىژنىكى سەر ئانسىنە ھات و ووتى:

_ ((پادشام من بۇت ئەدۇزمەۋە، بەلام تەختى پادشايىم ناۋى، ئەمەۋى سەرىك بەلەتك سەرىك بەپەتك ھەلم كىشىت!)).

پادشا پىنى ووت: ((دەسەربەلەتك و دەسەر بەپەتك ھەلت ئەكىشىم، ھەربەۋ مەرجەي كچەكەم بۇبدۇزىتەۋە!)). پىرىژنەكە رملى ھەلداۋ شارى

شەوانى گۈن ناگىردان

كەچەلەي دۆزىيەوۈ كەناۋى خۇي نابوۋ ئەحمەد پادشا، كەوتەپرىۋ پاش ماۋەيەك گەيشتۋ مائەكەي دۆزىيەوۈ لەبەرگۈشكەكەيان ۋەستا. كەلەدەرگاي داۋ كچەكە لەپەنجەرەكەوۈ بەدىكرد زانى خەلكى ۋولاتى حۇيانەو بۇكارى باش نەھاتوۈ لەبەر نەوۈ دەرگاگەيان ئى نەكردەوۈ. نەويش لەبەردەرگاگە ھەلتوتا. كەئەحمەد ھاتەوۈ پىرىزنەكە زۇر پاراپەوۈ دالدى بىدەن چونكە بىنكەسەو خەرىكە لەبىرساندا بىمىت. ئەحمەد بەزەيى پىاداھاتەوۈۈ بىردىيە ژوورەوۈ.

ماۋەيەكى پىچوۋ نەۋەندە خۇي خۇشەويست كرد ھەموۋ كاروبارى مائى گرتەدەستۋ دئى لەھەمويان سەند.

پۇزىك ئەحمەد لەگەل پشیلەكەيدا ۋەك پۇزانى تىرچوۋ بۇراۋو بەپىكەوت قوتوۋەكەي لەمائەوۈ ئى بەجىما. كەپىرىزنەكە جىگاگەي كۆكردەوۈۈ چاۋى پىي كەوت بەلایەوۈ شتىكى جوان بوۋ كىردىەوۈ بۇ نەۋەي بزانى ناۋەكەي چۈنەچى تىدايە ھەرگەكردىەوۈ دوۋقولەكە پەيداۋوۋوۈۈ بەتوۋرەيەوۈۈ پىيان ۋوت:

((ھا، پىرىزنە قۇلتىرە تۇچىت نەۋى؟)) .

پىرىزنەكە كەئەمەي بىنى دئى خۇش بوۋ، ۋوتى:

((كچى پادشاگەمان بەتەختۋ بەختەوۈ بەنەوۈ شويىنى خۇي. كچى پادشاگەي ئىرمش بەنەوۈ مائى باۋكى. ئەحمەدپىش بىخەنەوۈ دۇخى ھارانى!)) .

نەۋەندەي بئىي يەك ۋ دوۋ ئەمانە ھەموۋى بەجى ھىنران لەجىگاى گۇشكەكە كەلاۋە شىرەكە پەيدا بوۋەوۈۈ ئەحمەد بوۋەوۈ بەكەچەلەكەي ھاران. كەخۇي لەجلە شىرەكاندا بىنى داي بەسەرى خۇيداۋ بەھەلەداۋان

جەلال ئەقى

گەپراپە، بىنى داىكىشى بەجلە شېرەگانىەۋە لەكەلاۋەكەدا دانىشتوۋە شىوون ئەكات. كەچەلە ھاۋارى بىردە بەر پشیلەكە بەلك و چارىكى بۇبۇزىتەۋە. پشیلەكە پىنى ووت: ((يەك چارت ھەيە، نەھىلىت برسېم بېت ، نەگىنا چاوت ھەلنەكۆلم!)) .

ئى تۇرەبۇد و، ووتى ((بۇجى ئەۋەندە سېلەيت؟ ... چارىك بدۇزەردە...)).

پشیلەكە ووتى: ((بابرۇن بگەپىن بەشۋىنىدا بەلكو بىدۇزىنەۋە...)).
ھەر پۇشتن ... ھەر پۇشتن ھەتا گەشتنە شارىك. لەپەنجەرەپەكدا ژنەكەى بەدى كىرد، بەلام رپوى نەھات بەو جەلە شېرەنەۋە خۇى ناشىرا بىكات. ئىۋارمىە لەبىرساندا لەدەرگای مالىكى دا بەلكوخواردنىكى بدەنى. ئى يان كىردەۋە بىردىانە ژورەۋە ھەموو لەپشیلەكەى كۆبۇنەۋە چونكە شتى وایان نەدى بوو. كەنان دانرا دووكەس دەستیان داپە تىلاۋ بەپىۋە دەستان. كەچەلە زۇر ترساو ووتى:

_ ((بۇجى عادەتى ئىۋە واپە مىۋان تىلا ترپىن ئەكەن؟))
ووتیان: ((جەدماڭ جى يە مىۋان گەۋرەى ئىمەيە... ئەۋانە مىشك نەكوژن!)) .

كەچەلە زۇر سەرى سورما . زۇرى پىن نەچۋو لەھەموۋلاپەكەۋە مىشك وەكم گەلای دار بارى و ھەراسانىان كىردن.

فرىانەتەكە تىن بىان كوژن و لەگەل ئەۋاندا لەسەر مىزەكە شتىان ئەخواردو بەھەرچۋارلادا فرىكەيان نەھات. كەچەلە كەنەمەى بىنى پشیلەكەى تىبەردان و ئەۋەندەى پىن نەچۋو ئەۋەى كۋشتى كۋشتى و ئەۋەى نەكوژرا راپان كىردو خۇيان شاردەۋە .

شەوانى كۆس ناكردان

خەلكەكە حەبەسان و داوايان ئى كرد پشیلەكەيان پى بفرۆشیت , پشیلەكە پى ووت: ((بەخوا بمفرۆشیت چاوت هەل ئەكەنم !)).

لەولاهە مشكەكان كەزانیان نەم بەلایەیان توش بووه لەناو خۆیاندا كە وتنە گفتو گو بەلك و چاریك بدۆزنەوو . هاواریان برده لای شای مشكان رزگاریان بكات. لەئەنجامدا یەكێكیان ناردە لای كەچەلە پى بلى چى نەویت نامادەن بەو مەرجهى پشیلەكەى بگەرپتەوو وازیان ئى بەینى. نەویش وەلامى دایەوه: ((قوتویەكى لەم حالەو لەم رەنگەم ئى وون بوو, بۆم ئەدۆزنەوه باشە, بۆم نادۆزنەوه تاققان ناھیلَم !)).

مشك بەھەرچوارلادا بلا بوونەوو, ھەرچى قوتویەك لەشاردا ھەبوو ھەمویان بۆ ھینا, قوتویان لەدوكانى وردەوالە فرۆشدا نەھیشت, بەلام ھیچیان نەبوو, كون و قوژبى شارنەما نەگەرپن بى سودبوو. لەدواپیدا دوانیان لەمالێك بینیان پیریزنێك پالى ئى داوتەوو, جامى جەم شید لەبەردەمیدایە سەیرى ئەكات و نەشنە ئەگریت, قوتویەكیان بینى بەزرى بەكى زىرى بارىك بەلوتە سەراوێكەیدا ھەلواسرابوو یەكەمیان بەدوھەمیانى ووت:

_ ((بەلك و ئەمەبیت؟))

_ ((نینجا چۆنى ئى بسەنینهوو ؟))

_ ((من نیتسا چارى ئەكەم))

چوو كلكى تەركردو لەوردە توتنى ھەلكیشاو بەدزیەوو كردى بەلوتى پیریزنەكەدا, ئەوئەندە پزىمى و ناو بەلوتى دا ھاتەخواروو و ناگای لەقوتووگەنەما ھەتا لەدواپیدا لەتاوا ئەوئەندە بەقایم لوتى سړى. زریزەكە

جەلال تەقى

پىچراۋ قوتۇدەكە گەۋتە خوارەۋە، مشكەكە پىرى پىدا كىردو فراندى و
بىردىەۋە بۇ كەچەلە ۋەپىنى ۋوت:

_ ((نەمەيە ؟)) .

نەحمەد نەۋەندەى نەمابوو لەخۇشىدا پەركەم بگرىت، قوتودكەى ماچ
كىردو ۋوتى:

_ ((دەى كەۋاتە بەلاگەت بگرەۋە ئىتر تىمانى بەرمەد ؟)) .

بشیلەكەى گرتەۋە ۋۇشتن. لەرىگا قوتودكەى دابەيەكدا دوۋقولهكە
دەرگەۋتنو ۋوتيان:

_ ((نەۋەبۇجى نىمەت دايە دەست نەۋ پىرىژنە قۇلتىرە؟ نەمەندى
داۋاكارى ھەبوو بىزارى كىردىن ... فەرموو ئىستا جىت نەۋى ؟)) .

_ ((نەمەۋى پىش ھەمۇشتىك خۇم ۋنەگانە بىنەۋە كۇشكەكەى خۇمان،
نەۋ پىرىژنەشم بۇبەرن لەژوۋرىكدا ھەپس بكەن ... دايكى شم بەرنەۋە
دۇخى جاران)) .

نەمەندەى بلى يەك و دوو بىنى چۇتەۋە كۇشكەكەى خۇى و دايكى چۇتەۋە
دۇخى جارانى . بشیلەكە پىنى ۋوت :

((نىيازت ھەيە جى لەپىرىژنەكە بكەيت ؟)) .

_ ((نەمەۋى بىكوژم ؟)) .

_ ((مەيكوژەۋ بەرەۋ روى منى بكەرەۋە ؟)) .

بشیلەكەى بۇكرەۋە ژورىكەۋە، نەۋىش ھەر رۇژەى پارچەيەكى ئى نەكرەۋە
و نەيخوارد ھەتا تەنھا ئىسقانەكەى ھىشتەۋە ۋەۋ دەرەۋە كوشتى .

باش نەمە ماۋەيەك بەگامەرانى ژيان و ھىچ نوشوستىيان توش نەھات .

شوانى كوتى ناكردان

به يانيهك له گهل پشيله كه دا چوون بؤراو ديسان قوتوه كه ي ئى به جيما كه ژنه كان سهريان كردو بينيان ديويكى ناوينه يه و زؤريان لاجوان بوو له و كاته دا جوله كه يه كى ورده واته فروش به به ردمرگادا تيپه رى هاوارى كه ل و به له كانى نه كرد , قوتوه كه يان پيشان داو ووتيان: ((له مهت نيه ؟)) .

ورده واته فروشه كه كه چاوى به قوتوه كه كه ووت چاوى زهق بووو له دلى خويدا ووتى : ئاي چه ندساله عه و داتم !, به لام خوى گرت و هيچى دمرنه خست و پى ووتن:

_ ((نيستا نيمه , به لام نه گهر بمدهنى له سه رى دروست نه كه م و بؤتان نه هينمه وه)) .

پيان ووت: ((ناخر هي ميره كه مانه نه ترسين توره بيت)) .

_ ((قهيناكات بيه , به لام زوو بؤمان بهينه ره وه)) .
وه لامى دا يه وه:

_ ((ناگاته نيواره بؤتان نه هينمه وه)) .

نهمى ووت و ئى يان دوور كه و ته وه .

كه قوتوه كه ي دابه يه كدا دووقوله كه دمر كه و تن و به مۆنى يه وه پيان ووت .

_ ((ها , نينجا نؤره ي تۆيه ؟ ده ي چيت نه وئ ؟)) .

پى ووتن:

((نه مه وئ نه و دوژنم بؤبه رنه دور كه يه كى دوور له ناوايى و

ميرده كه شيان به رنه وه دؤخى جارانى)) .

به كسه ر داواكار يه كانى جى به جى كران .

كه نه حمه د هاته وه كه لاهه شپه كه ي بينى به هه ر دو چه پوك داى به سه رى

خويداو هاوارى كرد :

جەلال نەقىي

_ ((نەى ھاوار بەمالم چىم بەخۇم كرد)) .

ووردەوالە فرۇشەكە لەدۇرگەكەدا، بەژنەكانى ووت:

_ ((ھىچ ئەم لاو نەولای پىن ناوى ... نىود نىستا ژنى منن!)) .

ژنەكان يەكى چەقۇيەكيان نى ھەلگرت و پىيان ووت: ((بىنى بەلاماندا يان

خۇمان نەكوژين ، يان تۇ نەكوژين!)) .

بەم جۇرەھەرھەولئىكى لەگەل دان بەفپرۇ چوو، مليان نەنا، ھەرگە نى يان

نزىك ئەبوھود چەقۇكانيان نى راست نەكردەود.

بىينەوھ سەردو كارى ئەحمەد . شەوو رۇژ نەگرياو مانى لەخواردن

گرتبووو قسەيشى نەئەكرد رۇژنىك پشيلەكە

پىنى ووت:

_ ((ھەرچەندە ئەبوايە جاوم ھەلكۇلئىتايە، ئەم جارەش قەيناكات ...

بەلام تۇبۇچى ئەوئەندە كەم مئشكىت ... ئەى بۇچى بەجارنىك

سىمرخەگەت لەبىر چۇتەود؟ دەپەرەكەى ھەلكوروزىنە نەو بتوانىت

يارمەتيمان بدات و قوتودكەمان بۇبدۇزىتەود!)) .

ئەحمەد لەخۇشيدا پشيلەكەى ماچ كردو پەردەكەى ھەلكوروزان ئەوئەندەى

پىن نەچوو ھاژدھاژ پەيداوو سىبەرىك بەرى ناسمانى گرتو سىمرخەكە

نىشتەودو بەئەحمەدى ووت:

_ ((فەرموو ، خىرە؟)) .

_ ((خىرى چى؟ توشى بەلا بووم!)) .

باسەكەى بۇگىراپەودو پىنى ووت:

((فرىام بكەود ... ئەگەر ئەزانىت لەكويىە بۇم بەئىنەردود ، نەگىنا

حالم شىردو لەداخ دا دىق نەكەمو نەمرم)) .

((بەلى ئەزانم لەكوئىيە ... لاى جولهگەيەكى پىرى ووردهوالە فرۆشە
كە مرخى لەزنەكانت خۆش كردوہ ... نەتوانم خۆم بگەيمەنمە نەوى،
بەلام من تەنھا لەگەل تۆدا نەتوانم قسە بكەم و ناتوانم لەزنەكانتى
بگەيمەنم ... نامەيەكيان بۆبنوسەو بەپەتێك بى بەستە بەقاچمەوہ بۆيان
نەبەم)) .

نەحمەد نامەيەكى نوسى و بەستى بەقاچى يەوہ . نەویش داى لەشەقەى
بال و فرى ھەرفرى ... ھەرفرى ... ھەتا گەيشتە دۆرگەكە . خۆيدا
بەپەنجەرەكەداو لەليوارەكەى نيشتەوہو ژنەكان لەپيشدا ترسان بەلام كەل
ى وورد بوونەوہو نامەكەيان بەقاچيەوہ بينى ترسيان شكاو نامەكەيان لى
كردوہ بينيان لەميردەكەيانەوہيەو نوسراوہ: ((ژنەخۆشەويستەكانم
... نەگەر نەم نامەيەتان بەرچاو كەوت قوتوڤكە بەستەن بەقاچى
سىمرخەكەوہ بۆم دىنيئەوہ)).

ژنەكان ناھيكي خۆشيان تى گەرايەوہو كەوتنە بىركردنەوہو كەچى بكەن
سىمرخەكەش ھەموو رۆژيەك لەوگاتەدا ئەھاتوہ بەر پەنجەرەكەو
كەنەيزانى ھىچيان دەسگىر نەبوہ دوور ئەگەتەوہ.

رۆژيەك ژنەبجكۆلەكە شتيكى ھات بەميشك داو بپاريان دا بەجئى بەئىنن
نەوہش ئەمەبوو:

ھەردوكيان خۆيان رازاندەوہ ئارايشتيان كرد . كەجولەكەكە ھاتەوہ
بەر وخۆشى يەوہ چوون بەپىريەوہو
بەخىرھا تەوہيان كردو پىيان ووت:

((ھەتاگەى نيمە ھەراوا بمىنينەوہ ئيتىر تاقەتمان چوہو بپارمان داو
چىت بويت لەگەلتا بيكەين!)) .

جەلال نەھى

كايبراي جولهكه لهخوشيدا حەپەسا. ژەكان پىيان ووت: ((بەلام بۆئەوى زۆر بى وەفانەبين ئەمانەوى پىش ئەوى بىتەلامان لەبەرئاوئەكەى مېردەكەماندا خۇمان پىرازىنەنەوه ... ئەگەرماوتە بماندەرى خۇمانى لەبەرچاك ئەكەين و ئەبىنە ژنت !!)).

قوتوئەكەى دانى و خۆى چوو لەبەر دەرگاكه دانىشت نەك فىئيان بەدەستەوئەبىت و بىبەنە دەرى .

لەوكاتەدا سىمرخەكه پەيدابوو لەسەر لىواری پەنجەرەكه نىشتەوه. ژەكان خىراقتوئەكەيان بەپەتەكەوه بەفاجىيەوه بەستەوهو دای لەشەفەى بال و گەيانىهوه لای ئەحمەد .

ئەحمەد سىمرخەكەى ماچ كردو ووتى: ((زۆر سوپاس بۆتۆ گەفرىام كەوتىت ... ئىتر خوات لەگەل و بچۆرەوه شوپىنى خۆت)).

سىمرخەكه دای لەشەفەى بال و لەچاو وون بوو. ئەحمەد كەقوتوئەكەى دابەيەكدا دووقولەكه پەيدابوون و بەگرژيەوه ووتيان : ((ئەمەجى يە، هەر رۆژەى ئەماندەيتە دەست يەكەك؟ ئەمجارە بماندەيتە دەست يەكەكى تر نامان بىنەيتەوه دەى جىت ئەوى؟)).

ووتى: ((ئەمجارەش لىم خۆش بن ... مەرج بى ئىتر وای بپارىزم هەرگىز نەكەويتە دەست يەكەكى تر... ئىستا ئەمەوى ژەگانم بەكۆشكەكەوه بۆ بەينەوهوه ئەوى قوتوئەكەشى بردبوو بۆم بەين و. هەموو شتەك بەخەنەوه دۆخى جارانى)).

ژەكانى و كۆشك و جولوئەكەيان بۆهينايەوهوه كۆشكەكەيان لەجىگای كەلاو شەركە دانايەوه. جولهكهكەى خستە ژوورئەكەوهوه پشیلەكەى

شوانس کوی ناکردان

تی بهردا نهویش بهههمان دهستوری پیریژنه که ههر رۆژهی پارچهیهکی لی
نه کردهوه ههتا کوشتی.. نهحمه دو دایکی و ژنهکانی و پشیله کهی
به بهختیاری ژیان..

منیش هاتهوه هیچیان نه دانی

((چل برا))

نەم چىرۆكە لەمانگى مارتى ۱۹۸۰دالەكاك (جەبار قادر توفىق)
وەرگىراوہ كە قوتابى پۇلى يەكەمى كۆلئىزى (علوم) ى زانكۆى
سلىمانىەو سەرلەنوئى دارپىژراوہ تەوہ

هەبوو... نەبوو... كەس لەخوا گەورەتر نەبوو، كەس لەبەندەى خراب
رورەشتر نەبوو، دووبرا هەبوون ئەوئەندە هەزار بوون نانى شەويان نەبوو
بيخۆن ... نەم دى بۆ ئەودى ئەگەر ان بەلكو شتىكيان دەست بكەوئت و
خىزانەكانيان بژينن. جارئك لەكاتى گەر انەو مياندا يەكئىكيان ووتى:
_ ((باهەر يەكئىكمان بەدل دوعايەك بكەين، بەلكو خوا گىراى بكات)).
يەكەميان ووتى: ((خوايە، لەنيەتى ئەودى هەتا ئەرپۆمەوہ خانوہ كەمان
پرپووبىت لەگەنم وئاردا!)).

دووہەميان ووتى: ((خوايە هەتا ئەرپۆمەوہ ژنەكەم چل كورى بووبىت!)).
خوا دوعاى هەردوو كيانى گىرا كردو چى يان داواگر دبوو بۇيان بوو.
كەرپۇشتنەوہ مائەوہ يەكەميان بينى مائەكەى پرپوہ لەگەنم و ئارد لەگەل
ژن و مائەكەانى دا شوكرانەيان كردو بەخۆشى ژيان. دووہەميان كەچوودوہ
مائى بينى ژنەكەى چل كورى بووہو هەموو لەبرساندا ئەگرين و داىكيان
شىرى نيە بيانداىتى. كابرا بەخۆى ووت:

بەلال تەقى

__ ((ئەى ھەش بەسەرت بۇ خۆتو داواپەك كىردت.... تۇخۆتو ژنەكەت پىئ
بەخىو نەئەگرا وا نىستا چىل كەسى تىرىشت بۇ زىاد بوو، تىنجا چى
ئەكەمىت؟)).

دانىشتوانى دىئ كە بەمەيان زانى سى و نۇمىندالىان بەسەر سى و نۇمىندالىان
دابەش كىرد بەخىويان بىكەن و يەككىيان لاي دايكىان ھىشتەو.

كەنەختىك گەورەبوون ھەر چىليان خىستە بەر خويىندىن و، بەم جۆرە
مانەو، ھەتا گەورە بوون. ئەھمەد كەلای دايكى مابوھو، بەبراگانى ووت:

__ ((براينە، نىمە ھەموو براى يەكىن و لەم ولاتەى خۇماندا ھىچمان بۇ
ناكرىت، باسەرى خۇمان ھەلگىرىن و برۇين بەلكو خوا دەروپەكمان لى
بىكاتەو)).

براگانى بەقسەيان كىردو لى يان دا رۇپىشتن.

ھەر رۇپىشتن ... ھەر رۇپىشتن ھەتا گەپىشتنە شارپىك، چونكە كەسىيان
نەنەناسى چوونە خانىك. بەرىكەوت پادشای ئەو شارە لەگەل وەزىرى
دەستە راستى دا ھاتبەو خانەكە. كەئەو چىل براپەى بىنى زۇر سەرى
سورما چونكە ھەموويان لەپەك ئەچوون. وەزىرى ناردە لايان كەبزائى چى
باسە وەزىر چوو بۇلايان و پرسىيارى لى كىردن چ كارەن و خەلكى كوئىن و
بۇچى ھاتوونەتە ئىرە. ئەوانىش باسى خۇيانىيان بۇگىرپاپەو وەزىر
ھاتەو بۇلاى پادشا قسەكانىيانى پىئ راگەيانىد. پادشا ووتى((بچۇ بۇلايان پىئ
يان بلىئ ئەگەر ئەيانەوئ ئەيانكەم بەكورى خۇم!)).

وەزىر قسەكانى پادشای پىئ ووتن. رازى بوون و چوونە كۆشكى پادشاو و
وەك شازادە ژيان.

شەۋاننى كۆيى ناكردان

ماۋەيەكى پى چوو داۋاي ژنيان لەپادشاگرد... پادشا پى ووتن: ((بەسەر
چاو رۆلەكانم... ھەرسالەى ژن بۆ يەككىكتان نەھىنم!)).

نەحمەد ۋەلامى داياھو:

_ ((گەورەم، نەگەر ھەر سالەى بۆ يەككىكتان ژن بەينى ھەندىكتان
پىرنەبىن و پىنگە بىشمىن، نۆرەمان ناگاتە سەر... لەبەر ئەو نەمانەوئ بۆ
ھەموومان بەيەگەوہ ژن بەينى!)).

پادشا ووتى ((رۆلەكانم ناتوانم ئەم داوايەتان بەجىبىنم)).

_ ((كەواتە پىنگامان بەدە بابروين و چارىكى خۆمان بكەين)).

پادشا ناچار پىنگاي دان. ھەرمانى دا چل نەسپى نايابيان بۆ زين كردن و
كەل و بەلى پىويستيان بۆ نامادەگردن و لىياندا پۆيشتن.

ھەر پۆيشتن... ھەرپۆيشتن ھەتا توشى پياويكى كورتە بالاي چل گەزە
پىشەبوون... لەنەحمەدى پرسى:

_ ((نەحمەد نۆغرىبىت، ئەوہ بۆكۆئ نەچن؟)).

_ ((كەنەزانى ناوم نەحمەدە ئەبى بىشزانى بۆ كۆئ نەچىن)).

_ ((نىۋە پىنگاتان پىرلەمەترسى يە... نامۆزگاريتان ئەگەم بەقسەم بكەن

... كەنەرۆن نەگەنە مىرگوزارىكى خۆش و پىرلەكانى وئاو... لەو جىگايە

دوورگەونەوہ ئى مەمىننەوہ)) ئەمەى ووتو وون بوو .

باش ماۋەيەك گەبىشتە مىرگوزارىك نەت ووت باخى بەھەشتە... بىراكانى

باريان خست، بەلام نەحمەد پى ووتن: ((بەقسەم بكەن لىرە مەمىننەوہ

تووشى بەلايەك نەبىن...)).

بەقسەيان نەگردو ئى نوستن... نەحمەد دوورگەوتەوہ، لەجىگايەكى

رەقەلانى ووشكى بى ناۋادا بارى خست و ئىشكى گرتو نەنوست. زۆرى پى

جه لال ته قى

نه چوو ديويك پهيداوو. نه حمهد بهردنگارى بوو، لبيان بووبه شه پر... ناوى خواى ليئينا. شيريكى دا له ملى سه رى په ران... لچو گوئى كردوخستيه خورجى نه سپه كه يه وهو و بيخه م نوست. كه براكانى له خه وهه ستان پئيان ووت: ((كابر اى كورته بنه ي چل گه زمريشه درؤى كرد، ليره ش نوستين و هيچيشمان به سه ر نه هات و شتيكيشمان نه بينى!)).

نه حمهد ووتى: ((نه و چاگر؟!)).

باسى ديوه كه ي بونه گيرانه وه. نانيان خواردو لي يان دايه وه رويشتن. زورى پئ نه چوو هه مان كابر اى كورته بالاي چل گه زه ريشه يان بينه وه وه هه مان ناموزگارى نه حمهدى كرده وه وون بووه وه.

هه ر رويشتن ... هه ر رويشتن... هه تا گه يشته مير گوزاريك له وه ي جارى پيشوو خوشترو دلگير تر بوو نه حمهد زور تكاى لي كردن كه له وئ نه ميننه وه به قسه يان نه كرد، پئ يان ووت:

_ ((دوينييش هه ر وات ووت و هيچيش نه بوو...)).

نه وان باريان خست و بي خه م لي ي نوستن، نه حمهد به هه مان شيوه ي پيشوو دوور كه و ته وه و چاوه ر ئى كرد. له نيوه شه ودا ديويك به بؤله بؤل هات و له دووره وه هاواري كرد: ((كئ يه زاتى كردو وه ماله كه م پيس بكات!)).

نه حمهد دووباره به رننگارى بوو له نه نجامادا شيريكى داله ملى و سه رى په راندو لچو گوئى نه ويشى برى و خستيه خورجى نه سپه كه يه وه و نووست. به يانى براكانى ماوه يه كى زور گالته يان پيكر د كه چؤن ترسه كه ي له جئى خويدا نه بووه و هيچيان به سه ر نه هاتو وه.

نه ويش بي دنگ بوو، قسه ي نه كرد.

شەوانى گۆي ناکردان

نانيان خواردو ئى ياندا رۆيشتن. زۆرى پىنەن چوو ھەمان بىستە بالاي چىل
گەزەرىشەيان پىنەن گەيشتەو ھە ئەھمەدى ووت:

_ ((ئەھمەد، ھەر چەند براكانت بەگۆيت ناکەن بەلام ئەم جارەش ھەمان
نامۆزگاريم ھەيەو بەقسەم بکە)).

نەمەى ووتو دووبارە غەيب بوەو.

ھەر رۆيشتن ... ھەر رۆيشتن... ھەتا گەيشتەن مېر گوزارېك ئەوانەى
پىشوو لەجاويدا دېك و دال بوون، ھەر چەندە ئەھمەد ھەولئى دا برا كانى
گۆيان ئى نەگرتو و بارىان خست و ئى نووستن. ئەھمەد بەھەمان شىو
لېيان دوور كەوتەو ھە ئىشكى گرت. لەنيو ھەودا دەلە دىويكى زەرد
بەبۆلە بۆل ھاتو لەدوور ھە ھاوارى كرد: ((ئەو ھە كى يە وپراويەتى بىتە
مالئى مەو ھە پىسى بکات؟)).

ئەھمەد لەدلى خۇيدا ووتى:

_ ((ئەمجارە مەن خۆمى تىناگەيەنم، بزانم چى ئەكاتو براكانم چى يان
لەدەست دى)).

نەمەى ووتو خۆى شار دەو ھە دىو ھە نەى بىنى. دەلە دىو ھە لەبراگانى
نزيك بوەو ھە گەزانی نوستون ھىچى لى نەکردن، بەلام جادويەكى لىکردن
ھەموويانى كرد بەبەردا.

كە بەيانى ئەھمەد لەخەو ھەستاو براكانى بەو جۆرە بىنى دەستى كرد
بەگريان و كەچارى نەما سواری ئەسپەكەى بوو، بەدل شكاويەو ھە ئى
دارۆيشت.

ھەر رۆيشت... ھەر رۆيشت... ھەتا گەيشت بەپياو ھە كورته بىنە چىل گەزە
رېشەكە. پىى ووت:

جەلال نەقى

_ ((نای ئەحمەد !.... بەقسەتان نەکردم هەتا براگانەت بەو حالە گەشتن
کەپنێ گەشتن ...)).

ئەحمەد زۆری ئی پارایەووە پنی ووت:

_ ((بەخوا دیارە تۆ پیاو چاکیتوو غەیب زانی ... یارمەتیم بدە بەلکو
براگانەم دەست بکەوێتەو)).

وہلامی دایەوہ: ((ئەو دیوانەى هاتنە سەرتان سى خوشك بوون، تۆ
دوووانیانەت سەربەپین و دلە دیوہ زەرددکەیان براگانەت بەو دەردە برد...
ئەویان چل کورپی هەپە حەزیان لە چل کچی پادشایەك کردوہ. هەرچەندە
هەول ئەدەن زەھەریان پنی نابەن و دەست گیریان نابن نیستا برۆو لەپال
ئەشکەوتەگەى پشت ئەو شاخەوہ دانیشتووہ گردیکی کردوہ بەبەردیکی
دەستارۆ گردیکی تری داوہ بەسەرىداو گەنمیان پنی ئەھارپی بۆ ئەوہى نان
بۆ کورپەگانى بکات... مەمکی چەپی داوہ بەسەر شانى راستى داو مەمکی
راستى داوہ بەسەر شانى چەپی دا... برۆ لەبەشتەوہ بەدزییەوہ مەمکی
راستى بەمژە... بەلام نەگەى لیت تیک بجیت و مەمکی چەپی بەمژى ئەگینا
ئەت کات بەبەرد... کە مەمکی راستیت مژى خۆتى پيشان بدەو (بلى بمکە
بەکورپی خۆت)... کەنەمەت ووت ئەو پیت ئەلى.

(بەمەرچیک ئەت گەم بەکورپی خۆم کە هەرچل کچی پادشایەنیت بۆ هەر
چل کورپەگەم) تۆش پنی بلى. (منیش مەرجم هەپە، براگانەم زیندو
بکەرەوہ هەرگچەیان ئەخەمە باخلى کورپکتەوہ).

پیاوہى کورپتە بالای چل گەزەپشە چەند نامۆزگارییەکی تری کردو وون
بوو.

بەھمەد رۆيشت ... باسەرتان نەيەشېنەم، ھەر رۆيشت... ھەر رۆيشت ھەتا
گەيشتە لاي دەلە دېۋە زەردەكەو كابرەي كورتە بالا چى پى ووتبوو كەردى و
لەنەنجامدا پازى بوو بىكات بەكۆپى خۇي . بەلام پى ووت:
(ئىستا كۆرەكانەم دېنەو، خۇت بشارەو، چونكە نات ناسن نەك
گەبىنيانیت بتخۇن)).

نەھمەد خۇي شارەدەو. زۇرى پىنەچوو چل دېۋەكە بەبۆلە بۆل ھاتنەو
لەدوورەو ھاواريان كەردو ووتيان:

((دايە ... بۇن دى... بۇنى بىگانان دى... كىھاتۆتە نىرە؟)).

وهرامى دايەو : ((رۆلەكانەم ... من كاتى خۇي پىش باوكتان شويەكى ترم
كەردبوو كۆرپىكەم لى بوووبوو، وانىستا ھاتو بۆلامان ... كەباسى نىووم
بۆكرد ووتى گوايە بەناسانى ئەتوانى كچەكانى پادشاتان دەسگىر بكات)).
لە خۇشياندا كەوتنە ھاوار ھاوارو ئەھمەديان ھىناو كەوتنە ماچ
كەردنى وپىيان ووت:

((بەخىر بى سەرچاومان ھاتى ... بەلام چۇن ئەوكچانەمان بۇ
نەھىنيت؟ ... لەو ديو ديواريكى ئەودند بەرزەو شارەدوويانەتەو
كەكەس نايان گاتى)).

وهرامى دايەو : ((ھەموو شتىك بەمىشك ئەگرىت ... بېرۇن چەكوشىك و
ھەشتا سنگى بەھىزى ناسنم بۇ بەھىنن و چل بەردى بچوكىشم بۇ بەخەنە
تورەكەيەكەو و بابىرۇين)).

نەودندەي بلىي يەك و دوو چەكوشىك و ھەشتا سنگ و تورەكەيەك بەرديان
بۆھىنا. كەتارىك داھات كەرديانە قەلان دۆسكان و لەبەر ديوارە بەرزەكەي
كۆشكى پادشادا داياننا ... نەھمەد پى ووتن :

جەلال تەقىي

_ ((من نىستا ئەچمە ئەو ديوەوہ ... ھەربەردىك ھەل ئەدەمە ئەم ديوەوہ يەكىكتان سەرکەون و وەرنە ئەوديو يەك يەك ئەتانخەمە باخەئى گچى خۇيەوہ)) .

ووتيان: ((ئاخىر ناتوانين سەرکەوين ... ئەگەر بمان توانيايە دەمىك بوو فراندبومان)) .

ووتى: ((ئەى ئەو سىنگانەمان بۇچى يە؟...)) .

چل سىنگى بەديوارەكەدا يەك بەدواى يەك دا داگوتاو پىئى ووتن:

_ ((وامن ئەچمە ئەوديو , ھەربەردىك فرىئ ئەدەمە ئەم ديوەوہ يەكىكتان بەم سىنگانەدا سەرکەوئتە سەرديوارەكەو چل سىنگەكەى تىرىش بەو ديوادا دانەگوتەم پيايدا بچنە خوارەوہو ئەيبەم ئەيخەمە باخەئى خۇشەويستەگەيەوہ !...)) .

بەم جۆرە ئەحمەد بەسىنگەگاندا ھەل ئەگەرىئو ئەچىتە ئەوديوو ھەربەردىك ھەل ئەداتە ئەم ديو دىويىكىيان ئەچىتە ئەوديو , لەوى بەئاسانى سەرى ئەبىرىئو لچو لىوى ئەكاتو ئەى خاتە تورەكەى بەردەكەوہ ھەتا ھەرچلىيان ئەگوزئى

دوايى رانەكاتەوہ لاي دەئە دىوى دايكىيان و پىئى ئەئى :

_ ((واھەرچل كورەكەتم بەناواتى خۇيان گەياندو نىستا ھەر يەگەيان لەباخەئى خۇشەويستەكەيدا خەوتوہ , دەى ئىنجا نۆرەى تۆبە پەيمانەكەت بەجى بەئىئىت و براكانەم رزگاربەكەيت !)) .

دىوہكە پىئى ووت:

_ ((وەرە سىم ھەلدرە , كولەكەى رۇحەكەم ئەوہەندەى شەمامەيەگە لەناو سىمدايە دەرى بەئىئە لەلايەكەوہ دايئىئو پارىزگارى بىكە , جەرگەو دلەكەم

شەوانى كۆس ناكردان

سووربكهروهو رۆنهكەى بىدە لەبراكانت چاك ئەبنهوه، دوایى رۆحهكە م
بخهروهو شوینی خوئی و رۆنهكە بىدە لەبرینهكانى سكم منیش چاك
نەبمەوه)).

نەحەد بەشمشیرهكەى سكى هەلدرى و كولهكەى رۆحهكەى دەرھیناو
جەرگ و دلەكەى سووركردمەو لەبراكانى هەل سوو،
بەكسەر پزمین و هەستان و ووتیان:

_ ((ئەحمەد ئەو بۆجى ئەمپۆ درەنگ خەبەرمان بۆتەوه؟... بۆجى زوو
خەبەرت نەكردینەوه ؟)).

نەحمەد پىئى نەووتن چ باسە. جوو لەولاوه رۆحى دەل دىوهكەى خستە
سەرزەوى و لەقەپەكى ئى داو پانى كردمەو، ئەوناوه بوبە جەرە دوگەلێك
چاو چاوى نەئەبىنى، نىتر دەلە دىوهكە زىندو نەبوەوه.

باش ئەمە خوێان كۆكردمەو رۆیشتن هەتا گەيشتنە چل كچەكە ، بىنیا
سوار نەگەرئى و جار ئەدات كەكى چاكەى لەگەل پادشا كردوہ بايىت چاكەى
بداتەوه .

ئەحمەد بەبراكانى ووت: ((بابرۆين بۆلاى پادشا بزانی چ باسە بەلكو
شتىكمان دەستگىر بىت)).

كەچونە لاى پادشا لچو لىوهكانى پيشانداو پىئى ووت: ((پادشا ، من
هەرچل دىوهكانم كوشتوہ، ئەمەوئى لەپاداشى نەوہدا كچە كانتمان ئى مارە
بكەيت)).

پادشا پىئى ووت: ((تۆ دىوهكانت كوشتوہ تەنھا كچىكم لەتۆ مارە نەكەم،
خوبراكانت هيجيان نەكردوہ ... بابىن يارى دارشەقىن لەگەل كچەكانمدا
بكەن نەگەر بردیانەوہ لىيان مارە نەكەم، ئەگىنا هيج)).

جەلال تەقى

بەمەپرازی بوون و دەستیان کرد بەدارشەقتین کردن، لەبەر ئەوەی براگانى دلیان نەئەهات لەکچەکان بەرنەووە لەبەرئەووە لەپیشدا هەر ژیر ئەکەوتن ... هەتا ئەحمەد بەهەلە داوان خوی گەیاندىنى و چووە جیگای یەکیکیانەووە ... لەبەر ئەوەی هەموویان لەیەك ئەچوون کەس بەمەى نەتەزانى و یەك یەك لەهەموویانى بردەووە.خەبەریان دا بەپادشا کەکچەکانى دۆراندویانە.. دایان لەتەقەى دەهۆل و زورشناو لیتیان مارەکردن. پادشا خەلاتى باشى کردن و گەرانەووە بەرەو شارى خۆیان.

زۆرى پى نەچوو ديوێك لەشيوەى پەلە هەورێكى چلکندا لەزورسەريان پەيدابووو دەستى کرد بەهاوارو گرمەگرم و پىووتن:
_ ((پراوەستن , بۆ گوێ ئەچن ... مەلەك ریحانم بۆنەهینن ناھیلیم لیڕەووە تى پەرن و هەمووتان لەناو ئەبەم)).

ئەحمەد بەبراگانى ووت: ((بانەگەر فەوتاشین هەرمن بفرەوتیم , ئیووە برۆن و هەرمن خۆم ئەچم بۆلای مەلەك ریحان , بەلام ژنەكەم لەگەل خۆتاندا بەرن و ناگادارى بكەن هەتا دیمەووە)).

لەگەل ژنەكەیدانەلقەگانیان گۆریەووە, ئەوان بەرەو شارى خۆیان رۆیشتن و ئەحمەدیش بەرەو شارى مەلەك ریحان ملی نا.

هەر رۆیشت ... هەر رۆیشت ... بینى جوانەگایەك لەقورداجەقیووە هەرچەند ئەكات ناتوانیت لى دەرچیت. ئەوى لەکلکی و دەرى هینا. جوانەگایەكە پى ووت:

_ ((لەپاداشى ئەم چاکەپەدا تالێك لەسەرى کلکم هەلکێشە, هەركاتێك بیویستت پیم بوو هەلێ کورشوزینە ئەگەمەلات و فریات ئەکەووم)).

شەوانى كۆس ناكردان

نەحمەد تالئىكى لىكردەۋو رۆيشت. گەيشتە جۇگايەك، بىنى، مېرولە
رېچكەيان بەستوۋ ئەيانەۋىت بېرپنەۋە بەلام ئەكەۋنە ناۋى و ئەخنىن.

بەردىكى دارىنى بۇدروست كەردن و بەسەرىدا بەرپنەۋە.

شای مېرولەگان پىى ووت: ((مادام ئەم چاكەيمەت لەگەندا كەردىن مويەكى
بەرسمىلەم ھەلگىشەۋ، ھەركاتىك پىويستت پىمان بوو ھەلى كوروزىنە
نەگەينەلات و فرىات ئەكەۋىن)) .

موويەكى لى ھەلگىشاۋ رۆيشت ... گەيشتە دەريايەك و بىنى پىاۋىك
دانىشتوۋ سەپىرى ناۋەكە ئەكات. لى ي پەرسى. ((ھابرا، ئەۋە خىرە لەم كۆى
ناۋە دانىشتوۋىت ؟)) .

ۋەرامى دايەۋە بەخوابرا ھەۋت سالاھ سوزنىكەم كەۋتۆتە ناۋى نىستاش
كۆيم ئەزرنەكەيەتى ، جاۋەپىم بەلكو سەرناۋ بەكەۋىتەۋە)) .
_ ((ناى لەم ھونەرە! ... ئەمەيە كۆى سوكى! ...)) .

ۋەرامى دايەۋە :

_ ((ھونەر ھونەرى من نيە، ھونەر ھونەرى ئەحمەدە كەچل و سى دىۋى
كۈشتوۋ)) .

_ ((ئەگەر ئەحمەدبىنى چى لى ئەكەيت؟)) .

_ ((خەلاتى ئەكەم)) .

_ ((من ئەۋوم)) .

_ ((دەكەۋاتە ھا تالئىك لەسمىلەم بگرە ، ھەركاتىك پىويستت پىم بوو
ھەلى بکوروزىنە ئەگەمەلات)) .

تالە مويەكى دايەۋە نەحمەد رۆيشت.. گەيشتە دى يەك بىنى خەلگى دى
ھەموپىكەۋە نان ۋخواردن دروست ئەكەن و ئەيكەنە دەمى كابرايەكەۋە

جہ لال تہقی

کہناوی تیر نہ خورہیہ ، بہ لآم ہەر هاوار نەگات: ((نای مردم
لہبرساندا!)).

نەحمەد ئی ی چوہ پیشەوہو ووتی:

_ ((نای لہم ہونەرہ! ... نەمەییہ زۆر خۆرا!)).

تیرنەخۆرہ وەلامی دایەوہ:

_ ((ہونەر ہونەری من نیہ ہونەر ہونەری نەحمەدہ کەچل و سئ دیوی
کوشتوہ)).

_ ((نەگەر بیبینی چی ئی نەکەیت؟)).

_ ((خەلاتی نەکەم)).

_ ((من نەوم)).

_ ((دەکەواتە نەم تالە سمیلەم بگرہ، نەگەر لیت قەوما ھەلی کوروزینہ
نەگەمە فریات!)).

تائیک مووی دایەو نەحمەد رۆیشت... گەیشتە دەعبایەک بەرداشیکی
بەستوہ بەقاچیہوہ نەوہندەدی کیۆیک نەبیٹ نەحمەد پئی ووت: ((
نەوبەرداشەت بۆچی بەستوہ بەقاچتەوہ؟)).
وہلامی دایەوہ.

_ ((نەوہ نەچم راوہ ناسکی پئ نەکەم))..

نەمەییہ ہونەر ... نەمەییہ راوچی!)).

_ ((ہونەر ہونەری من نیہ ہونەر ہونەری نەحمەدہ کەچل و سئ دیوی
کوشتوہ)).

_ ((نەگەر بیبینی چی ئی نەکەیت؟)).

_ ((خەلاتی نەکەم)).

((من ئەووم)) .

((دەكەواتە ئەم تالەى سەئىم بگرە , ئەگەر لىت قەوما هەئى كوروزىنە
نەگەمە فریات)) .
تالئىك موى داىهەو ئەحمەد رىشت .

هەر رۆيشت ... هەر رۆيشت هەتا گەيشتە شارئىك , بىنى كۆشكىكى
چەند نەؤم بەرز بۆتەودەو هەمووى لەكەللە سەر دروست كراوە ... بىنى
كچئىك لەو كۆشكە هاتە دەرەووە ئەوئەندە جوان بوو دئى داخوړپان كچەكەش
چاوى پئى كەوت چووبە دلىداو پئى ووت:
_ ((هاكابر, ئەووە خىر هاتوى تە ئەم شارە؟)) .

ئى پرسى:

_ ((چۆن؟)) .

_ ((ئەو كۆشكە ئەبىنى ئەوئەكەللە سەرى ئەوانە دروست كراوە كە
هاتون بۆ خواز بىنى من . باوكم چەند مەرجئىكى داناوە ئەووى داوام ئەكات
بەجئىيان نەهئىئىت لەسەرى ئەدات . يەگەم شت جامئىك ئاووت ئەداتئ
نەبئ سرى بخەيتە نەؤمى سەرەووەو بىهئىئىتە خوارەووە بەلام نابى دئۆپئىكى
ئى برژئى, ئەم ئەموسئىلەيەت ئەدەمى بىخەرە جامەكەووە . ئاوەكە ئەمەيەو
كەهاتىتە خوارەووە ئى دەر بەئىنە وەك خۇى ئى دىتەووە .

نەمى ووتو ئى جيا بوەووە ئەحمەد جو بۆلاى پادشاو خوازبىنى مەلەك
رئىحانى ئى كرد . پاشا پئى ووت:

_ ((ئەم كۆشكە ئەبىئىت؟ ئەمەلەكەللە سەرى ئەوانە دروست كراوون
كەهاتوون بۆخوازبىنى كچەكەم . من چەند مەرجئىكەم هەيە , بەجئىيان
بەئىنى پئىشكەشت ئەكەم بەجئىيان نەهئىنى لەسەرت ئەدەم)) .

جه لال ته قى

نه حمهد ووتى: ((هه موو مهر جىكم قبولته)).

_ ((نه م جامه ناوه بهره نهؤمى سهردهوو بيهينه ره خواردهو و يهك دلؤبى لى برزيت لهسهرت نهدهم)).

نه حمهد جامه كهى هه لگرت و كه له پادشا دوور كه و ته وه نه موستيله كهى مه لهك ريحانى تى خست، مه يى و برديه سهردهو و هينا به خوارى بى نه وهى دلؤبىكى لى برزيت. پيش نه وهى بگاته وه لاي پادشا نه موستيله كهى لى دهره يناو ناوه كهى وهك خوى لى هاته وه.
پاشا پى ووت:

_ ((نه مهت بردهو، به لام ماوه!)).

نه حمهد ووتى: (ناماده م!).

پادشا ووتى: ((جوانه گايه كم هه به و پنهى ني ه، توش جوانه گايه ك په يدا بكه شهره قوچيان پى بكه ين، نه وهى من بهزى بر دوو ته ته وه و نه وهى تو بهزى لهسهرت نهدهم...)).

نه و شه وه نه حمهد خه و نه چووه چاوى به يانى نه و جوانه گايه ي بير كه و ته وه كه له هورده كه رزگارى كرد بوو، به خوى ووت: ((باتاله مووه كهى هه ل بکروزينم بزانه راستى كرد!)).

هه ركه مووه كهى هه ل كوروزاند جوانه گايه كه په يدا بوو. له گاتى ديارى كراودا گايه كهى برده مه يدان. گايه كهى پادشا له چاوى دا گوپره كه بوو. هه ر كه نه حمهد گايه كهى خوى به ردا په لامارى گاكه ي پادشاي داو به قوچ راوى ناو سوارى كوئى بوو.

پادشا به نه حمهدى ووت: ((نه مهشت بردهو، به لام ماوه!)).

نه حمهد ووتى: (ناماده م!).

شەوانى كۆس ناكردان

بادشا ووتى: ((زوورنىك پرنئەكەين لەگەنەم. جۆو، نيسكو نوڤكو ھەموو جۆرد دانەوئەيەك، ئەبىن ھەتا بەيانى لە يەكيان حيا بەكەيتەو، جيايان نەكەيتەو ھەسەرت ئەدەم!)).

زوورنىكيان بۆ پرکرد لەدانەوئەو بەجىيان ھىشت. شەوئ دۆش دامابوو نەينەزانى چى بكات... لەپر مېرولەگانى بىر كەوتەو، بەخۆى ووت: ((تەنھا مەگەر مېرولە بتوانىت ئەم كارمبكات.. بامووەكەى ھەلگوروزىنە، بزائەم راستى كرد!)). تالەموووەكەى ھەلگوروزاندى، ئەوئەندەى بلىى يەكو دوو لەديوارو درزى دەرگاو پەنجەرەو بن مېچەو مېرولە رېچكەيان بەستو دستيان بەكارکرد، ئەوئەندەى پى نەچوو ھەر چەشنە دانەوئەيە بەكيان بەحيا لەلايەكەو دانە... بەيانى ئەحمەد ناردى بۆلاى پادشا كەپىى بلىن كارەكەى بەجى ھىناو. كەپادشا ھات واقى وپماو ووتى: ((ديارە پياوھگانەم ناپاكى يان لەگەن كردووم بەم جۆرە بردبىت تەو، بەلام ماو)).

نەحمەدى ووتى: (نامادەم!).

پادشا فەرمانى دا ئەوئەندەيان خواردن دروست كرد بەشى بەنجاكەسى نەگردو بەنەحمەدى ووت:

_ ((ھەتا بەيانى ھەمووى بخۆى، بردووتەتەو، نەبخۆيت لەسەرت ئەدەم!)).
نەحمەدىيان كەردە زوورنىكەو ھەو خواردنەكەيان بۆدانائو بەجىيان ھىشت..
دۆش داماو نەينەزانى چى بكات. لەپرەمەحمود تىر نەخۆرى بىر كەوتەو ھەو بەخۆى ووت:

_ ((خوا بتگىرئ مەگەر تەنھا ئەو فریات بەكەوئت... تالە موووەكەى ھەلگوروزىنە بزائە راستى كرد!)).

جەلال نەقى

ھەر مووھكەى ھەلگېر زاندى مەحمودى تىرنە خۇر پەيدابوو، ھاوارى كرد:
(بۆنى خواردن دىت ... ئاي برسېمە!).

ئەوئەندى پىن نەچو مەنجه ئەكانى بەجۇرىك لستەو وە ئەزانى بەھەوت
ئەو شۇراون. نەختىكىشى بۇئەھمەد نەھىستەو بەخوات، لەبەر ئەو
بەيانى زوو ناردى بۇلاى پادشا كەپىنى بلىن كەمىك خواردىنى بۇ بنىرىت
چونكە خەرىكە لەبرساندا بەرىپت. پادشا سەرى سورماو ووتى: ((ئەم
كابرايە ئەبى جادووگەربىت)).

پادشا ھات بۇلاى ئەھمەدو پىنى ووت:

_ ((ئەمەشت بەردەو، بەلام ماو)).

_ (ئامادەم).

_ ((مەن تەتەرىكى تىزپەوم ھەپە لەسەر گانى و ئاوەكەى ئەو شارەى
نەزىكاندا شمشىرىكەم ئى بەجى ماو ئەينىرم بەپىنىتەو تۇش برۇ، ئەگەر
تۇ زووتر ھىناتەو بەردووتەتەو، ئەو زووتر ھىناپەو لەسەرت ئەدەم)).

تەتەرەكەى كەوتەپىنى و ئەھمەد بەدوئاىدا، بەلام بەتۇزى قاچىشى دا
نەگەشت.. لەپىر كابراى، پراوكەرى بەرداش بەقاچى بىر كەوتەو.

ئەمموو كەى ھەلگېر زاندى يەكسەر پەيدابوو، ئەھمەد كارەكەى پىن سباردو
ئەوئەندى پىن نەچو شمشىرەكەى پادشاى ھىناپەو بەدزىەو دای
بەئەھمەدوئەوئەوئەو بىردى بۇ پادشاو پىنى ووت: ((فەر موو پادشا...
بېورەگەردوئاگەوتبەم!....)).

پادشا بەخەفەتەو پىنى ووت:

_ ((ھەموو داواكارى يەكانت بەجى ھىناو مەلەك پىنچانت بەردەو... بەلام

ئەبى ئەمشەو لەو رەشمالەدا بەپىنىتەو بەيانى برۇن)).

نەحمەد ووتى: (باشە!).

بەلام بىرى كىردەو بەخۆى ووت: ((باشە، بۆجى ئەيەوى لەوچادردەدا
بەمىنمەو؟ واديارە نىزى خراپە! بامووى كابرانى گۆئ سووك هەلگروژىنم،
بەلگوبىتو گۆئيان ئى بگريئتو بزانيئت تەگبىرىچىم ئى ئەكەن!)).

مووھكەى هەلگروژاندو كابران لەبەردەمى دا قوت بووھو تى ئەي گەياند ج
باسە. كابران چووھ كۆشكى پادشاو لەپشت دىوارى ديوھخانەوھ گۆئى
ھەلخست... لەديواردەكەوھ گۆئى ئى بوو پادشاو پياوماقولا ئى
تەگبىرىكوشتنى نەحمەد ئەكەن بۆنەوھى نەھيئەن مەلەك رېحان ببات...
دېتەوھلاى نەحمەدو باسەكەى بۆ نەگىزىتەوھو پىئى ئەئى ھەتا زووھ
مەلەك رېحان بباتو رابكەن... بەقسەى كردو پەل مەلەك رېحانى گرتو
ئى ياندا رۆپىشتن... كەلەشاردووركەوتنەوھ پەئە ھەورەكەى بىنى نىشتە
سەر زەوى بوو بەدپۆئىك مەلەك رېحانى برد... مەلەك رېحان پوو
كردە نەحمەدو پىئى ووت:

_((ئەگەر ئەزمانى منت بۆ نەمە ئەوئت وام ئەكرد لەپەكەم پۆژوھ باوكم
لەسەرتەجاتا...)).

نەحمەد پىئى ووت: ((خەمت نەبىت.. جىت ناھيئەم و رزگارت ئەكەم)).
دېوھكە مەلەك رېحانى بردە ئەشكەوتىكەوھ، كەبەيانىان ئەچووھ دەرەوھ
تاشە بەردىكى گەورەى ئەنا بەدەمەكەپەوھو كەئىوارە ئەھاتەوھ لاى
نەبردو ئەچووھ ژوورەوھو بەردەكەى پىومئەناپەوھ. ئەحمەد ھەر
دەوروخولى ئەشكەوتەكەى ئەدا ھەتا رۆژىك ھەلى دەست كەوتو لەدرزى
بەردەكەوھ دەنگى گەيشتە مەلەك رېحان وپىئى ووت:

جەلال تەقى

_ بۇ ئەۋەدى پزگارت بېت چېت پىن ئەلئىم وابكە... كە ئىۋارە دىۋەكە ھاتەۋە پىنى بلى تاقەتت جوۋە بەرۋژ كە بەجىت دىللى ھىج نىە خۇتى پىۋە خەرىك بكەيت.. كە ووتى چېت ئەۋىت پىنى بلى كۆلەكەى رۇحەكەيت بداتى بەرۋژىارى پىن بكەيت ((.

كە ئىۋارە دىۋەكە ھاتەۋە مەلەك رېحان داۋاى كۆلەكەى رۇحەكەى ئى كىرد، دىۋەكە پىنى ووت:

_ ((رۇحەكەم ئەۋەتا لەو كۆلەكەىدەايە)).

مەلەك رېحان پەلامارى كۆلەكەى ئەدات و ماجى ئەكات. دىۋەكە پىن ئەكەنى و پىنى ووت:

_ ((چۆن باۋەرت كىرد؟ رۇحەكەم ئەۋەتا لەو كۆزەمەدەايە)).

مەلەك رېحان پەلامارى كۆزەكەىداۋ ماجى كىرد. دوۋبارە دىۋەكە پىكەنى و پىنى ووت:

_ ((بۆم دەرگەوت كەتۆ بەرپاستى منت خۇش ئەۋىت، لەبەر ئەۋە پراستت پىن ئەلئىم رۇحەكەم لەكۆئىيە... لەسكى مانگا زەردەكەى شۋانى دىنى پىشت ئەۋ شاخەدەايە)).

كەدىۋەكە ئەچىتە دەرۋە مەلەك رېحان باسەكە بۇ ئەحمەد ئەگىرپتەۋە.. ئەحمەد دىئەكەى دۆزىيەۋەو چۈەلاى شۋانەكە پىنى ووت:

_ ((من لەدنىادا تەنھا ئەۋ مانگاپە شك ئەبەم، چۆن بىفرۇشم؟)).

_ ((خالۋىگان، ئەۋەندەت ئەدەمى دەمانگای پىن بىكرىت.. من خەۋم دىۋەو لەخەۋەكەمدا ناھم كىردوۋە كەمانگازمردەى ئەم دىئە سەربىرم و جەرگ و دلەكەى بكەم بەخىر... كۆشتەكەى ئەدەم بەخۆت...)).

بەھەر جۆرىك بوو مانگا زەردەكەى ئى كرى، سەرى بېرى و گۆشتەكەى بۇ بەجى ھىشتن و جەرگو دل و كوولەكەى رۇحى دىۋەكەى لەگەن خۇى بىردو گەراپەوۋە بەر ئەشكەوتەكە. لەوكاتەدا دىۋەكە ھاتەوۋە، كە ئەحمەدى دى پىئى ووت:

__ ((ئەوۋە بۇچى ھەتا ئىستا لىرمىت؟ بۇ ناپۇيت بەلای كارى خۇتەوۋە؟... ئەى ئەمە جىە پىت؟))

پىئى ووت:

__ ((ئەمە كوولەكەى رۇحەكەتە بەدەستەوۋە!))

دىۋەكە ئى پاراپەوۋە پىئى ووت:

__ ((بۇ خاترى خوا بىدەرەوۋە... ئەكەى ئەزىتى بىدەيت!))

ئەحمەد ووتى:

__ ((ئەو تاشە بەردە لادەو مەلەك رېحانم بىدەرەوۋە رۇحەكەت ئەدەمەوۋە!))

دىۋەكە تاشەبەردەكەى لىبرد. كەمەلەك رېحان ھاتەدەرەوۋە ئەحمەد كۆلەكەى رۇحەكەى خستە ژىر پىئى و پان و پلىشى كىردەوۋە. دىۋەكە نالەيەكى ئى ھەستاو كەوت و مردو لاشەكەى وون بوو.

ئەحمەد پەل مەلەك رېحانى گرت و بەرەو شارەكەى خۇى مىلى رېگاپان گرت. كەگەشىتنە نىك شار لەدوورەوۋە گۆىيان لەدەھۆل و زوورنابوو. ئەبىن شاپى و زەماوۋەندە.. ئەحمەد بىاوتىك رانەگىرەت و ئى ئەپرسىت كەج باسە... كاپرا پىئى ووت:

__ ((چل برا سائىك بەوۋەيام چل خوشكیان مارە كىردىوو، براپەكیان ئەھاتەوۋە وون بوو و ژنەكەى لەگەن براگانى تىرىدا ھاتبۇۋە. بەرپىكەوت

جەلال تەقى

ژنى برايهكى تريان ئەمرىت ئىستا ژنى برا وون بووهگه لهبران ژن
مردووهگه ماره ئەكەن!)).

ئەحمەد ئەحەپەسى و ئەلى: (نابى!).

بەپرتا و خۆى گەيانده براگانى و ناسيانەوه، ئەموستيلهكەشى ناردهوه
بۆژنەكەى بۆ ئەوهى بزانييت هاتۆتەوه.. مەلەك ریحانيان لهبران ژن
مردووهكەيان ماره كردو هەموو بەيهك شادو شوگر بوونەوهو هەموو
بەگامەرانى ژيان.

منیش هاتمهوه هيچيان ئەدامى.

((عەزە ترسنۆك))

نەم چىرۈكەش ئەكەك جبار قاندر تۇفيق وەرگىراوموسەر لەنۆي دارپىژراووتەوہ.
جەلال تەقى

ھەبوو... نەبوو... عەزە ترسنۆككە ھەبوو.... ئەوئەندە ترسنۆك بوو كەشەو
چوونەسەر پىشاۋى ھەبوايە ژنەكەي لەگەلى نەچوايە نەي ئەويىرا بەتەنھا
بجىتە دەرەوہو ئەي كرده ژىر خۆي. ژنەكەي كرديە ژوورىكەوہو دەرگاي
لەسەر داخستو بەجىي ھىشت شەويكى ئەوئەندە تاريك و بەسام بوو
لەترسا لەژوورەوہ ھەر نەي ووتوو وو... وو... وو... نەخىر
نەوئەندەي ووتوو... وو... ھەتا غىرەتى پەيدا كرددو ترسى شكاو
ھەستى كردد لەھىچ ناترسى. بەياني كە ژنەكەي لەخەو ھەستا پىي ووت:
_ ((نادەي ئافرىت چىنگى ئاردو سى ھىلكەم بۇ بىنە)).

نەمانەي بۇ ھىناوچوہ ئەو گويى چەمە دووسى كىسەلى گرتو خستىە
باخەلىەوہو لى دا رۆيشت. ھەر رۆيشت ...
ھەر رۆيشت ھەتا گەيشتە بنار شاخىك. بىنى دوو دىو لەپال ئەشكەوتىك
دا لى كەوتوون. كەچاويان پىي كەوت بەسەرىدا نەراندىيان و وتيان:
_ ((ئەوہ چۆن ئەويىرەت بىيتە ولاتى نىمە؟)).

نەويش خۆي لى گىف كرددنەوہو پىي ووتن:

جەلال ئەقى

_ ((بۇ ناویرم، خۇ لیتان ناترسم... بەزى نیه بەمیشکە)) .

ووتیان: ((چۆن؟)) .

_ ((چاك!)) .

_ ((باشە تۆ كىت؟)) .

_ ((من شا عەزیزم؟)) .

_ ((كۆرە تىپەرە با نەت فلىقئىننەوہ!)) .

پتر ئى چوہ پىشەوہ ووتى :

_ ((دەومرن گرەو بکەين بزائين كىمان ھونەرمان زياترە)) .

ووتیان:

_ ((باشە!)) .

_ ((من ئتوانم بەرد بەجۆرىك وورد بکەم ناردى ئى پەيدا بکەم , نا بزائىم

ئىوہ ئەمەتان پى ئەگرى؟)) .

دېوہگان پريان کرد بەتاشە بەردىك دا لەناو دەستياندا وردو خاشيان کرد،

کە بۇنيان کرد ووتیان:

_ ((ناي خۇ بۇنى ناردى ئى نايەت)) .

عەزە ترسنۆك بەدزىوہ چنگە ناردەكەى لەباخەئى دەرھىناوچنگىك

لەبەردە وورد گراوہكەى ئەوانى ھەلگرت و تىى ھەئسوو و پىى ووتن:

_ ((بەخوا باوكم راست ئەكات)) .

دوايى پىى ووتن: ((نادەى ئەو درەختە بگوشن بزائىم گووى سبى و زەردى

پى ئەكەن؟)) .

باوہشيان بەدرەختەكەدا کردو لە رەگو ريشە دەريان ھىنا بەلام ھىچى ئى

پەيدا نەبوو . عەزە ترسنۆك باوہشى کرد بەدرەختە لەرگو ريشە دەر

شەوانى كۆي ناكردان

ھىنراوگەدا و لەھەمان كاتدا ھىلكەگانى پىدا شكاندو تىى ھەئسوو و بەدپۆھگانى ووت:

_ ((سەيركەن من چۆن گوى زەردو سېم پىگرد؟)).

پىيان ووت: ((وەللأ باوكم راست ئەكەيت، باومرپ پى ئەكەين)) .
دوايى عەزە ترسنۆك ووتى:

_ ((ئابزانم ئىوھ ئەسپى چۆن لەلەشتاندايە؟)).

دپۆھگان خۆيان خوران ئەسپى ئەودىدى بۆھىكيان دەرھىناو پىيان ووت:

_ ((لەمەدا ئىمە سەر ئەكەوين (!)).

عەزە ترسنۆك دەستى گرد بەبەر باخەلى دا كىسەئەگانى دەرھىناو ووتى:
_ ((ئەسپى من ناوھان!...)).

كىسەئەگانى خستە سەر ئەسپى دپۆھگان پانىيان كردنەوھو بەرھو دەوھنەگان خشان و وون بوون. دپۆھگان ترسان و پىيان ووت:

_ ' ((لامان پىئەرەوھو بمان پارىزە ، چىت ئەوى ئەت دەينى (!)).
ووتى : ((باشە !)).

پاش ماومىەك چوون بۆ راوو ، كەھاتنەوھ پىيان ووت:

_ ((وا ئىمە خواردنمان پەيدا گرد ... دەتۆش ئەو كوندانە ھەلگەرە برۆ ناومان بۆ بىنە)) .

عەزە ترسنۆك ئەوى لەكوندەگان ئەومندە قورس بوون بەبەتالېش نەى نەيوانىن، ئىنجا ئىتر چۆن ئەتوانى بەپىرى ھەئيان گرىت؟ ... بۆيە پىى ووتن :

جەلال نەقى

_ ((پاجو خاگەنازىكىم بۇپەيدا بگەن بەبى كوندە ناوتان بۇ ئەھىتىم)) .
بروایان نەکرد، بەلام جوون پاجو خاگەنازىكىان بۇ ھىنا... جوہ لای جوگە
ناوگە، جوگەيەكى ھەئبەستو ناوگەى بەرەو روو ھىنا ... بەجاریک
سەریان سورما . دوایی پىیان ووت:

_ ((باوگم ھىچمان بۇمەگەو دانىشە، نوقمى ناومان مەگە!))

شەوئ كەنوستن تەكبىریان كىرد تىرى ئى بدەن، چاوترسىنى بگەن.
عەزەترسنۆك گوئى ئى يان بوو، بەدزىيەو ھەستا كۆتەرە دارىكى خستە
جىگاگەى خۇيەو ھەو داى پۇشى و خۇى لەپەنايەگدا شاردەو. ئەو ھەندەى پى
نەجوودىوھگان يەكى بە گورزىكەو ھاتنە وئزەى جىگاگەى و ئەو ھەندەيان
لەكۆتەرە دارەگەدا نارمقى شىن و مۇریان كىردەو ئەوسابەجىيان ھىشت و
ووتیان:

_ ((بەخو چاك گىانىمان دەرگىرد... زىنوو نابىتەو)) .

كەدىوھگان نوستن عەزەترسنۆك لە پەناگەى ھاتەدەرەو ھەو لەجىگاگەى
خۇىدا ئى نوست. بەيانى لەگەل دىوھگان ھەستا، تۆزىك خۇى كىشايەو ھەو
ووتى: ((وا ديارە ئەشكەوتەگان سەربانەگەى كون كونە بۇيە ئەمشەو
تەرزە ئى داومو كەمىك لەشم كوتراو!)) .

دىوھگان ھەپەسان و لەدلى خۇياندا ووتیان:

_ ((ئای ھاوار بەمالمان... نەم ھەموو گورزەى بەتەرزە زانىوہ؟ بەخو
ناتوانىن چارى بگەين!)) .

دوایی پىیان ووت:

_ ((بەخو باوگم ئىمە لەگەل تۇدا ھىچمان پى ناکرىت... ئىستا يەك
تورەگە لىرەت ئەدەينى و وازمان ئى بىنەو برؤ!)) .

ووتى: ((باشە!)).

تورەكە لىرەى ھەل گرتو لى ىدا رۇيشت.

زۇرى پى نەچوو نامۇزايەكى دىئودگان ھات بۇلايىان و باسەكەيان بۇ
گىرپايەو، ھەندىك پىيان پىكەنى و پى ووتن: _ ((ئاي قورتان بەسەر بۇ
خۇتان و نەفلتان، ئەو ەزمترسنۇكە و گالتەى پى كر دوون... ئەو ەنەندە
ترسنۇكە شەو ژنەكەى لەگەلى نەچى بۇ مىزكردن ئەيكاتە ژىرخۇى!)).

باومر پان پى نەكردو لەسەر قسەى خۇيان سوور بوون و ھەر ئەيانووت
پالەوانىكى گەورەو راستەقىنەبوو، بەردى نەكردبەناردو گوى زەردو سىپى
بەدرەخت نەكرد)).

نامۇزاگەيان ووتى:

_ ((ئەگەر باومر ناكەن وەرن لەگەلما ئەچىن تاقى ئەگەينەو)).

ووتيان:

_ ((بەخو ناين... ناوئىرىن!)).

_ ((دەباشە گورزىك ببەستن بەملمەو و دووراودوور دوام كەون بابەچاوى
خۇتان ببىنن چۇن پالەوانىكە)).

گورپىنىكىان كرده مى، يەگىكىان سەرەكەى ترى گورپسەكەى گرتو دواى
كەوتن. كەگەيشتنە مالى ەزمترسنۇك نامۇزاگە ھاوارى كرد:

_ ((ئادەى ەزمترسنۇك وەرە دەرەو و بابزانىن چۇن پالەوانىكىت!...)).

ەزمترسنۇك كەزانى دىئەگان ھاتوون ھاوارى كرده ژنەكەى:

_ ((ئادەى ئافرەت ئەو دىئو تىپنەم بۇبەينە!)).

سى دىئەكە كەگوىيان لەمەبوو لەترسا ئاگايان لەخۇيان نەماو رايان كرد...
ئەو ەى سەرى گورپسەكەى بەدەستەو و بو لەھەموويان بەپرتاوتر

جەلال تەقىم

پايدىرد... ئەۋەندە لەپىر قەلئەمبازىدا سەرى دىۋەگەى نامۇزاي ھەلگەندو
ھەتا ئەشكەوتەگە نەۋەستايەۋە. كەسەرى نامۇزاگەيان بەۋجۇرە بىنى
بەگورىسەگەۋە ووتيان: ((دەبخۇ دەى... ئەۋە ئەنجامى دەم درىژى و
باومپنەگردنت)).

ئىتر نەيان وئرا لەۋ ناۋە بمىننەۋەۋە بارىان كردو عەزەترسنۆك رزگارى بوو

،۹

منىش ھاتەۋە ھىچيان نەدامى.

((هەپوش))

نەم چىرۆكە ئەسالى۱۹۵۴دا ئەدەمى خوشكەفەخريە ناوہ چاوەش،
كە خوشكىنى مەسيحى يە وەرگىراوموسەرلەنوئى دارپىزراوہتەوہ، زۆر جىنگەي
سوپاسە.

جەلال تەقى

هەبوو... نەبوو... پياويك هەبوو، كەمرد كورپىكى كەچەلى بەدخووى بى
كارو ھەزاري بىكەسى لەپاش بەجى ما.كەسى رۆزە تەواو
بووكەچەئەبەدايىكى ووت:

__ ((واديارە ژىر قنگ پەرە ميراتى باوكم ھەمووى لاي تۆيە، جى لەپاش
جى ماوہ بىمەرى)).

دايىكەي بەسەزمان ھەرچەند ھاواری كرد كەھىجى لەپاش بەجى نەماوہ
نەيئەبىستو نەختىكىشى ئى ئەدا. ناچار پاچەكۆئەيەكى داىو پى ووت:

__ ((باوكت تەنھا ئەم پاچەي ھەبوو كەخۆي و ئىمەي پى ئەزىاند، ھابىبە)).

كەچەئە پاچەكەي ھەلگرتو رۆيشت... كەلەو دەشتە داى لەزەوى كونيك
دەرکەوت... كەدەركى كۆنەكەي گەورەگرد پليكانەيەكى بەدى كردو پيايدا
چووہ خواری. جى بىنى! باخو باخاتىك بوو سەد دلى ئى ئەحەسايەوہ.
ھەرچەندە دنيا زستان بوو و گەلای سەوز نەمابوو بلام نەو باخەپربوو
لەگۆل و درەختى سەوزوبەردار. پاش گەران دار ھەنجىرىكى بىنى ھەنجىرى

جەلال تەقى

پىۋدبوو يەكى ئەۋەندەى مستەكۆلەيەك ئەبوو. ئەمەى زۆر لاسەير بوو، پىرى پىداكردودانەيەكى لىكردەۋە، كەقەپاللىكى لى گىرت يەكسەر بوو بەكەرىك و لەۋناۋەدا دەستى كىرد بەھەلتىزاندىن و زەرەزەر. لەدلى خۇىدا ووتى: ((ئاي چىم كىرد بەخۇم!)).

ماۋەيەكى تر گەرا دار ھەنجىرىكى تىرى بىنى ھەنجىرى پىۋەبوو يەكى ئەۋەندەى دىنكە نۇكىك بوو. لەدلى خۇىدا ووتى: ((با لەمەش بخۇم، بىزانم ئەمە ئەمكەت بەچى!)).

ھەر كەخستىە دەمىەۋە بوۋەۋە بەكۆرەكەى جازان. بەخۇى ووت: ((بەخۋا شتى چاكە!)).

ھاتە دەرى سەرى كۈنەكەى گىرتەۋەۋە شوپنەكەى نىشانەكردو رۇپىشتەۋە مالى. بەدايىكى ووت:

_ ((دايە، بەيانى زو و بچۇ خوازبىنى كچى پادشام بۇيكە!)).

دايىكى چەپۇكىكى پىداكىشاۋ ووتى:

_ ((ھەتىو ووسبە، دارو دىۋار گۈئىيان ھەيە، سەرمان بەفەتارەتىكدا مەدە!)).

دايىكى ووتى و ئەۋ نەبىبىست. ناچار رۇزى دۋايى چوو بۇ كۆشكى پادشاۋ لەشۋىنى خوازبىنى كەران دانىشت. پادشا چاۋى پىن كەوت بەنۇكەرىكى ووت:

_ ((ئەۋ سۋالكەرە نەشارمەزايە، شتىكى بدەنى بابىروات)).

شتىكىان دايەۋ دەرىانكرد.

شەوانس كۆس ناكردان

كههاتهوه مالى كه چه له نه وهندهى ليدا شل و كوتى عه مرى كردو
بو سبه ينى دووباره نارديه وهو پى ووت: ((ئەمرو پىيان نه لى
نه تكوزم)).

ههركه گه يشته نه وى و باسه كهى دركاند نه وهنده يان لى دا له خويناين
هه لگيشاو رهوانه يان كرده وه. به هه زار حال خوى گه يانده ماله وه. كه كه چه نه
به و جوژه بينى ووتى: ((پادشا را وهسته بۆم, مه رج بى بته كم به كه رو تو له
دايكم لى كه مه وه!)).

دايكى كه به حال نو وهى تى دا بوو, پى ووت: ((كو ره بيكه بو خاترى
بيا و چاكان له كه لى شه يتان و مره خوارى و واز بهينه, لى يان داوم چش!...)).
به گوئى نه كرد. قاپى هه لگرت و چوو وه باخه كهى زى ره وى. قاپه كهى
پر كرد له هنجيره گه وره كان, خاوليه كى سى پى دا داو چه ندانه يه كيشى
له هه نجي ره ورده كه خسته گى رفانى و هات بو مالى پادشا. به ياسا و له كانى
ووت: ((عه رزى پادشا بكه ن ديارى يه كم بو هينا وه هه رگى زشتى و اى
نه ديوه)).

داواكارى يه كه يان به پادشا رگه يانده كه فه رمانى دا بى ت كى رديانه زووره وهو
چوو له پادشا. به رى زه وه خاولى يه كهى لا بردو قاپه هه نجي ره كهى
له به رده م پادشا دا ناو ووتى: ((فه رمو و پادشا م هه نجي رى بخوا)).

پادشا واقى و رما كه به و زستانه هه نجي رى تازه و واگه ره بى نى و زور
به تا سو فوه دانه يه كى هه لگرت و خسته ده ميه وه, هه ركه دانى پى ادا نا
پادشا كه كسه ر بو به كه رو كه و ته زه ره زه ر. له دا و ايدا هاته قسه و
به گى رانه وه ووتى:

.. ((بو خاترى خوا چى ت نه وى ت نه تده مى چا كم بكه ره وه!)).

كەچەئە پىنى ووت:

((كچەكەتم بدمرى جاكە ئەكەمەوه)).

_ ((وەى بەسەر چاۋ, مەرج بېت ئەتدەمى)).

كەچەئە ھەنجىرىكى بچوكى لەگىرفانى دەر ھىناۋ خستىە دەمىەو ووتى
(بىخۇئا!).

ھەر كە خواردى بودود بە پياۋد كەى خاران!

كەچەئە پىنى ووت

_ ((دە پاشا كچە كەتم نى ماره بكة)).

_ ((بەسەرچاۋ , بەلام پىم نالى ى ئەم شتە سەپرەت چۆن دەست
كەوتوھ؟)).

_ ((بەپاچىك!)).

_ ((ئادەى بچۆ بېھىنە , ھەتا تۆ دى يتەو ھەموو شتىك نامادە
ئەكەمىن!)).

كەچەئە برۋاى پىكردو بەھەئە داۋان چوو پاچە كۆئەكەى ھىناۋ داى بە
پادشا . پادشا فەرمانى دا تىيان كوتاو دمرىان كرده دەرەو .

بەسەرى شكاوو فنگى دراپوۋە چوۋە مائەوۋە بەدايىكى ووت:

_ ((داىە گيان , باۋكەم ھىچى ترى لەپاش بەجى نەمابوو؟)).

دايىكى ووتى:

_ ((بەخۋا رۆئە زورنا شكاوئىكىشى ھەبوو بزانم بۆم ئەدۆزىتەوہ)).

لەبوخچەپەگدا زورنا شكاوۋەكەى دۆزى يەوۋە داىە دەستى.

كەبەتەنھا ماىەوۋە فوۋى پىدا كرد كۆمەئىك جنۆكەى لەدەر خىر بودودو

بىيان ووت:

_ ((فەرموو چېت ئەوئىت ؟)) .

ۋوتى : ((كۆشكى پادشام بۇ تىك بدمن !)) .

جنۇكە دەستى كرد بەتئىك دانى كۆشك و كەچەلەش چوو بۇ سەير كردنى .
نەۋەندەى بلىى يەك و دوو نەۋمى سەرەۋەمىيان تىك داو بەردىيان بەسەر
بەردەۋە نەھىشت . پادشا بەحەبەساۋى يەۋە ھاتە دمرى , كە كەچەلە
چاۋى پىى كەۋت لەدوورەۋە ھاۋارى كرد :

_ ((پادشا خۇچاۋت لى يە چىم پىكردى كچەكەتم بەدەرى كۆشكەكەت
بۇ چاك ئەكەمەۋە)) .

پادشا سوئندى بۇخوارد كەكچەكەى بداتى و پىى ۋوت :

((كورپى خۇم جارى پىشوو گالتەم لەگەل كردى نەگىنا لەو رۇزەۋە
كچەكەم بۇ دانائوت)) .

كەچەلە باۋمى پىكردو فوۋى بەزورپناكەدا كردو بەجنۇكەگانى ۋوت :
كەكۆشكەكە دروست بكەنەۋە .

كەچەلەيان برده ژورەۋەۋە لای پادشاۋە دايان نا .

پادشا پىى ۋوت :

_ ((بەخواتۇ زۇر زىرەگىت ... ئەم نىشەت چۇن كرد ؟)) .

كەچەلە بەشانازى يەۋە پىى ۋوت :

_ ((ئەم زورپنايە)) .

پادشا بەھىل نەۋىشى لى سەندو بەشەق دمرى كرده دەرەۋە .

دەورو پىشتەكەى پىيان ۋوت :

_ ((پادشا , بۇچى نايكوژىت و رزگارت بىت ؟)) .

جہلال تہ قصی

پادشا ودرامی دایہوہ : ((نہء , ئەم کہچہلہ شتی زۆرہ , بہرہ بہرہ
ہەمووی ئی نہسینین و ئەوسا کوشتنی ئاسانہ !!)).

کہچہلہ دووبارہ چوہ مائی و بہدایکی ووت:

_ ((باوگم چی تری ئی بہجیماوہ بمدری !!)).

دایکی ووتی: ((بہخوا تەنہا کلا ویکى ماوہو ہیچی تر!)).

کلاوہ شریک لەسندوقیک دەرہیناو دای بەگەچەلہ . کہگردیہ سەری غەیب
بوو, بەخۆی ووت:/

_ ((بەخوا شتی چاکە!)).

چوہ مائی پادشاو دەستی کرد بەنوقورج ئی گرتن وئەزیەت دانى کچی پادشا
. کجەى بەستەزمان ہەر ھاواری ئەکردو کەسیش نہى ئەزانى ھۆى چی
یہ. حەکیمی شاریان بانگ کرد کەلکی نہبوو . پادشا ووتی : ((فریای
کچەگەم بکەون

... کى بتوانى لەم بەلایە رزگاری بکات ہەرچی بوئ ئەیدەمى !!).

کہچەلہ خۆی پیشان داو ووتی :

_ ((پادشا , من وام ئی کردوہو ہەر منیش ئەتوانم چاکى بکەمەوہ !!)).

بازۆر سەرتان نہیەشینم , بەھیلەکەى پێشوو کلاوہکەشیان ئی سەندو
بەلیدان دەرمان کردہ دەری . ہاتەوہ لای دایکی و

داوای میراتی تری کرد . دایکی ہیچی نہمابوو بیداتى . کہچەلہ ووتی :

_ ((دەکەواتە ئەچم شکات لەپادشا ئەکەم !!)).

دایکی وای زانى شیت بوہو دەری کردہ دەرہوہ.

کہچەلہ ھاواری بردہ لای پادشاى شاریکی دراوسێیان و باسەگەى ھەموو بۆ
گێراییەوہو داوای یارمەتى ئی کرد . ئەو

شەوانى كۆي ناكردان

پادشايە نامەيەكى دايە بۇ پادشاي شاردەكى خۇيان كەتاييدا نوسىبوو
مەرجى پادشايان بەو جۆرە نابى و نابى لەقسەى خۇى پەشيمان بېتتەوہ ,
لەبەر ئەوہ پىويستە كچەكەى بداتى . پادشا دەستىكى كەوتە ئەم لاو
دەستىكى كەوتە ئەولا , وەرامى پادشاكەى دايەوہ ووتى: ((جەنابى پادشا ,
يەك مەرجم ھەيە , لەسەر تۇدا بەجئى بەينى كچەكەمى ئەدەمى : من
كۆمەئىك بەرانە كىويەم ھەيە , رۇژىك لەو دەستە بۆم بلەوەرپىنى و بۆم
بەينىتتەوہ ئەىكەم بەزاواى خۆم)) .

كۆمەئە بەرانە كىويە كانيان دا بەكەجەئە . ھەركە لەپشتىرەكە ھاتنە
دەرى ھەريەكە بەلایەكدا رايان كرد و كەجەئە
دوایان كەوت ھەتا دەرەوہى شارو لەوئ لەچاوى ون بوون .

دانىشتو دەستى كرد بەگريان . زۆرى پىنەچوو گوئى لە فېشكە فېشك
بوو , بېنى دوومارى ناشقەوماشقە لەيەك ئالون و خەرىكى كارى خېرى
خۇيانن . كەجەئە زۆر ترساو پەستەكە شەكەى داكەندو دای بەسەرياندا .
يەكئىك لەمارەكان ھاتە قسەو ووتى : ((ئەى ئادەمىزاد لىمان تىك مەدە ,
چېت ئەوئ بۆت ئەكەين ئەو شتەمان لەسەرلابەرە)) .

كەجەئە ووتى: ((ئەمەوئ ئەو كۆمەئە بەرانە كىويەم بۇبگرنەوہ)) .
ھەركە ووتى: ((ھەپووش)) بەرانە كىويەكان ھەر يەكەيان لەلایەكەوہ
ھاتنەوہو لەبەردەمى دا وەستان , ئەویش بەدئخۇشپەوہ بەرەو مالى پادشاي
بردنيەوہ . پادشا بەجاریك واقى وپما , چونكە كەس نەى ئەتوای نەو
بەرانەكىوى يانە

جەلال نەقى

ببات بيان لەو ھەرىكەت و بەگۆمەل بيان ھەنیتە ھە . ناچارىش بوو ئەبوايە
ئەم جارە بەلەننەكەى بەجىن بەننايە . ناردى بەشويىن كچەكەيدا و پىى ووت:
((كچى شيرىنم , چارم نىە ئەبى بتدەم بەم كورە)) .

كچى پادشا گرياو ووتى:

_ ((بابە گيان من شوو بەمە ناكەم)) .

باوكى دلخۆشى داىە ھەو ھە دەستى ھەنابەسەرىدا كەپرازى بكات لەوكاتەدا
كەچەلە لەدلى خۆيدا ووتى ھەپووش , دەستى پادشا بەسەرى كچەكەيە ھە
نوسا ھەرچەندە دەستى راپسكان لى نەبە ھە . يەك دوانىك پادشايان
راكيشا بەھەپووش

ئەوانىشى يەك بەدواى يەكدا نوساند بەپادشا ھە . كچى پادشا كەنەمەى
بىنى گرياو كەوتە ھاوار ھاوار , كەچەلە ووتى :

((ھەپووش)) دەمى بەگراوھى مایە ھە مېشى تى نالا .

پادشا ھاوارى كرد: ((نا يەكك بەجىت بەشويىن مامۆستادا بابىت دۆعا يەك
بخويىن و لىكمان بكاتە ھە)) .

كەچەلە ووتى : ((خۆم ئەچم بانگى ئەكەم)) .

چوو بۆلاى مامۆستا ھەسەلەكەى تى گەياند . مامۆستا كىتیب و شتى
پىويستى خستە سەر كەرىك و خۆشى ويستى

سواری بى , قاجىكى گەيشتە سەر پشتى كەرەكەو قاجەكەى ترى ھىشتا
لەزەوى بوو كەچەلە ووتى : ((ھەپووش)) و

مامۆستا قاجى بەپشتى كەرەكەو مایە ھەو بەھەنگە شەلە كەچەلە
مامۆستا كەرەكەى بەرەو كۆشكى پادشا برد .

شەوانى كۆيى ناكردان

كەخۇيان كىرد بەدىووخاندا مامۇستا ھاۋارى كىرد : ((پادشا خراپىم نى قەوماۋە فرىيام كەۋون)).

پادشاۋ نەۋانى تر حەپەسان.

پادشا ھاۋارى كىرد:

_ ((بىچن داپىرە جادوگەر بانگ بىكەن , ئەم كارە بەۋ نەبىت چارناكرىت .))

دووبارە كەچەئە ۋوتى من ئەچم ۋ چوو بۇلاى داپىرەى جادوگەرو مەسەلەكەى تىگەياندوھىناى.

لەرىگا بەكۇلانىكىدا بىردى جۇگەلەيەكى پان ۋ قولى پىدا نەرىۋىشت كەچەئە پىى ۋوت:

_ ((داپىرە گىيان خۇ نىرە كەسى نى نىە , بۇ نەۋەى جەلكانت تەر نەبىت كراسەكەت ھەئكە)).

داپىرە ۋوتى: كورى خۇم كراسەكەشم ھەئكەم خۇ , عەيب نەبىت , ناۋەلگراسەكەم ھەر تەر نەبىت !)).

_ ((داپىرە گىيان نەۋىش داگەنە , كەس دىار نىەۋ منىش ۋەك كورپ وام!)).

بەم جۇرە دەرپىكەى بەداپىرە داگەند بۇ نەۋەى لەجۇگەكە بېرپىتەۋەۋە تەر نەبىت . ھەرگە كراسەكەى ھەتالاى ناۋكى ھەئكرد كەچەئە ۋوتى : ((ھەپوۋش)) ۋ كراسەكە بەۋ جۇرە مایەۋەۋە كەلەجۇگەكە پەرى پەۋە ھەرچەند ھەۋلى دا بۇى دانەدراپەۋەۋە دەرپىكەى بۇ لەپىنەكراپەۋە . پاش نەۋە ناچاربوۋن بەجىگاپەكى قەئە بالەغدا بىرۇن . سەر خۇشىك

جەلال ئەقى

بەرانبەريان هاتو ئەم ديمەنەى زۆرلا سەير بوو ، كەگەيشتە پيريزنەكە شلپىكى دا لەدواوەى و ووتى:

_ ((نای لەو قنگە چرچ و پووتە!)).

هەرکە دەستى بەر پيريزنەكە كەوت كەچەلە ووتى : ((هەپووش)) و پەنجەيەكى پيۆه نوسا . پيريزن رايکردو سەرخۆشەكە بەدواى دا! لەدواى يدا سەرخۆشەكە هيچى بۆنەمايەووە چەقۆيەكى لەباخەلى دەرهيئاو پەنجەكەى برپەووە خوین فيج قەى كرد . لەوكاتەدا كەلە شيريك خوینەكەى بەدى كردو خۆى بۆهەلدا كەتكەيەك بخواتەووە .

هەرکە دەنوکی گەيشتە جىى پەنجە برپاوەكە كەچەلە ووتى : ((هەپووش)) و كەلە شيرەكەى پيۆه نوسا، پيريزن راي ئەكردو كەلەشيرەكە بەفرکەفرک بەدوايدا هەلواسرابوو ، بەم ديمەنە سەيرەووە خۆيان كرد بە ديوەخانى پادشادا .

كەلەديوەخان پيريزنى نيوە پووتو كەلە شيرەكەيان بينى بالى ئەدا بەيەكداو بەدوايەووە فرکە فركى بووحەپەسان.

پادشا هاواری كرد : ((بۆخاترى خوا ئەمەجى حالتيكە ؟ ... كى ئەتوانى رزگارمان بكات ؟...)).

كەچەلە ووتى:

_ ((پادشا تەنها من ئەتوانم رزگارتان بکەم، لەكەلى شەپتان وەرە خواری و كچهكەتم بەدرى رزگارتان ئەكەم)).

پادشا سویندى خوارد كەئەمجارە ناىخەلە تينى و كچهكەى لى مارە ئەكات.

كەچەلە بە ((هەپووش)) لەيەكى كردنەووە پادشا پىى ووت:

_ ((نای كورپى شيرينم بزاتم بەجى ئەمانەت ئەكرد؟)).

شەوانى كۆس ناكردان

ودلامى دايەود: ((پادشام ئەمەيان شتېك نى يە ودك نەوانى پېشوو لىم
بسەنيت، ئەمەشتېك نيه بدرېتو تايبەتە بەخۆمەوہ!... نيتر فىل و فەردچ
سەرناگرئ!....)).

پادشا ناچاربوو ھەر لەوئدا كچەكەى نى مارەكردو، كەچەئەخۆى گۆرى و
جلى باشى لەبەر كرد بووبەكۆرېكى ترو نى ھاتوو. ھەوت شەوو،
ھەوت رۆژ دايان لەتەقەى دەھۆل و زورنا
منیش ھا تەوہ ھىچيان نەدامى.

((پاشاكوپرهو مهلى هزاره))

تەموزى ۱۹۸۰لە دەم فەيمەي جەسەن فەرەجەو نو سىراو تەو كەژنىكى
نە خوئىندەوارى پە نجا سائە يەوئىستا لە كارگەي جگەرەي سىلمانى كرىكارە .
جەلال تەقى

هەبوو... نەبوو... كەس لە خوا گەورەتر نەبوو، كەس لە بەندەي خراب روو
رەشتر نەبوو، پادشايەك هەبوو سى كورپى هەبوو:
ئەحمەدومجەمەدومەحمود. پادشا تەمەنىكى درىژى بەسەر بردبوو
لەوناخرو ئۆخرى تەمەنەي دا هەردووچاوى كوئىر بوو، باخو باخاتىكى
هەتابلىي فراوانى هەبوو بەلام نەهاتبوو بەر. زانايان رەملىيان بۆهەنداو
ووتيان: ((پادشامان، ئەگەر مهلى هزارەي پەيدابكەيت و بەسەر باخەكەتدا
بخوئىنى دىتە بەرو خۆشت جاوت چاك ئەبىتەو)).

پا دشا هەر سى كورەكەي بانگكردو پىي ووتن:

__ ((رۆلەكانم ۰۰۰ شتىكى وام پىويستە، لەنيوەش دلسۆزترم نى يە، نىنجا
بزانم كامتان فرىام ئەكەون و بۆم پەيدانەكەن؟)).

جەلال تەقى

ئەحمەد كەكۈر دېچۆلەبۇو، ھاتە قسەو ووتى: ((بابەگيان، ئەگەر بىز مەرمووى
من ئەپۇم بەدوايدا، يان سەرم دانەنېم يان بۆت دېنم)).

مەمەدومەحمود ھاتنە قسەو پى يان ووت:

__ ((بېرۇبەولۇو بەدەسەلەي چىمەنە، گەرى وەك تۇ كارى وا گرانى چۇن
پى ئەكرى ؟ ئەمە كارى مندانان نىە!)).

ئەحمەد بەدەل شكاوىيەو لەدپوەخان ھاتە دەرى ... بىراگانى ئەسپان زىن
كرد، پى خورجى يەك زىپىان ھەلگرت و لى ياندا رۇيشتن.

كەنەوان لەچا وون بوون ئەحمەد چوەلاي پادشا و پى ووت: ((بابەگيان،
ھاتووم بۇ خىزمەتت داواكارى يەكەم ھەيە، دەست مەنى بەرۇومەو)).

وہلامى دايەوہ: ((بلى چىت ئەوئ كورم!)).

__ ((بابەگيان، رىگام بەدە منىش بچم بەدووى مەل ھەزارەدا، بەلكو دەستم
بىكەوئ!)).

باوكى رىگادى. ئەحمەد چوو تەويلەكەوہ ئەسپىك ھەلبىزىرېت، ئەمەندە
بەھىز بوودەستى ئەخستە سەر پىشتى ھەر ئەسپىك لەزىر دەستى دا
ئەچەمايەوہ، ھەتا لەدوايى دا دەستى خستە سەر پىشتى ئەسپىك نەك
ھەرپىشتى نەنەنوشتايەوہ، بەلكو خۇى بەرزكردەوہ، ئەحمەد بەسەر
مەيتەرەكەي ووت: ((ئەم ئەسپەم بۇزىن بىكە!)).

تفاھى نامادەكرد، دۇعاخووزى كردو سوارى ئەسپ بوو... ھەر كە ئاوزەنگى
لېدا ئەسپەكە ئەوہنەبوو بال بگرى... زۇرى پى نەچوو گەيشتە ئەوديو
شاخەكە.

مەمەدو مەحمود ئاوپىان دايەوہ تەپ و تۇزىان لەدوورەوہ بىنى وتیان:
((سوارىگمان لەدواوہيە، بابوہستىن بزانىن چ باسە!)).

شەوانى كۆي ناكردان

كەنەحمەد گەيشتە لايان ھەندىك قسەيان پى ووت و ووتيان: ((ئىمە دانومان لەگەل تۆدا ناكولن، ئەبى لەپەكتى جىابىبىنەوہ:)).

نەحمەد وەلامى دايەوہ: ((باشە براينە، بەلام باھەندىك بەپەگەوہ برۆين و دوايى لىتان جىانەبمەوہ)).

زۆر نەرۆيشتن بىنيان رىگاگە بوو بەسى رىگا، لەپەكتىيان نووسرابوو رىگاي ھات و نەھات، لەوى تريان نووسرابوو رىگاي نەھات، لەسپەھەم يان نووسرابوو رىگاي ھەر گىز نەھات، بەنەحمەديان ووت:

__ ((تۆ ئەبىت بەرىگاي ھەرگىز نەھاتدا برۆيت و ئىمەش ھەر پەكتىمان رىگاپەكى تريان نەگرىنەبەر!)).

نەحمەد ووتى: ((باشە. بەلام بالەم شوپنەدا نەموستىلەگانمان بشارىنەوہ، ھەرگامان مەلى ھەزارەى پەيداكردو زووتر گەراپەوہ جاوهرى ئەوانى تر بكات، باشتر وايە ھەموومان پىكەوہ بگەرىنەوہ)).

لەزىر بەردىكدا شارديانەوہو نىشانەيان كردو لى ياندا رۆيشتن. محەمەد ھەر رۆيشت... ھەر رۆيشت ھەتا گەيشتە شارىك. لەدلى خۆيدا ووتى:

__ ((چەند وەختە من ھاتووم نەگەيشتوومەتە ھىچ نەجامىك رەنگە ھەر نەشگەمە نەجام... بەخوا واچاكە لەم شارەدا بىنەمەوہ، ديارە شتى واگران بەمن پەيدا ناگرى... بەدەستى بەتالىش شەرمە بگەرىمەوہ، كەواتە بالىرە بىنەمەوہ)).

لەوشارە بارى خست و ماومىەك بى كارو دانىشت و ھەر پارمىەكى پى بوو خەرجى كردو بەفەرۆيدا، ھەتا لەدوايى دا ناچار بوو بەخەلۆز فرۆش. سەرتان نەپەشنىم... بەھەمان شىوہ مەحمودىش بووبە ئارد فرۆش.

جەلال تەقى

بى يىنەۋە سەرەۋكارى ئەحمەد . ھەر رۆيشت... ھەر رۆيشت... ھەتا
گەيشتە پىرەمىزدىكى رېش تۇپىزى نوورانى، پىنى ووت:

__ ((ھا، ئەحمەد پاشا... ئۇغر بىت؟))

__ ((كەنەزانى ناوم ئەحمەدە ئەبى بىزانىت بۆكۈى ئەچم!))

__ ((نى ئەحمەدا... ئەۋەى تۇ بۆى ئەچىت ماۋى سەد سال لىرەۋە
دوورە!... بەلام يارمەتت ئەدەم... پاش ماۋەيەكى تر ئەگەيتە ئەشكەۋتېك
دەلە دىۋىك لەبەرىدا دانىشتوۋە نان ئەكات... مەمكى چەپى داۋە
بەسەرشانى راستى داۋ مەمكى راستى داۋەبەسەر شانى چەپى دا ...
لەپشتەۋەبەدزىيەۋە مەمكى راستى بىمژە، بەلام نەگەى لىت تىك
بىچىتۋەمەمكى چەپى بىمژىت ئەگىنا ئەتكات بەناردو لەگەن ھەۋىرەكەى
بەردەستى دا ئەت شىلى... ئەوسا توند باۋەشى پىدا بکەۋىلى: دايەگىان
بمكە بەكۋى خۆت. ھەرچى بلىت بەرەلەى نەگەيت ھەتا ئەلى((باشە
ۋاكردىمى بەكۋى خۆم)), ئەوسا بەسەرھاتەكەى خۆتى بۇ بگىپرەۋە
يارمەتت ئەدات!)). پىرە مىردەكە ئەمەى ووتو وون بوو.

ئەحمەد ھەر رۆيشت... ھەر رۆيشت... ھەتا گەيشتە دەلە دىۋەكە... بىنى
نان ئەكاتو مەمكى داۋە بەشانى دا.

بەپىنى نامۇزگارىى پىرەمىردەكە بەدزىيەۋە لەپشتەۋە پىرى پىداكرىدو
مەمكى راستى مژى. دەلە دىۋەكە ھاۋارى كرى: ((نەى نادەمىزاد مەمكىم
بەردە چىت ئەۋى ئەتدەمى)).

ئەحمەد ووتى: ((دايەگىان بمكە بەكۋى خۆت)).

ۋەلامى دايەۋە:

__ ((چۈن نادەمىزاد ئەبى بەكۋى دىۋ؟)).

ئەحمەد ووتى:

__ ((ھەتا نەمكەى بەگورپى خۆت بەرت نادەم!)).

دەلە دېۋەكە ووتى و ئەو نەيبست، ھەتا كردى بەگورپى خۇى و بردىە
نەشكەوتەكەوۋە سەر گوزشتەكەى خۇى بۆ گىرپايەوۋە. دەلەدېۋەكە پىئى
ووت:

__ ((من ھەوت كورم ھەپە بېنەوۋە بتبېنن ئەتخۇن)).

__ ((چارچىە؟))

__ ((ھەقت نەبى!))

زۆرى پىئى نەچوۋ ھەوت كورەكەى ھاتنەوۋە. دەلەدېۋەكە ئەفسونىكى خويند
ئەحمەدى كرد بەگسكىك و لەپەنايەكدا فرىئىدا. كە ھەوت دېۋەكە ھاتنە
ژوورەوۋە لەدوورەوۋە بانگان كرد.

__ ((دايە، بۆن دى، بۆنى بىگانان دى، لەم ئەرزو مەكانان دى... كىت
لايە؟)).

__ ((رۆلە ئەوھشېت بوون كەسم لانيە)).

بروایان نەگردو كەوتنە گەرپان بەگون و كەلەبەرى ئەشكەوتەكەدا.
كەلەكسكەكە نرىك بوونەوۋە خەرىك بوون پەلامارى بدەن. دايكىان پىرى
پىداكردو ھەتا ھىزى بوو توورى ھەلدا، ئەمەندە بەھىز ھەلى دا گەپشە
ئەوڧىو شاخەكەو لای درەختىكەوۋە كەوتە سەرزەوى و بووۋە بەئەحمەد.

ئەحمەد كەبووۋە بەئەحمەد ھەر رۆپىشت ... ھەتا گەپشە شوئىنىك بىنى
سى دېۋە مقۇمقۇيانەوخەرىكە ئى يان ئەبى بەشەر. ئى يان چوۋە پىشەوۋە
پىئى ووتن:

__ ((ھا، ئەوۋە خىرە وابەپەكدا دىن؟)).

گەورەكەيان ووتى:

__ ((ئەم سى شتەمان دەست كەوتوۋە نازانين چۇن لەخۇمانى بەش
بكەين)).

لى ي پرسين: ((ئەم شتانهچين و بۇچى باشن؟)).

__ ووتى: ((ئەمەيان قالىچەى ھەزرىتى سلىمان پىنغەمبەرە، سوارى بيت
بۇگوپت بوئ ئەتبا. ئەمەيان كىلاوى سەخرى جنە، بىكەيتە سەرت غەيب
ئەبىت. ئەمەشيان ھەمانە بۆرمە، ھەرداينى و بلى خواردن بيت نىتر سەد
مىوانت ھاتبى ھەموويان تىر ئەكات و ھەر چەشەنە خواردنىكت بوئ بوئ
دېنى.

ئىنجا لەبەر ئەوۋى من خىزانم زۆرەو مىوانم زۆردىت ھەمانەبۆرەم ئەوئ
كەچى نامدەنى و ئەلئىن ئىمەش ئەو مانەئەوئ)).

ئەحمەد پىي ووتن: ((من رىكتان ئەخەم و سولتاتان ئەكەم)).

ووتيان: ((چۇن؟))

وئلامى دايەوۋە: ((تىرىك ھەئەدەم، ھەركامىكتان زوو بۇتان ھىنامەوۋە
ھەمانە بۇر بۇئەو)).

ووتيان: ((باشە؟)).

ئەحمەد تىرى خستە بەرگەوان و ھەتا ھىزى تىدابوو زىي راکىشاو
ھاوئىشتى و دىوۋەكان دواى كەوتن. ھەر دووركەوتنەوۋە ئەحمەد سوارى
قالىچەكەبوو، ھەمانەبۆرى خستە سەروكلاوۋەكەى گرت بەدەستىەوۋە
ووتى: ((لەنىەتى ئەوۋى بىگەيەنىتە شارى مەلى ھەزارە)).

ئەوئندەى بلى ي يەك و دوو لەقەراخ شارىك نىشتەوۋە. كەروانى شار لەھەر
چوار لاوۋە بەشورەى بەرز دەورەدراوۋە پاسەوانى پىرچەك لەدەرگاكانىدا

شەوانى كۆپى ناكردان

وستانون ناهىلن مەل بچىتە ژوورەو. ئەحمەد كلاًوگەى كردهسەرى و غەيب بوو و بەبەردەم پاسەوانەگاندا چووه ناوشار بى ئەوہى ھەستى پى بکەن.... لەودىوشوورەگەوہ كلاًوگەى داگرتو بەشارەگەدا دەستى كرد بەگەپان و بەپرسىار كۆشكى مەلى ھەزارەى دۆزىھوہ كلاًوگەى كردهسەرى و چووهكۆشكەگەوہ... گوئى لەدەنگ و ناوازيك بوو ئەوئەندەى نەمابوولەتاودا لەھوئش خۆى بچىت و بەرەو دەنگەگەچوو... كەگەپشتە ئەو ژوورەى دەنگەگەى لىوہ ئەھات چى بىنى!... بەنابەخو! كچىك پال كەوتبوو وەك مانگ ئەدرەوشايەوہ... قزى بەرامبەر مەلىك پەخشان كرددبوو كەلەقەفەزىكدا بەدپوارەگەوہ ھەئاسرابوو و مەلەكە لەھەزار ناواز بۆى نەخویند. دەنگى نەكرد ھەتا كچەگە خەوى لىكەوہت, ئەوسا بەھىواشى ھەستا بستىك لەقەزەگەى برى. خستىە گىر فانیەوہو قەفەزەگەى ھەلگرتو ھاتەدەرىو... سواری قالىچەگە بوو و ووتى: لەنەيتى ئەوہى لەم شارە دووربەگەومەوہو بەگەمە نزیكترىن شار. ئەوئەندەى پى نەچوو لەشارىك نىشتەوہ بىنى ھەمووى لەكەللەسەر دروست كراوہ... لەپەگىكى پرسى :

__ ((ئەرى برا ئەم شارە ناوى چىە؟))

__ وەلامى داپەوہ:

__ ((ئەمە شارى گول پادشايە!))

لى ي پرسى:

__ ((ئەى باشە ئەم ھەموو كەللەسەرانە چىن؟))

__ ((بەخو! برا كەس نازانى... نەيتى يەگەى لای گول پاشايەو تەنھا ئەو

ئەيزانى!))

جہ لال تہ قہر

نہ حمہد خوی گہیاندہ کۆشکی گون پادشا... دستو پیونددگانہ ریژیان گرتو بردیانہ لای پادشاو نہویش میوانداری یهکی باشی کرد. کهکاتی نان خواردن هاتو سینی دانرا نہ حمہد ووتی:

_ ((پادشام، نمہکت ناکہم نہ گہر پیم نہ لی ی نہم ہہموو کہلہ سہرہچیہ)).

پادشاووتی: ((کورم وازبہینہ... من نہم نہینی یہ بہہر کہسپک بلیم نہبی لہسہری بدہم. نہم کہلہسہرانہ ہی نہوکهسانہن کہوہک تۆ داوایزانینی نہم نہینی یہیان کردوہ، لہبہرنہوہ تۆ جوانکہیت واز لہمہ بہینہو نانہکەت بخۆ)).

نہ حمہد ووتی:

_ ((جہنابی پادشا مہر جہکەتم قوبولہ!.... پیم بلن ولہسہرم بدہو کہلہکەم بخہرہ سہرنہو ہہموو کہللانہ!)).

_ ((باشہ کورم نانہکەت بخۆ پیٹ نہ لیم)).

کہنانیان خوارد پادشا دستی کرد بہ گپرانہوہو ووتی: ((ژنیکم ہہبوو نہونددہ یہکتریمان خۆش نہویست تہوقتیکی زیپرمان دروست کردبوو شہو کہ نہنوستین نہمان کردہ خۆمانو لہیہکتری نہنالاین ہہتا خہومان لی نہکەوت... شہویک لہنیوہ شہودا خہبہرم بووہوہ دستم کوتا زنہکەم دیارنہ مابوو، ووتہم رہنگہ چوبیٹ بۆ سہر ناوو نوستمہوہ. چہند شہویکی تریش بہہمان شیوہ نہنہما ہہتا گومانم لی پەیدا کردو شہویک برپارم دا بزائم ج باسہ. کہخۆی لہتہوقہکە دہرہینا منیش بہبی دہنگ ہہستام و داوی کہوتم... لہچیشخانہکە خواردنیکی زۆری ہہلگرت، سواری نہسپیک بوو ولہسہرخۆ لہکۆشکەکە دمرچوو و، منیش بہداوی دا... ہہر رؤیشت...

شەوانى كەيى ناھىرمان

ھەر رۇيشت ھەتا خۇي گىرد بەناشە كۆنىك داو منىش لەدەرەوھ لەكونىكەوھسەيرم گىرد بزانم خەرىكى جىيە بىنىم ھەوت قولى زەبەلاح دانىشتون، ئەويش لەلايانەوھ دانىشت، كەنانەكەيان خوارد ژنەكەم خۇي بۇ پروت كىردنەوھو يەك يەك لەگەل ھەر ھەوتياندا بەبەرچاوى ئەوانى ترەوھ جووتبوو. كە ئىشى خۇيان تەواو گىرد سوارى ئەسپەكەي بووھوھو كەوتەرى. من بەلايەكى تردا پىش ئەو خۇم گەياندەوھ مائەوھو چوومەوھ ناو تەوقەكە. كەژنەكەم ھاتەوھ خۇم واپىشاندا تازەخەبەرم بۆتەوھو پىم ووت: ئەوھ لەكۆي بووي؟ وەلامى دامەوھ: لەدەرەوھ بووم دەستم بەناوگەياندا. كەواي ووت ئاگرم تى بەر بوو، ھەستامە سەرىن، شىرەكەم دەرگىشاو بۇم داھىنايەوھ. پىش ئەوھى شىرەكەي لىبەدەم ئەفسونىكى لى خۇيىندەم كىردىمى بەنىسترو دەرى كىردەم دەرەوھ.

((كابرايەك گىرمى و چەندسائىك رەتاندەمىيەوھ ھەتا لاوازبووم و پىستم بەسەر ئىسقانم دا بووا، ئەوسا دەرى كىردەم كۆلان)).

((ماوھەك بى كەسو بى جىگامامەوھ، رۇژىك پىاويك بىنىمى، بەزەمى پىامدا ھاتەوھ، جەوھەكەي گىرتم و دواي خۇي خىستم و بىردەمىيە مائەوھ. گەيشتىنە لاي ژنەكەي، ھاوارى كىرد: ئەي رۇ پىاوەكە خۇنەمە گول پادشاىە ئەو قەجەبەيەي خوشكەم واى لى كىردووا)).

((پىاوەكە پىي ووت : ئافرەت، ناتوانى بىكەپتەوھ بەپىاوەكەي جاران؟
(ژنەكەي ووتى: بەلئ ئەتوانم.

((ئەمەي ووت وئەفسونىكى خۇيىندە بوومەوھبەپىاوەكەي جارانم. زۇر سوپاسم كىردو بەژنەكەم ووت: خانەكەم تكات لى ئەكەم، شتىكەم فىربەكە باچارىكى ئەوژنە خراب و خوانەناسەم بىكەم)).

جەلال نەقى

((ۋەنەگە سىۋىۋىكى لەگىرھانى دەرھىنا، دايمىۋىۋى ووتىم: خوت بگەينەنەلاى و پىش ئەۋەى بتىنى ئەم سىۋەى پىداكىشە... بەلام نەگەى بەئىلى بتىنى، ئەگىنا توۋشى بەلەيەكى تىرت ئەكات)).

_ ((سىۋەگەم لىۋەرگرت، ئەۋ شەۋە لەۋى مامەۋەۋە بەينى زوۋ كەۋتەپرى، كەگەيشتمەۋە كۆشكەگەى خۆم بەدزىۋەۋە خۆم كىرد بەژوۋرەكەماندا ۋەنەگەم دانىشتىۋو پىشى لىم بوۋ، كەسىۋەگەم دەرھىنا پىش ئەۋەى پىدا كىشىم ئاۋرى دايەۋە، ئەفسونىكى خويند كىردىمى بەتوۋتەكە سەگىكى گەرۋ فرىۋى دامە كۆلان)).

((سەرت نەيشىنم بەرىكەۋت ھەمان پىۋى پىشۋو بىنىۋى و بىردىمىە مالىۋە. كەۋنەگەى چاۋى پىم كەۋت ووتى: ناي پىۋەكە ، بەۋخۋاىە فرىنەكەۋتەۋە سىۋەكە بىدات بەۋ قەحبەيەى خۆشكەم داۋ كىردوۋىەتى بەم توۋتەكە سەگە)).

((دوۋبارە چاكى كىردمەۋەۋە سىۋىۋىكى تىرى دامى. ئەمجارە زۆر بەنەئىنى خۆم كىرد بەژوۋرەكەمانداۋ بىۋ ئەۋەى ۋەنەگەم ھەستەم پىۋ بىكات سىۋەكەم پىداكىشاۋ ووتىم: بىبەتوۋتەكەسەگىكى رەش... ئەۋەتا ھەتا نىستاش لەۋ سەرتەنۋورە بەستراۋتەۋە)).

كەگۋن پادشا لەگىرپانەۋەى باسەگەى بوۋمەۋە بەنەحمەدى ووت:

_ ((دەى ھەستە كورم بالەسەرت بىدەم، چۈنكە كەس نايۋى ئەم نەئىنى يەم بىزانى...)).

ئەحمەد ووتى: ((قورىبان قەرموۋ، بەلام تىكايەكەم ھەيە، لەم ژوۋرەدا مەمكۆۋە، بابجىنە دەرەۋە)).

گۋن پادشا ۋەلامى دايەۋە: ((باشە)).

شەوانى كۆي ناكردان

كەچۈنە ھەوشەكە ئەحمەد قالىھكەي داخست و چوۋەسەرى و بەرز
بوۋەو، بەپادشاى ووت:

__ ((پادشام مال ناوا)).

پادشا ئى پارايەو ووتى: ((كۆرەكەم، تىكايە دوورمەكەوەرەو، ئىستا من
ئەمرم خۆت بەدەستى خۆت بىنئىزە... چونكە نەينىھكەم ئاشكرا بو ئىتر
بەشم لەزىاندا نەماو)).

پادشا ئەمەي ووت و گىانى دەرچوو .

ئەحمەد نىشتەو، بەدەستى خۆي شتى و كفىنى كرد و ناشتى.

سواری قالىھكەي بوۋەو ووتى : ((لەنىھتى ئەوئى بگەمە ئەو شوپىنەي لە
براگانم جىابوومەو)).

ئەوندەي بئىي يەك دوو گەشتەو سى رپىانەكە. بىنى براگانى
بەكەسسى و بەرەش و رووتى دانىشتوون. سلاوى ئى كردن و لايانەو دانىشت
بەلام نەيان ناسىھەو، باش ماومىك پى ووتن:

__ ((دىارە ئىو من ناناستەو... من ئەحمەدى براتانم)).

ووتيان: ((چۇن؟)).

وئامسى دايەو: ((نىشانە بەو ناو نىشانەي كەلەزىر ئەم بەردەدا
ئەموسىتيلەگانمان شاردەو بەئىنماندا كەلىرەدا چاۋەرىي يەكترى بگەين،
وانىھ؟)).

ووتيان: (بەئى وايە) و ئەموسىتيلەگانىان دەرھىنايەو... ئەحمەد
قەفەزەكەي بەمەلەكە و نىشاندان و پىي ووتن: ((دەبانەو سىن بگەينەو
لاى باوكمان، بەئكو چاۋى چاك بىتەو)).

جەلال نەقى

كەكەوتنە رېڭا مەحمود بەدزىيە ۋە مەجمەدى ووت: ((چۈن پوومان بى ئىمە بەدەستى بەتال بېرۆينە ۋە ۋەنە ھە جلمن مەلەكە بەرئە ۋە بۇ باۋكم؟ خۇئىر باۋكم ئىمەى لەبەر چاۋ ئەكەۋى ۋە ھەموۋشتىك بۇ ئەحمەد ئەبى)).

مەحمەد ووتى: ((ئىنجا چى بىكەين؟))

((بزانين، خوا كەرىمە!)).

ماۋەيەكى تر رۆيشتن گەيشتنە بىرىك. بەئەحمەدىان ووت:

_ ((ئەرى ناچىتە خوارەۋە نەختىك ناومان بۇ بەينى؟)).

ئى پىرسىن: ((ئەى بۇ بەم بەتە ھەئى نەكئىشىن؟)).

_ ((ئەم بىرە لەناۋەۋە كارىزەۋە ناۋەكەى لەپەنايەكدا كۆبۆتەۋە، ئەبى بەجام

بىكرىتە سەتلەكەۋە ئەۋسا پىر ئەبى)).

ئەحمەد قايل بوو، قەفەزەكەى داناۋ دايان كىشايە بىرەكەۋە.... چەند

سەتلىكى بۇ پىر كىردن ۋە بەپەت ناردىسەسەرەۋە، لەخوارەۋە ھاۋارى كىرد:

_ ((بۆم رايئىنە خوارەۋەۋە سەرم خەنەۋە)).

بەتەكەيان بۇراھىللايە خوارى، لەناۋقەدى خۇى بەست ۋە رايانكىشا...

كەگەيشتە ناۋەرەستى بىرەكە شىرىكىيان دا لەبەتەكە پىچراندىيان ۋە ئەحمەد

كەۋتە خوارەۋە بۇ ھەۋت تەبەقەى ژىر زەمىن.

بىراكانى بەخۇشى يەۋە قەفەزەكەى مەلى ھەزارەيان ھەلگىرت ۋە بەرەۋە شارى

خۇيان كەۋتە رى.

بانەمان لەرېڭا بەجى بەئىلېن ۋە بزانين ئەحمەد چى بەسەرھات. كەكەۋتە

خوارەۋە بۇ ھەۋت تەبەقەى ژىر زەمىن پىش ھەموۋشتىك دەستى كوتا بۇ

بەر باخلى بزانىت پىرچى كچەكەى پى ماۋە يان نە. كەدەستى بەرى

شەوانى كۆپ ناكردان

كەوت ناھىكى تى ھاتەود. روانى لەپەنايەكى بىرەكەدا توولەرىيەك ھەيە،
ھەر رۆيشت... ھەر رۆيشت ھەتا گەيشتە شارىك. لەقەراغ شار لەدەرگای
مالىكى دار، پىرىچژنىك ئى ى كەدەو، ئەحمەد پىي ووت:
_ ((داپىرەگيان ميوان رانەگريت؟)).

وہ لآمی دایەوہ:

_ ((ميوان بەمن رازى بىت بەخىربىت سەر چاوان!)).
كەنىوارە نانى بۇ دانا لەپەنجەرەكەوہ چاوى ئى بووجامىكى پىر كەرد لەمىزو
بۇى خستە سەر سىنى يەكەو بۇى ھىنا. ئەحمەد پىي ووت:
_ ((داپىرەگيان لەم شارەى ئىوہ لەباتى ئاو مىز دەر خواردى خەلك
نەدەن؟)).

پىرىژنەكە تەرىق بووہ ووتى: ((داپىرە لەدەورى سەرت گەرى بلىم چى،
ئاومان نىە)).
_ ((بۇچى؟)).

_ ((تەنھا كانى يەكمان ھەيە، ئەژدىھايەك بەرەكەى ئى گرتووپىن، ئەبى
ھەفتەى جارىك كچىكى بۇ برازىننەوہ لەگەل خواردنى تردا بۇى بەرىن،
ھەتا ئەيان خوا كەمىك لەسەر كانى يەكە ئەجولتتو ئەوسا خەلك
ئاوانەبات، منىش چونكە پىرو بى كەسم بەھەزار شەرەشەق يەك دوو
سەتلم دەست نەكەوئى. بەيانىش نۆرەى كچى پادشاہ)).

_ ((باشە داپىرە كەس نىە بىكوژت؟)).

_ ((زۆر كەس ھەولتى داوہ بەلام ھەموو سەريان تىدا چووہو ھەلى
لووشيون)).

جەلال تەقى

كەچوونە ناو جىگاۋە ئەحمەد ھەر لەدائغەى ئەزىدېھاكە دابوو. بۇ سبەينى
كە گۆئى لەدەنگى دەھۆل و زورنابوو بە پىرئىزەكەى ووت:
_ ((داپىرە ئەو جىھ ؟)).

_ ((ئەو كچى پادشا ئەبەن بۇ ئەزىدېھاكە)).

ئەحمەد بەدنگى دەھۆل و زورناكە رۆيشت ھەتا گەپشتە خەلكەكە . بىنى
كچىكى جوان رازاۋەتەو و پىش خۇيان داوو يەككىش سىنى يەكى
گورەى پىر لەخواردنى لەسەر سەرى داناوو پىش ھەموويان كەوتوو.
خۇى گەياندە پىشەوو بەخەلكەكەى ووت:

_ ((راۋەستن من ئەو ئەزىدېھاىە ئەكوژم)).

خەلكەكە كەوتنە ھاوار ھاوارو بۆلە بۆل و ووتتيا:

_ ((لاچۆ باۋكم، پەلەمانە وازمان لى بەينە)).

لى يان پارايەوو ووتى : ((ئىۋە ھىچ زەرەر ناكەن. باتاقى بىكەمەو، يان من
ئەو ئەكوژم، يان ئەو من ئەكوژئ)).
ووتيان: (باشە).

ئەحمەد دوو شىرى چەپە و راست بەقنچى لەخۇى بەست، سىنى يە
خواردنەكەى خستە سەر سەرى و چوو بەردەم ئەزىدېھاكە، ھەر كەچاۋى
پى كەوت شالاۋى بۇ ھىناو لەدوورەو ھەلى لووشى. بەلام ھەتا قوتى دا
شىرەكان وور دەوور دە لەتيا نەكردو لەسەرەو ئەحمەد بەساغ و سەلامەتى
دەرچو و ئەوناو ھەمووى بو بەخوین.

كچەكە لەخۇشياندا ھەر ئەوئەندەى پى كرا لەپى دەستى دا لەخوینەكەوو
كیشاى بەپشتى ئەحمەداو، خەلكەكە بەخۇشى و شادى گەپانەو.

شەوانىس كۆيى ناكردان

رۆزى دوايى پادشا جارىدا كەككى ئەزىدېھاكەي كوشتوۋە بېت خەلات ئەكرى،
ھەر كەس نەچوۋ كچەكەي رەتى نەكردەۋە ئەي ووت: ((ئەمە نىە)).

بەپادشايان ووت: ((گەۋرەمان كەس نەماۋە نەمان ھىنابى، تەنھا ميوانىكى
غەربىيەي ئەۋ قەراغ شاره ماۋە، ۋائەچىن تەۋىش ئەھىننن، گەھىنبايان
كچەكە ناسىيەۋە جى پەنجە خوينىۋايىيەكانى پىشانى باۋكى دا. پادشا
ناۋچەۋانى ئەحمەدى ماچ كىردو پىي ووت: ((كۆرۈم، لەپاداشى ئەم
چاكەيەدا چى داۋا ئەكەي ئەتدەمى)).

__ ((پادشام بەرقەرار بېت... يەك داۋاكارىم ھەيە، بىمگەيەنەرەۋە سەر
زەۋى!))

پادشا پەستى داىگىرتو ووتى:

__ ((بەداخەۋە ئەم كارە لەدەسەلاتى مندا نىە... لەۋ ناۋ دارستانەدا
سىمرخىك ئەزى، ھاناي بۇ بەرە بەلكو ئەۋ بتوانى چارىكت بكات)).

ئەحمەد بەرەۋ دارستانەكە چوۋ... بىنى ئەزىدېھاكە خۇي لەدرەختىكى
ئەستور ئالاندوۋەۋ خەرىكە سەر ئەكوۋى... زاقو زروقى بەچكە بانئەدى
ناۋ ھىلانەكەي سەرى ئەۋ ناۋەي پى كىردبوۋ، نەيكرە نامەردى، شىرەكەي
ھەلكىشا، داى لە ئەزىدېھاكەۋ كوشتى. پارچەيەكى ئى كىردەۋە ھەلى دا بۇ
بەچكەكان، قۇزتيانەۋەۋ خوارديان ۋ ھىمىن بوۋنەۋە. زۆرى پى نەچوۋ
بەرى ئاسمان تارىك بوۋ، بىنى بانئەدەيەكى زۆر گەۋرە ھاتو لە سەر
ھىلانەكە نىشتەۋە، ئەمە توۋمەز سىمرخەكەيە!.

كەسىمرخەكە بىنى ئەزىدېھاكە كوزراۋەۋ بەچكەكانى ماۋن ھاتە خوارى
بۇلاي ئەحمەدو پىي ووت:

__ ((تۇ ئەم ئەزىدېھاكەت كوشتوۋە؟)).

جەلال ئەقى

وہلامی دایەوہ: ((بەئى!)).

_ ((چیت ئەوئ داواى بکە ئەتدەمى!)).

_ ((ئەمەوئ بەگەھە نیتەوہ سەر زەوى)).

سىمر خەگە ناھىكى ھەلکىشاو ووتى:

_ ((ئەمە ھەوت سالاھە من بەچکەم نەبىتو ئەو ئەزىدەھایە نەپخوات،

خۆزگە ھەوت سالى تریش ھەر بەچکەم ببوايەو بخواردايە بەلام ئەمەت

ئى داوانەکردمايە. بەلام بەئىنەم پى داويت، ئەبى ھەول بەدەم.. بپۆ ھەوت

مەرم بۆ سووربکەرەوہو بەزىر بالەوہە بیان بەستەرەوہ... ھەرگە داوام

کرد پىل پىل بەمدەرئى بىخۆم... ئەگەر بەشى کردم ھەتا سەر زەوى وا

ئەتگەھەنەم، ئەگىنا لەکویدا لىم برا ئەتخەمە خواری!)).

ئەحمەد ووتى: (باشە).

ھەوت مەرى بۆ سووربکەرەوہو بەستى بەبالیەوہ،خۆشى بەستەوہ

بەپەرىكى بالیەوہ، دای لەشەقەى بال و بەرز بوەوہ. ھەر تەبە قەيەکیان

ئەپرى داواى گۆشتى ئەکردو ئەیدايەو، مەرىكى ئەخوارد، ئەویش وەك تىر

بەرز ئەبووہو ھەتا گەيشتنە نزيك زەوى... كەدوا پلە گۆشتى ھەلگرت

بىداتى لەدەستى كەوتە خواریوہ. ئەحمەد لەترسى ئەوہى نەك

سىمر خەگە توورە ببىتو فرىدايە خواریوہ پلىك گۆشتى رانى پرى و دای

بەسىمر خەگە . كەخستى دەمىەوہ ھەستى كرد ئەم گۆشتە تامەكەى

لەوہى پىشوو جىاوازە لەبەر ئەوہ لەمدىدا ھىشتىەوہو نەى خوارد . زۆرى

پى نەچوو گەيشتنە سەر زەوىوئەحمەدى داناو پىى ووت:

_ ((دەفەرموو بپۆ خوات لەگەل , كارى من تەواو)).

شەوانى كۆيى ئاكردان

ئەخمەد لەترسى ئەۋدى ئەك ئەگەر بىرۋات سىمىرخەكە ھەست بىكات
كەنەشەلۈۋ كىردەۋەكەي ئاشكرا بىيىت پىنى ووت:

من لىرە ئەمىنمەۋە ، تۆ خوات لەگەن.

ووتى: ((ئە ، ھەر ئەبى تۆ لەپىش دا بىرۋىت)) .

كەنەخمەد ھەنگاۋىنا لەتاۋ ئازارى رانى بەلادا ئەكەوت .

سىمىرخەكە پىنى ووت: ((ئەۋە بۆگەۋتى؟)) .

ۋەرامى دايەۋە :

_ ((ھىچ نىە ، ماندوۋى رىگام!)) .

_ ((ئاى كەئادەمىزاد درۋزنىە! راستم پى بلى چ باسە!)) .

ئەخمەد بەدرىزى باسەكەي بۆ گىرپايەۋە . سىمىرخەكە ووتى:

_ ((من ھەر زوۋ زانىم كەپلەكەي دۋاىي يان گۆشتى ئادەمىزادە بۆيە نەم

خواردو ھىشتەۋە ... ئەگەر كاتى خۆي ئەم زانى گۆشتى ئادەمىزاد

ئەۋەندە خۆشە يەككىم نەنەھىشتەۋە ھەمووم نەخوارد ... بەلام تازە

لەدەست دەرچۈە)) .

پاش ئەمە پارچە گۆشتەكەي خستەۋە سەر بىرىنەكەي رانى ئەخمەدو

بەرىكى خۆي پىادا ھىنا يەكسەر خۆي گرتەۋە چاك بوۋە ، ئەوسا دايەۋە

لەشەقەي بالۋ بەرەۋە ھەوت تەبەقەي زىر زەۋى دووبارە كەۋتەۋە رى .

ئەخمەد پاش ئەمە ھەر رۋىشت ... ھەر رۋىشت ھەتا گەپشەۋە شارد كەي

خۇيان ... كەچۈە كۆشكەكەي خۇيان و بىراكانى چاۋيان پىنى كەۋت گالىيان

داۋ دىريان كىردە دەرەۋە .

باۋكى كە نەچاۋى چاك بوۋ بوۋەۋە نەباخى بەرى گرتىبوۋ لەدەنگە دەنگ

بەخەبەر ھاتو دەنگى ئەھەدى ناسيەۋە

جەلال تەقى

بانگى كىردو پىئى ووت:

_ ((كورم بۇچى وات ئى كردين ؟ من هەموو ئاواتىكم هەر تۇيووى كەچى
تۇش بەم جۆره بوويت)).

ئەحمەد لەمە سەرى سورماو ووتى:

_ ((بابەگيان بۇچى؟)).

_ ((براكانت مەلى ھەزارەيان پەيدا كىردوتۇش چەند كاتە بى سەرو شوين
رۇيشتووويت و ئىستا بەدەستى بەتال ھاتوووتەو،
ئەحمەد بەسەرسامى يەوۈ ووتى:

_ ((بابە گيان، براكانم خراپەيان لەگەلدا كىردم ، مەلى ھەزارە من پەيدام
كىردوئەوان ئى يان دىزم پاش ئەوۈى ويستيان لەناوم بەرن)).
ھەموو بەسەراتەكەى بۇ گىراپەوۈ ، باوكى مەمەدوتۇپتەخمۇدى بانگ
كىردو پىئى ووتن:

_ ((ئادەى كورەكانم پىم بلىن مەلى ھەزارەتان چۇن پەيدا كىرد؟)).

ھەرقەسەيان ئەكىرد نەيان ئەزانى ئەلئىن چى و دەميان تىكەل و پىكەل ئەبوو
، يەككىيان ئەى ووت لەسەر ھىلكە ھەلم گرتەوۈ ، يەككىيان ئەيوت بەداو
گرتەو بەم جۆره. دوايى ئەحمەد ووتى :

_ ((بابە گيان و براكانم ھەرچىەكيان لەگەلدا كىردووم گەردنيان ئازاد
بىت ... ئەزانى بۇچى چاوت چاك نەبۇتەوۈ و

باخت بەبەر نەھاتوۈ؟ ... مەلى ھەزار ئەبى بەسەر قىزى كچى پادشائى
خاوەنەكەى دا بخوئىنى ئەگىنا ئەفسونەكەى بەتالە ئادەى قەفەزەكەىم
بۇ بەينن...)).

شەوانى كۆي ناكردان

كەقەفەزەدگەيان بۆ ھېنا بىنى مەلى ھەزارە بەھال نوزدەھكى گەمى تىدا
ماوھو خەرىكە گىانى دەر ئەجىت.

ئەھمەد ھەلى گرتو ھەموو چوونە ناو باخەگەوھ، پىرچەگەي لەگىرفانى
دەرھىناو لەبەردەم مەلەگەدا پەخشانى كرد ... ھەرگە چاوى پىي كەوت
دەنگو ناوازيكى ھىندە خۆشى ئى بەرز بووھ ئەوناوھى پىرگىرد...
پەكسەرچاوى باوكى چاك بووھ و باخەگە گولتى گرتو بەرى ھەل پىچا،
پادشا باوھشى كرد بەئەھمەداو ، ناوچەوانى ماچ كرد.

بىنەھە سەرھوكارى كچى پادشاگەئەھمەد مەلى ھەزارەي ئى دزى .
كەخەبەرى بووھ و بىرچى بىراوھ مەلەگەي دىزاوھ لەدلى خۆيدا ووتى: ((
ئەي ئافەرم بۆئەوگەسەي توانىويەتى ئم كارە بكات ، بەراستى ئەمەكارى
پىاوى تەواوھ و

من بۆپىاويكى واباشم.....)).

مال ئاوايى لەكەسو كارى كردو كەوتەپرى بەلكو ئەمەخوایە ئەوگەسە
بىدۆزىتەوھ كەئەم كارەي پىرگىردوھ... ئەگەيشە ھەر شوپىنىك ھەوائى مەلى
ھەزارەي ئەپرسى ، ھەتاگەيشە شارەگەي ئەھمەدو پىيان ووت كەمەلىكى
لەم حالو لەم رەنگەلەمالى پادشادايە. ناگرى جگەر ھەلى گرتو خۆي
گەياندى.

كەئەھمەد چاوى پىي كەوت خەرىك بوو لەھۆش خۆي بىجىت و ووتى: ((
ئەمەخەوھ يان خەيالە؟)).

_ ((بەلى لاى منە)).

ئى ي پرسى :

_ ((خۆت پەيدات كرد يان بۆيان پەيدا كىردوويت؟)).

جەلال تەقى

_ ((خۆم پەيدام كردو ئەوەندەشى نەمابوو سەرم تيا بچیت)).

_ ((نەگەرناونیشانی تەواوم بەدەیتى كەخۆت پەيدات كردو شەوت پىئ
ئەگەم)).

ئەحمەد سەرگوروشتەى بۆگىرايەووە پىرچەكەى پيشان دا .

تەدارەكى شايى و لۆغانيان نامادەكرد، لەئەحمەديان مارەكردو حەوت شەوو

حەوت پۇژ دايان لەتەقەى دەهۆل و

زورناو بەيەكتى شادو شوكر بوون و...

منيش ها تەمەوہ هيچيان نەدامى.

{ مام مزروك و تربيجوك }

رۇزى ۱۹۸۰/۷/۲۱ ئاسكۇنى حاجى محەممەدى مەئكەندى گىرايەوۋە.

جەلال تەقى

ھەبوو... نەبوو... كەس لەخواگەورەتر نەبوو، ژن و مېردىك ھەبوو،
پياوگە ناوى مام مزروك و ژنەكە ناوى تربيجوك بوو، ئەم ژن و مېردە
ئەمەندە دەستكورت بوون ھەندى جار نانى شەويان نەبوو بىخۇن، ھەر
وہا لەنەقلىشدا زۇر تەواو نەبوون. ھەرچەندە بەبەختيارى و بەشارەت
ئەزىيان بەلام زۇرجار ئى يان ئەبوو بەدەمە قالى.

شەويكى ساردى زستان ئى يان بوو بەشەر... ئەم ووتى و ئەو وەلامى دايەوۋە
ھەتا تربيجوك رقى ھەستا، خوى كۆكردەوۋە بەمام مزروكى ووت: ((خوا
بەزىادى نەكات بۇ خاترى پېغەمبەر، بەخوا نەرۇم سەرى خۇم ھەل
نەگرم و بەجىت نەھىلم و ئىتر ناگەرېمەوۋە)).

ئەمەى ووتو ئى ىدا رۇيشت.

مام مزروك بانگى كرد:

_ ((كچى ھۆتربيجوك وەرەو، مەرپۇ، بەم شەوۋە بۇكوى ئەجىت؟))

جەلال نەقى

وھرامى دايەوھ : ((بەخوایە مام مزرۆك نایەمەوھو سەرى خۇم ھەل
ئەگرم)).

ھەرچەندە مام مزرۆك بانگى كىردو دادى كىردو فىرادى كىرد كەلكى نەگىرتو
تېرىجۆك نەگەپرایەوھ .

ھەر پۇیشت ... ھەر پۇیشت ھەتا لەدورەوھ تروسكایى پوناكى يەكى بەدى
كىردو بەرەو پرووى پۇیشت ... كەگەیشتە تروسكایەكە بىنى ئاشە كۆنىكە ,
لەكونىكى دیوارەكەوھ سىرى ناوھەوھى كىرد بىنى چوار جەردە مەنجەئیان
خستۆتە سەر ئاگرو گۆشت ئەكونىن و ئەپخۆن . ھەرچەندە كىردلە ترساندا
زاتى نەكرد بچىتە ژوورەوھ چوھ سەربانى ئاشەكەو دانىشت ...
لەسەرمان و لەترساندا زۆرى پىنەچوومىزى ھات كەمىزەكەى كىردو بەم
لاو بەولادا چۆراوگەى بەست دەنگى ئى ھەئپرى و ووتى:

_ ((نىوھى بەم لادا بىروات ... نىوھى بەم لادا بىروات .. نىوھى بەولادا
بىروات ... نىوھى بەم لادا بىروات...)).

بەم جۆرەچوار جارى ووتەوھ .

ھەرچەندە تېرىجۆك مەبەستى لەم قسانە ھىچ نەبوو تەنھا لەبەرئەوھى
بوونە ترساو ئەيوپىست بەمەترسى خۆى بېرەوینىتەوھ بەلام جەردەگان
وايان زانى ھاتوونەتە سەربان و سەر كىردەكەيان ووتى:

_ ((ئاى ھاوار بەمالمان , بەخواھەر چوار دەورمان گىرا فىرا بکەون
خۆتان رىزگار بکەن !)).

پاش نەمە ھەرىەكەيان بەپەلە پرووزى بۆى دەرچوو رايان كىرد ئەوسا
تېرىجۆك ھاتە خوارەوھو چوھ ژوورەوھ ئى ي

شەوانى كەبى ناكىردان

دانيشت و دەستى كرد بە گۆشت خواردن و لەبەرناگرەكە خۆى گەرم كردهو و پالى ئى دايەو . زۆرى بىنەچوو پشيلەيك بەمياو . مياو خۆى كرد بەئاشەكەداو بەرەو روى تىرىجۆك چوو . تىرىجۆك روى تىكردو ووتى:

_ ((دەبىرۆ... بىرۆ مياومياوكەرى ... ئەو مام مزىرۆك ناردوو يەتى بەشونم دا بىمەو ؟ بەخوانايەمەو , بەلام قەيناكات ئەو پلە گۆشتە بخۆ)).

پلىك گۆشتى بۆدەرھىناو بۆى هەلدا پشيلەكە قۆزتيەو و بۆى دەرچوو . زۆرى بىنەچوو سەگىك لەسەرماندا خۆى كرد بەئاشەكەداو بەرەو ناگرەكەچوو , تىرىجۆك روى تىكردو ووتى :

_ ((دەبىرۆ بىرۆ حەپ حەپ كەرى! ... مام مزىرۆك مياومياو كەرى نارد بەشونىم دا نەپۆيشتەو ... ئىستا تۆى ناردو بەدوام دا ؟ شەرت بىن نايەمەو و بەلام قەيناكات ها ئەم پلە گۆشتە بخۆ...)).

پلىك گۆشتى بۆدەرھىناو بۆى هەلدا . سەگەكە قۆزتيەو و بۆى دەرچوو . تىرىجۆك هەردانىشتبوو و , هەرچەند هەولئى دا خەوى ئى نەكەوت . لەنيو شەودا بىنى حوشترىك بەبارەو هاتو لەبەردەرگاى ئاشەكەدا وەستاو كەلئى ورد بوو بىنى بارەكەى پىرە لەزىرۆ مروارى و سەربارەكەشى كەلە شىرىكى زىرە . روى تىكردو ووتى:

_ ((تۆى مل درىزئى ! ... مام مزىرۆك مياو مياوكەرى نارد بەشونىم دا لەگەلئى نەچوومەو , حەپ حەپ كەرى نارد

جەلال نەقى

لەگەلى نەچچومەۋە ئىستا تۇي ناردودە؟... بەخوانارپۇمەۋە ... بەلام ھا ,
قەيناكالت ئەم پلە گۆشتە بخۆ)).

پلە گۆشتىكى گەورەى دەرھىناۋ بۆى ھەلدا , بەلام خۆ حوشتر گۆشت
ناخوات ؟.

تېرىجىچۆك ھەرچەند ھاۋارى كردو ئى پاراپسەۋە كەگۆشتەكە بخوات
حوشترەكە دەمى بۇنەبرد . لەدوايىدا پىئى ووت:
(ئەۋە لىم زویربويت ؟ بەۋ خۋايە مادام ئەۋەندە نەجىبىتو ئاغرىت
لەگەلت دىمەۋە)).

ئەمەى ووتو سۋارى حوشترەكە بوو بەرەۋ مائەۋە رۇيشت ... پىش
مەلابانگ دان گەيشتەۋە بەردەرگاۋ خۆى كرد بەژووردا, بەلام چونكە
دەرگاگەيان بچووك بوو حوشترەكە پىۋە نەچوۋو , لەبەردەرگامايەۋە ...
لەم كەينو بەينە مام مزرۇك خەبەرى بوەۋەۋ ووتى:
_ ((ھاتېرىچۆك ئەۋە تۇى؟)).

ومرامى دايەۋە:

_ ((خوابتگرئ بۇچى ۋازت ئى نەھىنام , من سەرى خۆمە ھەلگرتبوو
بۇچى لەگۆلم نەبوۋى تەۋە ؟ مياۋ مياۋ كەرىت نارد بەشۋىنم دا
نەھاتمەۋە , حەپ حەپ كەرىت ناردبەشۋىنم دا ئىتر بۇچى مل درىژت
نارد بەشۋىنم دا؟ بەخۋا دلئى ئەۋم پىنەشكاۋ لەگەلى ھاتمەۋە)).

_ ((كچى خوابتگرئ تۇبەم شەۋەتۇفە بوئ كۆئ چوويت؟ ناخرنابى
ئەقلىت بى ؟ چۆن ئادەمىزاد بەشەۋىكى ۋائەتۇرىۋ ئەرۋات؟ ئەى ئەم
حوشترە چيە؟)).

_ ((ئەى تۇخۇت نەت ناردودە بەشۋىنم دا؟)).

ك مام مزرۇك لە حوشترەكە ورد بويەۋە بەترسەۋە بەتربيجۇكى ووت:
_ ((كچىن خاۋابتگرئ ئەم حوشترەى پادشات بۇچى ھىناۋە ؟ بەۋ خاۋايە
بزائن ھەردووگمان ھەل ئەۋاسن !)).

ھەرچۇنىك بوو دەرگاي ھەۋشەيان كېشايەۋەۋو حوشترەكەيان بەمرخيش
مرخيش ھىنايە ژوورەۋەۋو دەرگاگەيان خستەۋە شوپىنى خۇى و دايان خست.
پاش ئەمە ھەستان بەھەرچالئيك بوو چالئيكيان ھە لگەندو بارى
حوشترەكەيان تيدا قايم كردو دايان پۇشى . ئىنجامام مزرۇك ووتى:
_ ((كچىن تربيجۇك خاۋابتگرئ ئەى حوشترەكە چى لى بگەين ؟خۇناتوانين
چالئى بۇھەلگەنين و بيشارينەۋە)).

_ ((ئىنجا نەۋەى بۇچى يە پياۋەگە!... سەرى بېرەۋ بېرايەۋە)).
مام مزرۇك چەقۇى نالەملى و بەھەرچالئيك بوو سەرى بېرى .كەۋلى كردو
ناۋسكەكەى خستە پېستەكەيەۋەۋو بردى لەۋ ديو ناۋايى يەۋە چالئىكى
ھەلگەندو تىى خست , ھاتەۋە مالمەۋەۋو گۇشتەكەيان پارچە پارچە كردو
خستيانە سەرگويئەبانەكە بۇنەۋەى وشك بېتەۋە . سىچۋار پۇژ بەفرى
بەسەردا بارى وشك بوۋە , ئىنجا ھىنايان كرديان بەقاۋرمەۋو كرديانە
كوبەۋەۋو شارديانەۋە .

بېينەۋە سەردو كارى پادشا . كەزانى حوشترەكەى نەماۋە جارى دا
ھەرگەسىك حوشترەكەى ديوە خەلات نەگرئ . ماۋەكى پىچوۋ ھىچ
دەنگو باسنىك نەبوو , پۇژنىك پېرەزنىك ھاتەلای پادشاۋ پىى ووت:

_ ((جەنابى پادشا , تازە بەتەمامەبە حوشترەكەت بەزىندويەتى دەست
بگەۋپتەۋە چونكە ھەتا ئىستا سەرنېراۋە ...
بەلام من بۇت ئەدۆزمەۋە كى سەرى بېريۋە)).

جەلال تەقى

پادشا پىئى ووت: داپىرە , بۆم بدۇزىتەوھ چى بلىئى ئەتدەمى)).

ووتى:

پادشام بەرقەرارىئى , ھىچم ناوئى , تەنھا سەرىك بەلەتكو سەرىك بەپەتك
ھەلم كىشە بۆت ئەدۇزمەوھ)).

_ ((كچى دەسەر بەلەتكو دەسەرىبە پەتك ھەلت ئەكىشم)).

لەسەرنەمە پىك كەوتن و پىرىئۇن ئىدا رۆيشت .ھەررۆيشت ... ھەر
رۆيشت ... ئەم دى بۆنەودى ... ئەم شار بۆنەوشار ھەتاگەپشتە بەردەرگای

مائى تىرىجۆك . لەدەرگای دا تىرىجۆك ئىى كىردەوھو ئىى پىرسى :

_ ((داپىرگيان فرموو, چىت ئەوئى؟)).

داپىرە ووتى :

_ ((بەقوربانتم , تاقەكچىكم ھەپە دوومانگە كەتوويەتى^۲ وا
ئىستانارھقى كىردەو خەرىكە چاك ئەپىت و دئى گىراوھ داواى گۆشتى
حوشتر ئەكات , چەند رۆۋزە ئەگەپىم دەستم ناكەوئىت و ئەگەر ھەتانە
خىرت ئەگاتى پلىكم بىدەرىئى بابۇى بكوئىنم و ھەمىسان
نەكەوئىتەوھونەمرىت)).

تىرىجۆك ووتى: ((وەى بەسەر چاو, ھەر ئىستا بۆت دىنم)).

ھەستا كىتە ئەپەكى بچووكى بۇ پىركىرد لەگۆشتى حوشترەكەو بەپىئى كىرد.
كەمام مزرۆك گەپراپەوھ تىرىجۆك باسەكەى بۇ گىپراپەوھ... بەھەردوو
دەست داى بەسەرى خۇىدا ووتى: ((ئافىرت بۇ ئەومندە بىئ ئەقلىت؟
نەوخواپە ئەوھ راپەرى پادشا بوھ ناردوويەتى بۇ تاقىبى حوشترەكەى ... وا
زاسيان لائى سەپەو لەناومان ئەبەن)).

^۲ كەوتىيى : كرانه تا .

بى يىنەۋە سەرەۋ كارى پىرېژنەكە.

بەھەئە داۋان گەپرايەۋەلاي پادشاۋ باسەكەي بۇ گىپرايەۋە ۋوتى: ((من بەئىنەكەي خۇمم بەجى ھىناۋ مائەكەم بۇدۇزىتەۋە، ئىتر خۇت چىيان ئى ئەكەبىتو چۇن تۇلەي خۇت ئەسنىت نارەزوۋى خۇتە... ھەقى خۇمم بەدىۋ مائ ئاۋا)).

لەتو پەتكى دابە پىرېژن و سۋارى نارد بەشەقو بەتھەلدان دزەكان بەئىن. كەگەشىتنە بەر مائەكەۋ لەدەرگاياندا مام مزرۇك دەرگاي ئى كردنەۋە ۋوتى: ((فەرموون)).

كەسۋارەكان بىنيان بەسالأ چوو و، بى ھىزە ئى پان ئەداۋ بى پان ۋوت، ((ھەرئىستا خۇت كۆكەرەۋە پادشا بانگت ئەكات)).

مام مزرۇك رۇخى ھاتە سەر كۈنەلوۋوتى و بەلەرزەۋە بى ۋوتى: ((جەنابى پادشا منى بۇ چىە؟ من نايەم!)).

ۋتيان: ((دەم درېژى مەكە بادەمت نەشكىنن... خىرا پىشمان كەۋە)).

كەبىردىان ئاۋرېكى لەتپىچۆك دايەۋەۋ بى ۋوت:

((ئافرەت ئاگات لەمائەكەبىت و ئەم دەرگاۋبانە بەجى نەھىلىت)).

ۋوتى: ((باشە)).

مام مزرۇكيان بىردە بەردەم پادشاۋ بى ۋوت:

((ئادەي بۇم باس بىكە تەۋحۋشترەي منت چۇن دزى و چۇن سەرت بىرى و

بارەكەيت لەكۋى ساترکردۋە ؟)).

مام مزرۇك دەستى كرد بەپارنەۋەۋ ۋوتى:

_ ((جەنابى پادشا ئەۋەندەم سوئىندبىت من حۋشترى تۇم نەدزىۋە)).

پادشا ۋوتى: ((ئەم سەگىابە بەرن بىخەنە زىندانەۋە)).

جەلال ئەقى

مام مزرۇكىيان بردو ھەرچەندە پاراپمەۋە دادى نەدا!.

چەند رۇژىكى پىچوو مام مزرۇك ھەرنەھاتەۋە، تىرىجىجۇك ھەربۇي نەگىيا بەلام كەلگى نەبوو. رۇژىك زۇرى بىرنەگرد بەخۇي ووت:

_ ((بابچم سەرىكى ئى بدم بزائم لەچىدايە ، بەلام چۇن بىگوئى بىكەم و دەرگاگە بەجى بەئىلم ، واچاكە دەرگاگە بكىشمەۋە لەگەل خۇمدا بىبەم و بچم بۇلاي)).

نەمەي ووت و نىشت لەدەرگاي حەۋشە . بەھەرچۇرىك بوو دەرى ھىناو بەگورىس بەستىەۋە نىخە نىخە داى بەكۆلىداو بەرەو كۆشكى پادشا رۇيشت ... مندالانى دواكەوت و ئى يان ئەپرسى :
_ ((تىرىجىجۇك نەۋە ئۇغرىبىت بەم كۆل و بارەۋە ؟)).
ۋەرامى ئەدايەۋە :

_ ((لاكەون ، باوكم لاکەون، ئەچم بۇلاي مام مزرۇك لاي پادشايە)).
ھەر رۇيشت ھەتا گەيشتە كۆشكى پادشاۋ داۋاي بىننىنى كرد ياساۋلەكان پادشايان ئاگادارکردو پىيان ووت:
_ ((جەنابى پادشا ، پىرىژنىك تەختە دەرگاگەكى داۋە بەكۆلى داۋ ئەلى ئەجمەلای پادشا)).

پادشا ووتى: ((بىرۇن تەختەدەرگاگەكى لەكۆلداگرن و بىيەن)).
بارەكەيان لەكۆل كىردەۋە ھىنايان . پادشا ئى ي پرسى : ((پىرىژن چىت ئەۋى؟)).

ۋەرامى دايەۋە: ((چۇن چىم ئەۋى ؟ مام مزرۇك ئەۋىتەۋە ، خۇ ئىشەللا لىم داگىرناكەن)).

پادشا ئى ي پرسى:

_ ((مام مزرۇك كىيە؟)) .

وھرامى داىھوھ :

_ ((مام مزرۇكى مېردم!)) .

_ ((ئاھەرە پېرېژن ، بزانم چۆن چۆن حوشترەكەتان دزىم و بارەكەتان

لەكۆى شاردۆتەوھ، ھەرنىستا پېم ئەلى ي باشە پېم ئالى ي لەسەرى مام

مزرۇكى مېردت ئەدەم!)) .

پېرېژن پاراپەوھو ووتى:

_ ((پېرېژن لەدەھورت گەپى ئىمە نەحوشترمان دزىوھو نەبارمان

شاردۆتەوھ)) .

_ ((ئەى ئەو گۆشتە حوشترەتان لەكۆىبوو؟)) .

_ ((ئاى جەنابى پادشاو ئەوھ ئەوسالەى كەگفتەشۆرباكە بارى

ئەوگۆشتەش لەگەل بەفرەكەدا بارى و بەگوپسوانەكەى ئىمەوھ گىرسايەوھ،

لەوساوھ كىردوومە بەقاورمەو ھەرماومە! ئاى ئەو ژنە دەلە قۆرە لەباتى

چاكە بوختانى بۆكردم و

كىردمى بەدز؟)) .

پادشا تورمبوو و، تى خورى:

_ ((پېرېژنە قۆلترە كفتە شۆربا بارىنى چى؟ پېم بلى بارەكەت لەكۆى

قايم كىردوھ ؟)) .

پېرېژن خۆى گىل كىرد ووتى:

_ ((بەخواجەنابى پادشا لەكفتە شۆربا بەولاوھ ھىچى تر نەبارى بوو،

بارو شتى واى لەگەلدا نەبوو... ئەوھ مالمەكەمان و بگەپىن)) .

جەلال تەقى

ھەرپادشا وتى و پىرىژن لەكفتەشۇربا وازى نەھىنا دوایى و دزىرى ددستە
راست بەپادشای ووت:

__ ((پادشام ئەم ژنە ديارە شىتە , ئەگەر شىت نەبى چۆن دەرگا لەپىشە
دەردىنى و ئەيدات بەكۆلىدا؟ بەرەلای بکە

بابرۋات , ديارە ناگای ئى ىنىەو ئەو نەى دزىوہ !)).

(تېرىجۆك) يان دەرگىرد بەلام نەرۆىشت و ووتى.

__ ((بەوخوایەى يەكەو نابى بەدوو ھەتا مام مزرۆكى مېردم بەرنەدەن
بەشەقىش لېرە ناجولېم)).

پادشا فەرمانى دا مام مزرۆكىيان بەردا , كەھاتنە دەرەوہ تېرىجۆك بردى
بۆلای دەرگا شېرەكەو پىى ووت :

__ ((دەنىنجا نۆرەى تۆيە ھەلى گرە!)).

مام مزرۆك واقى وپماو ووتى :

__ ((نافرەت ئەمە چى يە؟)).

ودرامى دا يەوہ :

__ ((دەرگاگەى خۆمانە , ئەى تۆ نەتوت بەجىى مەھىلە ؟)).

__ ((كچى خوا بتگرى من ووتم ناگات لەمالەكەبىت , كەى ووتم دەرگاگە
بدە بەكۆلتداو وەرە ؟)).

__ ((بەخواقورپ بەسەر ئەم دەرگاگەم نەدايە بەكۆلم دا پادشا بەرى
نەنەدايت!...)).

دەرگاگەى دا بەكۆلى مام مزرۆك داو بەگورىس شەتەكى داو رۆىشتنەوہ .
دەرگاگەيان خستەوہ شوینى خۆى و قايميان كرددوہ شەوئ تېرىجۆك ووتى:

شەوانى كۆي ناكردان

_ ((مام مزرۇك، بەخوالەم ولاتە بمىنن پادشا وازمان لى ناهىنىت و
فيلەكەمان ھەر تاشكرا نەبىت)).

لى ي پرسى:

_ ((باشەو ئەى چى بكەين؟)).

وهرامى داىەوہ :

_ ((باسەرى خۇمان ھەلگىرىن و بچىنە ولاتىكى ترىژىن)).

_ ((باشە!)).

زىرو مروارىەكەيان كرده دووتوورەكەوہو ، داىان بەكۆلىانداو مالە شىرەكەى
خۇيان بەجى ھىشتو لى ياندا رۇىشتن ... ھەر رۇىشتن ... ھەر رۇىشتن
ھەتا گەشىتنە شارىكى دوور. لەوئ خانووۋىەكى باشيان كرى و سەريان
نابەيەكەوہو ھەتا دوور زەمانىك بەخۇشى و كامەرانى ژيان و ...

منىش ھاتەوہ ھىچيان نەدامى.

((مەھلى قىنگ نەشۈر))

زۇر بەندالى ، دايقى خوالى خوش بووم بۇي گىرامەۋە .

جەلال تەقتى

ھەبوو... ھەبوو.... كەس لەخوا گەوردتر نەبوو..... كەس لەبەندەدى خراب
روورەشتر نەبوو... پىرىژنىك ھەبوو ناۋى گولنى بوو، مىردىكى تەمەلى بى
كارى ھەبوو بەم رۆزگارە لەبەر ھەتاو خۇى نەلستەۋودو ھىچى نەئەكرد.
رۆژنىك پىرىژن پىئى لى كرده كەوشو پىئى ووت:

_ ((نەرى بى گارەى ھەش بەسەرد نەۋە تۆ ھەتاگەى ھەروا بەدىارمەۋە
دانەنىشىتو ھىچ ناكەيت؟ بەۋەندە سوئندوقورنان بى نەچىت كارنىك
بكەيت ناھىئەم دوو پىت بىتەۋە بەم مائەدا)) .

_ ((ئافرەت زنى جاك بە، تازدەن بەم ناخرى غەمرمەۋە چىم پى نەكرى،
بۆ وازم لى ناھىئەت، ناخرەن ئىستا چىم پى نەكرى؟)) .

ۋوتى: ((ئەبى بى بەمەلى نۇشتەكەر!)) .

_ ((كچى ئافرەت نەۋە تۆ ئەللى ى چى! مەن گونى خۆم و گىزەر لەيەك جىا
ناكەمەۋە نازانم ناۋى خۆم بنووسم مەلایەتەم چۆن پى نەكرىت؟)) .

گولنى ۋوتى: ((مەن شتى واناجىت بەگوئىمدا، ھەر نەۋەتا كەپىم ۋوتىت،
ئەبىت بەمەلى نۇشتەكەر باشە، ئەگىنا نایە تەۋە بەم مائەدا!)) .

جەلال تەقى

كابرا ناچار ھەستا سىن چواركتىبە شىرى زەردھەلگەراوى پەيداگردو
لەسەرى كۆلانىك دانىشتو كەوتە دەم جوولاندن وتەزىبىجات گردن. ھەتا
لاى ئىوارە كەس نەھات بەلايدا، ويستی كەل وپەلەكەى كۆبكاتەوہ بينى
چەند مندائىك لەمالى پادشا ھاتنە دەرەوہ لەگەل كچى پادشادا دەستيان
كرد بەيارى كردن، كچى پادشا دەنكە گەوھەرىكى زۆر بەنرخى دەرھىنا
موورموورىنيان پىكرد. زۆرى پىن نەچوو لەكاتى ھەلداندا گەوھەرەكەى
كەوتە قلىشىكى زەوى پال دەرگاگەوہ، ھەرچەند بۆى گەران نەيان
دۆزىەوہ كچى پادشا بەگريان گەرايەوہ لای دايكى و باسەكەى بۇ گىرايەوہ،
دايكى كىشای بەسنگى خۆىداو ووتى:

نەى ھاوار بەمالم، نەوہ خۆشەويستىرین گەوھەرى باوكتە، پىى بزانی
سەرمان نەتاشى، چارىش نىە نەبى پىى بلتین.
كەنىوارە دانىشتن ژنەكە بەپادشای ووت: ((پياوہكە چى بى لەتۆ نەئىنى ،
كچەكەمان خەتايەكى گەورەى كردوہ!)).

پادشا پرسى: ((خىر؟)).

كەباسەكەى بۇ گىرايەوہ پادشاپىى ووت: ((گوىمەدرى خۆى خۆشبى...
نەمشەو بنوون ھەتا سبەپنى خوا كەرىمە)).

رۆزى دوايى بەھەمان شىوہ گولن مەلاى نارد بەلگو كتىب بۇ يەككىك
بگىرتەوہو شتىك پەيداىكات. لەوكاتەدا ژنى پادشا بەويدا رۆيشتو مەلاى
بينى، نەمەى بەھەل زانى و خۆى گەياندى و ووتى: ((جەنابى مەلا، شتىكى
بەنرخمان ئى وون بوہ، نەگەر بتوانىت بۆمان بدۆزىتەوہ ھەرچىت بوى
نەتدەينى!)).

ۋەلامى داپەۋە: ((ئەزانىم جىتان ئى وون بوۋە لاي ئىۋارنى ۋەردە شوپىنەكەيت بى ئە ئىم)).

ژنى پادشا ۋاقى ۋرماۋ بىنى ۋوت: ((چۈن لەخۆتەۋە ئەزانىت جىمان ئى وون بوۋە، خۇ من قىسەم نەگىردوۋە)).

بەھىزىكەۋە لەسەر خۇ ۋەلامى داپەۋە: ((ئەى گۈايا دۋازدە عىلمە ۋاۋەنى كەشىفۋ كەرامات چۈن ئەبىت؟ ... گەۋھەرىكتان ئى ۋونبوۋە لەم حالەۋ لەم رەنگە!)).

ژنى پادشا ئەۋندەى تر سەرى سورما... چۈۋەۋە لاي پادشاۋ باسەكەى بۇ گىپراپەۋە، پادشا ۋوتى: ((چۈن مەلای ۋازانا لەۋۋالاتدا ھەپە ۋە من نايناسم؟ نابىرۋن بۇم بانگ بىكەن!)).

چۈۋن بۇ لاي مەلاۋ بى يان ۋوت كە پادشا بانگى ئەكات. بى ئەۋەى سەرى لەسەر كىتپەكانى بەرز بىكاتەۋە ۋەلامى دانەۋە: ((عەرزى پادشا بىكەن ئىستا ناتوانم بىمە خىزمەتى چۈنكە خەرىكى دۇزىنەۋەى گەۋھەرەكەم، بىچۈۋىم لىم وون ئەبىت ۋە دەستم ناكەۋىتەۋە)).

كەۋەلامەكەيان بىردەۋە بۇ پادشا ھىندەى تر سەرسام بوۋە، لەگەن ژنەكەيدا رىك كەۋتن كەلەۋ كاتەدا بىنى ۋوتوۋە ۋەردەۋە ھەردوۋىكىان بەپەكەۋە بىچن بۇلاى.

لاى ئىۋارنى پادشاۋ ژنەكەى چۈۋن بۇلاى مەلا، ھەر ۋورتە ۋورتى ئەھاتەۋە ماۋەپەك قىسەى لەگەن نەگىردن ۋەلامى سەلامەكەشى نەدانەۋە. پاش ماۋەپەك قىزاندى: ((دۇزىمەۋە!))

پادشا ۋوتى: ((لەكۋى يەۋ كى دىۋىۋەتى زوۋ بىم بلى ئەتا رىشەكشى بىكەم!)).

جەلال نەقى

مەلا ووتى: ((جەنابى پادشا كەس نەيدىزىو، قاتىشىك لەپال دەرگاى
حهوشە تاندا ھەيە لەوئىدايە)).

چوون دەريان ھىنايەو ھەلاتىكى باشى مەلايان كىردو بەخوشى يەو ھە
گەپرايەو مائەو. ئىر لەو رۆژو ھە ناوبانگى بىلاوبو ھەو ھەمەلاى كەشفو
كەرامات ناوبرا. بەلام گولئى چونكە ئەيزانى بايى چەندەو ھەتا بگرە
نوئىزىش ناكات لەمەلەو ھەپى ئەووت مەلاى قىنگ نەشۇر!.

پاش ماوھەيەكى تر كچە گەورەى پادشا لەگەل كچى وھىزىدا خۇيان
پازاندەو ھەبچەن بۇ گەشتو گوزار، كچى وھىزىر ھەزى لەپارچە
گەوھەرىكى زۇر بەنرخى كچى پادشا كىردو بەدزىو ھەخستىە گىرفانىەو.
بۇ رۆزى دوايى كەكچى پادشا سەيرى سىندوقى گەوھەرەگانى كىرد پىى
زانى، بەنرخترىن پارچەگەوھەرى نەماو ھەئاناي ھىنا بۇ دايكى.
بەپىكەوت كچى وھىزىش لەوئى دانىشتبوو، ژنى پادشا پرووى كىردە كچى
وھىزىرو پىى ووت: ((ئادەى بەقوربانىت بە، مەن مەوانم ھەيە تۇ بچۇرە لاي
مەلاو باسەكەى بۇ بگىرەو، بەزمان مەو ھەپى بلىئ بۇمان بدۆزىتەو)).
كچى وھىزىر چوو بۇلاى مەلاو راسپاردەكەى ژنى پادشاى پى ووت. زۇرىش
ترسى لى نىشتبوو نەك مەلا بزائى ئەو دىزىوھەتى، لەبەر ئەو ھەپى ووت:
(باشە مەلا، تۇ چۇن ئەزانى كى بردوويەتى؟)).

مەلا لەم قسەيەى گومانى پەيدا كىردو پىى ووت:

__ ((كچم كىتەبەگانم ھەموو شىكىيان تىدانووسراو، ھەر لەگەل كىردمەو ھە
يەكسەر ئەزانم كى دىزىوھەتى!))

شوانس گوی ناکردان

کچی و وزیر لهرزی ئی هات، خویدا بهسەر دهست و پئی مهلادا و پئی ووت:
((ماموستا دهستم دامینت... من کردم تۆنه کهیت و ئابرووم مه به، من
دزیومه)).

_ ((کچم نه زمانم... برۆبهینه، بهژنی پادشاش بئی بهیانی خۆم بۆیان
نههینمهوه)).

کچی و وزیر وهلامه کهی بردهوه بۆ زنی پادشا و گوهه ره کهی هینایه وه
بۆمه لای قنگ نهشۆر. مه لا بۆ سبهینن برديه وه بۆزنی پادشا، نهویش
خهلاتیکی باشی کردو گهراپه وه مائی و بهژنه کهی ووت:

_ ((گوئی، وا نه جار ههش رزگارمان بوو، بهلام به و خواپه سهرم نهدهیت
بههه تارمه تیکدا و نه فیل و فه ره جهمان هه ر ناشکرا نه بیت)).

گوئی به پیکه نینه وه وهلامی دایه وه: ((گوئی مهدهری خوا که ریمه)).

ناوبانگی غهیب زانی و کهشف و کهراماتی مه لا قنگ نهشۆر هه تا نه هات
زیاتر بلا و نه بووه وه دنیای گرته وه. رۆژیک غهزنه ی پادشایان بری و باری
چل نیستر زیپروزیو و گوهه روکه ل و په لی بهنرخیان دزی. پادشا ناردی
بهشوین مهلادا و پئی ووت:

_ ((ماموستا، تاکه هیوام تۆیت نه م سامانه م بۆدۆزیته وه، مه رج بیت
هه تاجل رۆژی تر بۆم نه دۆزیته وه له سهرت نهدهم، بیدۆزیته وه چیت نهوی
نه تدهمی)).

مه لا به پهستی و بهدئیکی پر له په ژاره وه هاته وه ماله وه و باسه کهی بۆ
ژنه کهی گپراپه وه.

نه و جهردانه ی غهزنه ی پادشایان بریبوو چل کهس بوون. شهوی سهروک
دزهکان په کیک له دزهکانی نارد که بچیت بزانی له مائی مه لا چ باسه، چونکه

جەلال نەقى

زانىبوويان پادشا ھاناي بردۆتە بەر مەلا. ناوبانگى مەلاش ئەوندە بلاوبوو
بووھە ترسيان ئى نىشتىبوو.

شەوئ مەلا لەگەل زەنگەي دا دانىشتىبوو، بىرى لەوہ ئەکردوہ كەچۆن لەم
بەلایە رزگارى بىت، ھەر چەند سەرى ئەھىناو سەرى ئەبرد تروسكايى
بەدى نەنەکرد. بەچرپە لەبەر خۆيەوہ ئەيوت: ((ناخ گولن....
داخ گولن....

ئەويان خۆم چاوم ئى بوو،

ئەويان خۆى ھات پىى ووتە،

ئەمە كى پىم بلى....))

ئەو چل مريشكەمان ھەيە واچاكە ھەر شەوئ يەككىكى بخۆين ھەتا پادشا
لەملم ئەداتا)).

گولن بەرامبەرى دانىشتىبوو گولئى لەوورتە وورتى مەلا بوو بەلام نەى
ئەزانى ئەلئى چى و ئى پىرسى:

_((ئەرى ئەو بۆلە بۆلەت لەجىه؟))

مەلا قىزاندى و بەنەرەوہ پىى ووت:

((كچى قوزەتقورتە بەچالئى چاوت، ئەئىم ئەمە يەك لەچلان!))

زدەكە كە لەسەربان خۆى گرتىبوو و، مىلى بەكلاو رۆژنەكەدا
شۆرگىردىبووھوہ گولئى لەم قسەيەى دوايى بوو لەترساندا ناوكى كەوت و
بەھەلەداوان خۆى گەياندە لاي ھاوپىكەنى و بەسەردزەكەى ووت: ((قورمان

بەسەر تياچوون، مەلا پىى زانىوين؟))

سەر دزان ووتى: ((چۆن؟)).

شەوانى كۆپى ناكردان

وہلامى دايەوہ: ((ھەر كەگەيشتمە سەربانەكەيان و سەرم بەكلا و رۇژنەكەدا شۇر كردهوہ گويم لېوو بەژنەكەى ئەووت: ئەمە يەك لەچلان. ديارە زانيويەتى ئيمەين، ئەگينا چۆنى زانى كەچل كەسين و يەككىشمان لەوئ يە؟)).

لەراستى دا مەلا كەوتى ئەمەيەك لەچلان مەبەستى لەوہبوو كەنەمە شەويك لەچل شەوى مۇلەتەكە تىپەرى و بامرىشكىك لەچل مرىشكەكان بخۆين. بۇ شەوى دووھەم سەردزەكە يەككىكى ترىشى لەگەل ئەوہى دويىنى شەودا نارد كەخۆيان بگرن بزائن مەلا نەمشەو چى ئەئى. مەلا بەھەمان شيوہى شەوى رابردوو بەرامبەر مەلاژن دانىشتبوو بەچرپە لەگەل خۆىدا قسەى ئەكردو ئەبووت:

__ ((ناخ گوئى....

داخ گوئى.....

نەويان خۆم چاوم ئى بوو،

نەويان خۆى ھات پى ووتەم، ئەميان كى پيم بلئى!)).

پاش نەمە دەنگى ئى ھەئىرى و ووتى:

__ ((ئادەى بيئە ئەمە دوولەچلان!)).

ھەردوو دزەكە بەبەلە پىرووزى خۆيان گەياندەوہ لای ھاورپىكانيان وباسەكەيان بۇ گىرايەوہ. سەردزەكان ئى يان توورەبوو و، پى ووتن: ((ديارە ئيوہ لەترساندا گوئتان زرنگاوتەوہ، سبەى شەو خۇمتان لەگەلئادىم)).

سبەى شەو سەردزەو دوانەكەى پيشوو چوونە سەربانى مالى مەلا، ئەویش وەك دووشەوہكەى پيشوولەبەر خۆيەوہ ئەيووت:

__ ((ناخ گولئ....

داخ گولئ....

نەويان خۆم چاوم ئى بوو، نەووديان خۆى هات پىئى ووتەم،

نەمەيان كئ پىم بلىئ...))

دوايش بەدنگى بەرز قىزاندى:

__ ((كچئ گولئ، نەمشەو نۆردى گەورەكەيانەو نەمەسى لەچلان:)).

نەو مەبەستى لەود بوو كە بانەمشەو مريشكە گەورەكە سەربېرن، بەلام

سەردزەكە وای زانى كەمەلا پىئى زانیوود نەو خۆى هاتوود كە گەورەى

دزەكانە. لەكلاو رۆژنەكەود هاواریان كرد: ((مامۆستا ئیمە كردمان تۆ

نەيكەى و سەرمان بەفەتاردتیک نەدیت، ئیمەدزیومانە!)).

مەلا حەبەسا، بەلام وەلامى داپەوود:

__ ((هەر زوو زانیم ئیوون. بەلام لەبەر نەودى خۆتان هاتوون قسەناكەم...)

هەر ئیستا برون هەر چل بارەكە بى زیادو كەم بەیننەوود لەو حەوشەیهدا

دایانبین... لیستان خۆش ئەبەم و پاستان ئى نالیئم)).

چوودنەوود لای هاوړیکانیان و سەر دزەكە پىئى ووتن:

__ ((مردووتان بمرئ هەتا زووو بارو بارخانەگان بەرینە مالى مەلا هەتا

پاستى ئى نەوتووین و لەناونەچووین، نەو مال و پیرانە هەموو شتیک

ئەزانیت و ناگادارى هەموو کاریكە)).

باسەكەى بۆگىرانهوود هەر یەكەیان بەنقەنق بارىكى دا بەكۆلى داو هەر

چل بارەكەیان لەحەوشەى مالى مەلادا لەسەر یەكترى كەلەكەیان كردو

یەك یەك دەستى مەلایان ماچ كرد كەلئ یان خۆش بىت و ناویان نەهینى و

رۆیشتن.

شەوانى كۆن ناكردان

بەيانى كەھەتاو كەوت مەلا گولئى ناردە لاى پادشاو راى سپارد پىئى بلىئى:
_ ((جەنابى پادشا، مەلا ئەفەرموويت كاروان بىئىرن بارو بارخانەكەتان
بەرنەوہ رىگامان نىہ پىايدا برؤين)).
پادشا سەرى سورماو باوهرى نەگردو ووتى:

_ ((من چل شەوم مؤلەت دا بوويه چؤن بەسئ شەو بوئى دؤزىمەوہ؟))
خۇى ھەستا لەگەل گولئى بؤ درؤو راستى ھات بؤ مالى مەلا... بىنى راستەو
شەگانى ھەموو ھاتوونەتەود. ويستى بچىت بؤلاى مەلا كەسوپاسى بكاتو
ھەر لەوئى خەلاتى بكات گولئى پىئى ووت:
_ ((جەنابى پادشا مەلا خەرىكى زىكرو تەھلىلەيە وەلامى كەس ناداتەوہ،
دوايى خۇى دىتە خزمەت!)).

شەگانىان باركردو بردىانەوہ مالى پادشا. ناوبانگى مەلا نەوہندەى تر
پەردى سەندو لەھەموو لايەگەوہ ئەھاتن بؤلاىى و خىرو بىرىكى زؤرى
بەسەردا بارى.

پاش ماوہىەك مەلاى مزگەوتى پادشا نەخۆش كەوت، پادشا ناردى بەدواى
مەلاى قنگ نەشؤردا كەبىت پىئى نوئىزان بؤ بكات، مەلا پرووى كرده
گولئى زنى و پىئى ووت:

_ ((ئافرەت خوا بتگرئ، نەمە نەو رؤزمىە كەمن لئى نترسام!... ئاخىر من و
بىئى نوئىزى كوجا مەرحەبا، بؤچى من شايتووومان نەزانم ھەتا پىئى
نوئىزى بكەم؟)).

چارى نەبوو و، تازە كار لەكارترازرابوو، خۇنابى بەپادشا بلىئى
نەخوئىندەوارەو نوئىز نازانى؟! چوو بؤ مزگەوت لەپىئى خەلكەگەوہ بەپىئوہ
ودستا... ماوہىەك بى دەنگ بەو جؤرە مايەوہو نوئىزى دايەست... لەپەر

جەلال تەقى

وەك تىر بىۋ لەكەوان دەر بېجىت تىۋى تەقاندو پايكردە دەرەوومو پادشاۋ
ومزىرو خەلكەكەى تر بەدوایی دا بىۋ ئەوہى بزانن بۇجى پايان كرد.
هیشتا لەحەوشەى مزگەوت دوور نەكەوتبوونەوہ ژوورى نوپۇز كردنەكە
زرمەى ئى ھەستاۋ روخا. پادشا مەلای گرتەوہو پىۋ ووت:

__ ((ماشائلا لە مەلایەتیتا... ئەوہ جۇنت زانى ئەو مزگەوتە نەرۋخىت؟)).
مەلا وەلامى دايمەوہ.

__ ((قوربان دەنگىك لەغەيبەوہ پىۋ ووتەم ... شتىكى تىرىشى پىۋ وتەم،
ئەویش ئەوہ بوو كەنىتر بىراى بىر نابىۋ نەكتىب بۇكەس بگرمەوہ،
نەنھىنى هىچ دزى يەك ئاشكرا بگەم. نەپىش نوپۇزى بگەم ... بەكورتى
گەورەم ئەبىۋ نىتر لەمەو دوا لەمالى خۇم دانىشم هىچ غەيبو كەراماتىك
نەنوپنەم، لەبەر ئەوہى ئەبىۋ جەنابىشتان وازم ئى بەئىن و ئەگەر شتىكت ئى
قەوما ھانا بەرنە بەر مەلایەكى تر!)). پادشا دەستى دا بەيەكداۋ ناخىكى
ھەلكىشاۋ ووتى:

__ ((بەرستى ئەمە جىگەى داخە... من ئەگەر تۇ ھاوکارم بویتايە ھەرگىز
دوژمن زەفەرى پىۋ نەئەبەردم، بەلام بلىم چى، ھەرمانى خوايە، ديارە
كۇتايىمە بۇيە نىتر تۇ نابىۋ ھاوکارىم بگەيت!)).

بەم جۇرە مەلا بەم فىلە خۇى رزگار كرد نەك بەزمەكەى ئاشكرا بىيۋ و
تووشى نارەحەتى بىيۋ... مەلاژن ھەرچەند ھەرەشەى ئى كرد كە ھەر
مەلایەتى بكات گوىى ئى نەگرتو ووتى:

__ ((كچى نافرەت ئەقلىت بىۋ، باھەتا سەرمانى تىدانەچوہ وازبەئىنن و بەم
سامانەى پەيدامان كردوہ رازى بىن و بەئاسودەى بژىن)).

شوانس کوں ناکردان

مهلاو مهلازن ته مهنیکی دوورو دريژ ژيان و ناخريه گهي هر چوونه ژير
گل.... دوعايان بو بکهن نه هلی نيمان بن... منيش هاتمه وه هيچيان
نه دامی.

{ تەلى ھەزار }

خويندەھوارى بەرپىز: ..

نەم چىرۈكە نمونە يەكى چىرۈكى نەفسانەيى كوردەكانى يەكىتى سۆقىيە تە .
(عەلى جەنگۇ) كەلە سالى ۱۹۷۲ ۱۵۱۹ لىدە ئى جارجارىسى نەرمەنستانى
سۆقىيە تى تۈركىيا بوون، گىپراۋىيە تى يەھومو م . ب . رۇدىنكۆ، كەزانا يەكى
كوردناسى سۆقىيە تە ومرى گىپراۋە تە سەر پوسى ونە سالى ۱۹۸۰ ۱۵ لىدە مۇسكۆ
لەگەن كۆمە نە چىرۈكىكى فۇلكۇرىيى و نەفسانەيى كوردىدا بەناۋى (چىرۈكى
نەفسانەيى مىللى كوردى) يەھو چاپى كردو . منىش لەپوسى يەھو كردمەھو
بەكوردى . شىۋەي نەم چىرۈكە ، بەكەمىك جىاۋازى يەھو لاي خۇشمان ھەيە ،
بەلام نەمەيانم ھە ئىزارد بۇزانىنى نمونەي چىرۈكى نەفسانەيى كوردى
دەرمەھو كوردستانى عىراق .

جەلال تەقى

بادشاھك ھەبوو سى كورى ھەبوو . گەورە بوون و كاتى نەھەيان ھات ژن
بەينىن . رۇژىك ۋەزىر بەپادشاى ووت:
_ ((پادشاھ پا يەداربىت... كورەكانت گەورەبوون و كاتى ژن ھىنانيان
ھاتوو، نىازى جىت ھەيە؟)) .

جەلال نەقى

__ ((راست نەگەيت، بالەگەل ژنەگەمدا قسەبکەم بزەنەم ئەلن چى!)).

پادشا جوو بۆلای ژنەگەى و پى ووت:

__ ((وزير ئەلن ژن بۆ كورەگانمان بەينين... بەلام نيمە هيشتا تاقيمان نەگردوونەتەوہ و نازانين چۆن)).

__ ((پادشام ، با يەكى كيسەيەك زىريان بدەينى چۆنيان بوى با بەنارەزووى خۆيان خەرجى بکەن، بزەنين چيان لەتوانادايەو چى ئى ئەگەن!)).

__ ((تەگيرىكى چاکە!))

پادشا ھەرسى كورەگەى بانگ کرد، يەكى كيسەيەك زىرى دانى و پى ووتن:

__ ((نەم زىرانە چۆنتان ئەوى وا خەرجى بکەن!)).

كورە گەورەگەى پارچە زەوى يەكى لەباوكى سەند، كۆشكىكى گەورەى تىدا دروست کرد، ھەموو پىويستى يەكى كرى و كچى وەزىرى مارەکردو بەگامەرانى ژيا.

كورى ناوہنجيش چاوى لەبرا گەورەگەى کرد، كۆشكىكى دروست کرد، كچى سەرگارى پادشای مارەکردو بەگامەرانى ژيا.

بانەوان لەوى بژين، بزەنين كورى بچووك كەناوى (سىفدين)بوو چى ئەكات.

لەجىگايەك دابىن نەبوو، دەستى کرد بەگەشت و گوزار بەو دنيايەدا ھەتا گەيشتە ولاتىكى دراوسى. بىنى لەوولاتە مەرۇمالات زۆر ھەر زانە. رانە مەرىكى لاوازى كرى و بەخوى ووت: ((ھەتا نەگەمەوہ مائى ئەم مەپە

شەۋانى گونى ئاكردان

لاوازانه ئەۋەندە بەرپىگاۋە ئەلەۋەرپىن قەلەۋ ئەبنو لە ۋلاتى خۇمان
بەنرخىكى باش ئەيانفرۆشمەۋە)).

لەرپىگا گەيشتە نىزىك ئەشكەۋتىك، بىنى دىۋىكى گەرەى ترسناكى يەك
چاۋ دانىشتوۋە. لە دلى خۇىدا ۋوتى: ((چۇن بە زىندۋىەتى لەم دىۋە
رزگارم بىت؟)).

چوۋە بەردەمى دىۋەكەۋ پىى ۋوت:

__ ((سەلامون غەلەيكوم باپىرە)).

__ ((ۋە غەلەيكومە سەلام كورم ... تۇ لەكۋى من ئەناسىت؟)).

__ ((باپىرە چۇن ناتناسم؟ باۋكم ھەموۋ جارپك باست ئەكاتو ئەم پانە
مەرھشى بەدىارى بۇ ناردۋىت ... ديارە لەبىرت چوۋە كەتۇۋ باۋكم ۋەك برا
ۋابوون)).

چوۋنە ئەشكەۋتەكەۋە، سىقىدىن ئاگرپكى كىردەۋەۋ چەند مەرپكى
سەربرىۋ برژاندىنى ۋ دانى بەدىۋەكە خواردىنى.

دىۋەكە ۋوتى: ((بەخۋا شتىكى خۇشە !... باۋكت ديارى يەكى باشى بۇ
ناردووم)).

شەۋ لەئەشكەۋتەكەدا رۇژيان كىردەۋەۋ بەيانى سقىدىن بەدىۋەكەى ۋوت:

__ ((باپىرە دەنىتر رپكام بدە بابرۇم)).

__ ((چىت خەلات بكم؟)).

__ ((ھەر ساخو سەلامەتى تۇم ئەۋىۋ ھىچى تر)).

__ ((نابى ... نابى ... ھا ئەم كىتەلە يەت ئەدەمى لە رپگا ناۋى تىكە)).

كىتەلەيەكى مىسى بچكۇلەى دابە سىقىدىن ، ئەۋىش سۋىاسى كىردو ئى ىدا
رۇىشتو، بەخۇى ۋوت: ((باشە من چى بە باۋكم بلىم؟)).

جەلال نەقى

ھەر رۆيشت.. ھەر رۆيشت ھەتا گەيشتە كۆشكى گەورە باخو باخاتىكى
فراوان دەورىدا بوو، و، تافگەپەكى رەنگىن ھاژەى ئەھات. بىرى كەردەوھ:

__ ((خۆمەن زۆرماندووم.. باگەمىك بىھەسىمەوھ، ئەو سا ئەرپۇم)).

چوھ نەزىك تافگەكە، دەم و چاوى شت و كىتەلەكەى دەرهىنا كەپرى بىكات
لەناو. بىنى تۆز لە ملەكەى نىشتوھ، كەفوويەكى ئى كەرد بۆ ئەوھى
تۆزەكەى ئى بىتەوھ لەشكرىكى گەورە لەبەر دەمىدا پەيدا بوو، و،
سەرۆكەكەيان ئى ى ھاتە بىشەوھو پىئى ووت:

__ ((گەورەم ھەرمەنت بەچىھ، جىھان تىك بەدەين؟))

سېقىدىن پىئى ووت:

__ ((جىھان وھستاوھو نىمەى لەسەرىن ئىتر بۆچى تىكى بەدەين؟ مەن ھەر
نەختىك بىرم كەردن و وىستم پتانبىنەم، ئىستا ئەتوانىت لەشكرەكەت
بەرىتەوھ!)).

كەنەمەى ووت لەشكرەكە وون بوو.

نەم كۆشكە ھى تەلى ھەزارى نازدارو جوان بوو. كەلەپەنجەرەكەدا
وھستاوو، ئەمەى بىنى بەكارەكەرەكەى ووت:

__ ((بىرۆ بەو كورە بىلى تەلى ھەزار بانگت ئەكات)).

سېقىدىن ھاتەكۆشكەكەو بەردىانە ژوورىكى گەورەوھ كەلەھەموولايەكەوھ
پەردەگىرپەردابوو، تەلى ھەزار لەپىشت پەردەوھ پىئى ووت:

__ ((نەرى كورەكە تۆكىيت و لەكوپوھ دىت و بكوى ئەچىت؟)).

سېقىدىن ووتى:

__ ((ئەى تۆ لەكوىيت، بۆچى ناتىنەم و ھەرگوپم لەدەنگتە؟)).

دەنگەكە وھرامى داپەوھ :

__ ((من لەم ديو پەردەم... بۆتەووی تەنھا يەك پەنجەم بېيىن ھەزار زېرم ئەدەنى , تۆجۆن ئەتوانى بەم بېيىت؟)).

__ ((من سېقىدىن كۆرى پادشاى دراوسىتانم)).

__ ((ئەو كىتەلەيەم بەدرى جىت ئەوئ ئەتدەمى)).

__ ((ھەتا بەرپشتىتەكەت خۆت روت بەكەردوھو خۆتەم پىشان بەدە ئەتدەمى!)).

__ ((شتىكى باشە , تەنھا بۆبىيىنى پەنجەيەكەم ھەزار زېرم ئەدەنى وتۆش داواى جى ئەكەيت!)).

__ ((ناتەوئ... نەتەوئ ... خۆمەن داوام ئى نەكردويت, تۆداوام ئى ئەكەيت ... ناتەوئ ئەرپۆم بەرپىگاي خۆمدا)).

سېقىدىن كىتەلەكەي ھەلگرت و وىستى بىروات.

(تەلى ھەزار) لەگەل كارەكەرەكەيدا راوئىزى كردو ووتى:

((جى تىدايە ئەگەر جارىك بەو جۆرە سەيرم بىكات... بەمە نەتوانم ئەگەر بەمەوئ ھەموو جىھان تىك بەدەم)).

سېقىدىن بانگ كەردەو و تەلى ھەزار ھەتا پىشتىنەكەي خۆي روت كەردەو و خۆي پىشانى سېقىدىن دا .. ماوەيەك تەماشاي كرد , كىتەلەكەي دايەو بەردو مالمەو كەوتە رى .

پادشاين ناگادار كەرد كەكۆرەكەي ھاتۆتەو , بانگى كەردەلای خۆي و ئى پىرسى:

__ ((ناددى كۆرم بزانم يارەكەت داو بەجى ؟ براكانت كۆشكيان بۆخۆيان دروست كردو ژنيان ھىنا, ئەي تۆ جىت كەردەو؟)).

جەلال نەقى

_ ((باۋكەگيان نەوان يەكى كۆشكىتيكيان دروست كردود , بەلام من سەدەھا كۆشكەم دروست كردوھ)) .

_ ((كامەتان كورەكەم , چۆنت دروست گردوون ؟)) .

_ ((ھەرلیرەدو ھەتا ھەلەب چى خانونەرەدو كۆشك و تەلار ھەيە ھى منە چونكە پارەگانم بۆھاوپئ و برادەرا خەرج كردوھ)) .

پادشا ووتى: ((من ئەم كارەم بەدل نىھ)) .

سېقىدىن چووبۇلاى دايكى و لى پاپايەوھو ووتى:

_ ((دايەگيان , بەياۋكەم بلى باكىسەيەكى تر زېرم بداتى)) .

كەدايىكى بەپادشاى ووتو پادشا ودرامى دايەوھ :

_ ((لەبەر ئەوھى كورپىكى بىكارەيە نامەوئ ھىچى ترى بدەمى)) .

دايىكى بەپادشاى ووت: ((خواراۋەستاوت گات , تۆ پادشايت و كيسەيەك زېر بۆتۆ ھىچ نى يە , كيسەيەكى ترى بدەرى بزانين ئەم جارە چى ئەكات , سېقىدىن لەبراكانى زيرەك ترە)) .

پادشا قايل بوو , كيسەيەكى ترى زېرى دايە .

سېقىدىن دووبارە چوو بۆ وولاتەكەى پېشوو , لەوئ كۆمەلە گوپرەكەيەكى بەھەرزان كرى و ھىنايەوھ بۇلاى دېوھ يەك چاۋەكە . دېوھەكە پىنى ووت:

_ ((بەخىرھاتى كورەكەم ... ئەمجارە جيت بۆھىناوم ؟)) .

_ ((نىستا ئەبىنىت و بەدلئ ئەبىت)) .

سېقىدىن ناگرى كردەوھو گوپرەكەيەكى تەواۋى بۆبرزاندى و خواردى. دېوھەكە پىنى ووت:

_ ((ناي كەبەلەزدەتە ... خۆزگە زوو زوو ديارى وات بۆ بەھىنامايە !)) .

شەوانى كۆي ناكردان

سېقىدىن شەو لەوئىمايەووە بەيانی خۆى كۆكردەووە بېروات . دىئودكە پىى
ووت:

_ ((چىت خەلات بكم))

__ ((ھەرساغ و سەلامەتى تۆم نەوئى ھىچى تر!))

دېوھەكە سەفرەيەك و گۆجانىكى داىە و پىى ووت:

_ ((ھاكوپم ئەمانە بگرە ... ھەركاتى بىرسىت بوو سەفرەكە داخەو

گۆجانىكى پىدا بكىشە, ھەرخواردنىك بخوازىت بۆت نامادە ئەبىت))

مالئاواى لى كردوو كەوتەپى . ھەرخوشت ... ھەرخوشت ھەتا گەشتە

كۆشكەكەى تەلى ھەزار . چوہباخەكەووە لەتافگەكە دەم و چاوى شت و

سەفرەكەى داخست و گۆجانىكى پىادا كىشا . سەفرەكە پىبوو لەخواردن و

خواردنەووە . تىرى خواردوو سەفرەكەى پىچاىەووە . تەلى ھەزار

لەپەنجەرەكەووە ئەمەى بىنى و, كارەكەرەكەى نارد بەشوپىنىدا . كەھاتە

ژوورەووە زۆر بەدل ئەواپىەووە قسەى لەگەلدا كردو ووتى:

_ ((سېقىدىن ... چىت ئەوئى ئەتدەمى ئەو سەفرەيەم بەمى))

سېقىدىن پىى ووت:

_ ((خانم, تۆخۆت ئەزانىت مەن پارەو سامانم ناوى .. خۆت پرووت بكمەروە

باتەواو سەپىت بكمە سەفرەكەم و گۆجانەكەمت ئەتدەمى))

_ ((چۆن خۆمت بۆرەوت بكمەووە?... تەنھا بۆبىنىنى پەنجەيەكم ھەزار

زىرم ئەدەمىنى و, تۆش داواى چى ئەكەيت))

سېقىدىن پىى ووت:

_ ((ناتەوئى... نەتەوئى... وامن رۆيشتم))

جەلال تەقى

نەمەى ووتو ھەستا بىروات تەلى ھەزار بىرى كىردەوہ : ((بانەم شىتۆكەيە جارىك بەرپوتى سەيرم بىكاتو بىروات , خۆكەس پىئى نازانىت . خۆشى واديارە ئەوئندە گىل و شىتە ھىچ نازانىت)) .

تەلى ھەزار سەرتاپا خۆى پرووت و قووت كىردەوہ , سىقىدىن ماوئەك تەماشائ كىرد , سىفرەو گۆچانەكەى بۆدانائ ئى ىدا رۆيشت :

ھەر رۆيشت .. ھەر رۆيشت ھەتاگەيشتە مائەوہ بەبىدەنگى خۆى كىرد بەلای دايكى دا چوونكە ئەيزانى باوكى بىبىنى ئى ى تورە ئەبى لەدايكى پاراپەوہو پىئى ووت :

_ ((يارمەتىم بىدە دايە گيان ھەمىسان پارەكەم بەفېرۆدا , بەباوكم بلى باكىسەيەكى ترم بداتى)) .

دايكى ترساو ووتى :

_ ((ئەوہ تۆ ئەلى ى چى كورم ؟ ... باوكت بزانى تۆش ئەكوزىت و منىش سەرنەپرى !!)) .

ئەوئندە پاراپەوہ دايكى ناچار چوو بۆلای وەزىرو سەركارى پادشاو باسەكەى تىگەياندن .. ئەوسا ھەرسىكيان چوون بۆلای پادشاو داواكارىكەى سىقىدىنپان پىئى ووت :

پادشا تورەبوو قىراندى : ((ھەر ئىستا لەملى ئەدەم !!)) .

وەزىرو سەركار بەسەرىداھاتن و خاويان كىردەوہو , لەدوايىدا ووتى :

_ ((ئەمجارەش كىسەيەكى ترى ئەدەمى , بەلام بەومەرجهى نىتر چاوم بەچاوى نەكەوئتەوہ !!)) .

كىسەيەكى ترى زىرىدايەو ئى ىدا رۆيشت . ھەر رۆيشت ... رۆيشت ھەتا گەيشتەوہ ھەمان شار . ئەم جارە گاگەلىكى ھەرزانى لەرپوولوازى كىرى و

شەوانى كۆس ناكردان

كەوتە رېئ . ھەتا گەيشتە ئەشكەوتى دېۋە يەك چاۋەكە بەباشى لەو ھەپان و
قەلە ۋوبون.

كەدېۋەكە چاۋى پىئى كەوت بەدل خۇشى يەۋە چوۋبە پىرىيە ۋە ۋە پىئى ۋوت:
__ ((بەخىربىيىت كۆرە خۇشەۋىستەكەم ... ئەمجارە چىت بۇ ھىناۋم ؟)).
__ ((باپىرە , ئەمانەش ۋەك ئەۋانەى پىشوو وان بەلام لەۋان گەۋرەترو
بەتام ترن !)).

سىڧىدىن ئاگرىكى كىردەۋە و گايەكى سەر بىرى و بۇى بىرژاندو دەر خواردىدا
. دېۋەكە پىئى خۇش بوو و ۋوتى:

__ ((ئەمەيان زۆر بەلەزمەتە .. ھەرى ۋام بۇ بەينە)).
سىڧىدىن شەۋ لەۋى مایەۋە بەيانى خۇى گۆكردەۋە بىرۋات ... دېۋەكە
جامىكى دايەۋ پىئى ۋوت:

__ ((ھاكورم ئەم جامە بگرە ... ئەگەر لەرېنگا تىنۋوت بوو ئاۋى پىئى
بخۆرەۋە)).

جامەكەى ۋەرگرتو ئىدا رۇيشت . ھەر رۇيشت ... رۇيشت ھەتا گەيشتە
كۆشكەكەى تەلى ھەزار . لەتافگەكە جامەكەى پىرگىرد لەناۋو خواردىيەۋە.
بىنى جامىكى ئاسايىيەۋ ھىچ گىرنگىيەكى نىيە , ۋوتى:

__ ((ئاى ئەم جارە دېۋەكە خەلەتاندەمى!)).
ئەمەى ۋوتو جامەكەى راۋەشانىدو ۋىستى تۋرى ھەلدا ... بىنى ئەۋ ئاۋەى
لەينەكەيدا مابوۋەۋە بوبوزىر تەلى ھەزار لەپەنجەرەكەۋە ئەمەى بىنى
بەپەلە كارەكەرەكەى نارد بەشۋىنىداۋ پىئى ۋوت: ((سىڧىدىن ... تەلى
ھەزار ئەلئى بىزمۋى بۆلام)).

كەچوۋبۆلای پىئى ۋوت:

جەلال تەقى

_ ((سېقىدىن ... چېت ئەوئ ئەتدەمئ ئەو جامەم بدمرئ)) .

وئلامى دايەوہ

_ ((جامەكەم لەنرخ نايەت ، تۆناتوانيت بېكرېت !)) .

تەلى ھەزار ووتى: ((ھەرچېت ئەوئ داواى بكە)) .

وئلامى دايەوہ ((بەيئە شەويك لەگەلتا بنوم دەستت لەگەل تېكەلاو بكەم

ئەتدەمئ !)) .

_ ((ئەوہتۆ ئەلئى ى چى ؟ ... تەنھا لەشم پېشانى ھەرکەسېك بدم

ئەوہندەى سەنگى خۆم زېرم ئەداتئ ، كەچى تۆ داواى چى ئەكەيت !)) .

_ ((خانم ، من پېم ئەوتيت بۆت ناکرېت ؟ من نەك ئەتوانم تېنھا

سەنگى خۆت زېرت بدمى ، بەلكو ئەتوانم ئەوہندەى سەنگى كۆشكەگەت

زېرت بۆكەلەكە بكەم ... بابرۆم بەرئى خۆمەود ناگەينە نەجام)) . /

سېقىدىن جامەكەى ھەلگرتو بەرەو دەرگاگە رۆيشت . تەلى ھەزار لەگەل

كەنيزەكەيدا رايۆزى كرد ... كەنيزەكەكەى پئى ووت:

_ ((خانم تۆ ئەگەر ئەم جامەت ھەبئ ئەتوانى ھەموو جېھانت دەست

بكەوئ ... چى ئەبئ ئەگەر شەويك لەگەلتا بدمى و چى ئەوئ لەگەلتا

بكەى ، خۆتەو شېتەو بەمەنازانئ ... چۆن ئەم جامە بەنرخە لەدەست

خۆت ئەدەى ؟)) .

تەلى ھەزار سېقىدىنى بانگ كردهوہو ھەتا بەيانى لەگەلئ نووستو چى

ويست كردى . بەيانى خۆى كۆكردەوہ بروت . تەلى ھەزار پئى ووت:

_ ((سېقىدىن ... ئەگەر پئويستم پئت بوو چۆنت بدۆزمەوہ)) .

سېقىدىن شوين و رېگاي خۆى پئ ووتو ئى يدا رۆيشتو گەيشتەوہ مائئ .

كەدايكى بېنى ئى ى پرسى:

__ ((ها كۆرە شىرىنەكەم... نەمجارە چىت كىردى؟)).

__ ((دايەگيان نەمجارەش خەلە تاندىانەم بەفېرۇ ھەموو پارەكانەم لەدەست خۇم دا ، بەلام يادگارلىكى باشم بەجىن ھىشتوود!)).

__ ((كۆرە شىرىنەكەم ئىنجا چى بەباوكت بلتىن؟)).

__ ((دايەگيان بلتىم چى، تازە رۆيشت و بىرايەو، چى بكەم!)).

كە پادشا زانى كۆرەكەى گەپراوتەو بەبانگى كىردە دىووخان و پىئى ووت:

__ ((نا بزىننن ئەم جارە چىت كىردە؟)).

__ ((بابەگيان، نەمجارەش لەگەن ھاوړىكانەم پارەكانەم بەفېرۇدا!)).

پادشا ھاوړى كىرد: ((جەللادا ھەر ئىستا سىقتىن بەرە، سەرى بېرپىنەو جەلە خويىناوى يەكانىم بۇ بەينەرەو!)).

ووزىر ھاتە قىسەو بەپادشاى ووت:

__ ((پادشا خوا دەست بەبالتەو بەگىرى ، گويم ئى بگىرە... پارەكەى بەفېرۇداو بەفېرۇداو... تۇ جەمە ھىچت ئى كەم نەبوتەو... مەيكوزە، من ئەزانەم ھەروا بەخۆپىيى ئەمەى نەگىردو، دوایى بۆت دەر ئەكەوئىت و بەشىمان ئەبىتەو، مەيكوزە!)).

پادشا نەپاندى : ((ستى ولىيە، ھەر ئەمى سەرى بىرم ... ئەو گاتتەم پىئ ئەكات!...))

ووزىر كەزانى قىسە كەلگى نىە سىقتىن و جەللادەكەى دووى خۆى خىست كەگوايا ئەچن سەرى ئىبىرن. كە گەشىتنە قىراغ شار جەلكانى سىقتىنى داكەندو بەجەللادەكەى ووت:

__ ((بىرۇ ناسكىك بىكوزە، ئەم جىلانە بىلە لەخوئىنەكەمىەو وەرەو لىرە چاودىرئىم بكە ھەتا دىمەو)).

جەلال نەقى

جەللادەكە رۇيشتو وەزىر سىڧىدىنى بىردە كۆخىكى زۆر دوور لەشارمە،
خواردنى بۇ پەيدا كىردو بەجىي ھىشت.

كەھاتەو شۇنى پىشوو جەللادەكە بەجەلە خۇيناوى يەگانەو چاومرئى
نەكرد. وەزىر پىي ووت: ((نەكەي وورته لەدەمت بىتە دەرەو پىي بلىئ
كە سەرت بىرپو و نەمەش خۇينەكەيەتى))

ھاتىنەو لاي پادشا. كەجەلە خۇيناوى يەگانان پىشاندا ھىمن بوو. وە
وەزىر ھەموو جارئك نەچوو بۇلاى سىڧىدىن و چى پىويست بوايە بۇي
نەبىرد.

بانەمان لىرە بەجى بەئىلن و بزانىن تەلى ھەزار خەرىكى چى يە. كە
ھەستى كىرد سكى خەرىكە بەرز نەبىتەو بەرى كىردەو: ((ئەي ھاوار
بەمائەم چى بگەم... خۇ باوكم بزانى نەمكوزئ)).

كەنيزەكەي بانگ كىردو پىي ووت:

_ ((نەمە ھەمووى فىتى تۇ بوو، بەقسەي تۆم كىرد بۇيە وام بەسەرھات،

باوكم بزانى ھەردووكمان نەكوزئ، تەكبىرئك بگە، چى بگەين؟))

كەنيزەكە پىي ووت: ((تەنھا چارمەك ھەيە ... نەويش نەوئەيە

كەسىڧىدىن بدۆزىتەو ھەموو شوى پىي بگەيت. تۇ بەشىتت زانى كەچى

لەھموومان زىر تر بوو!)).

_ ((زىرى چى بوو؟))

_ ((چۆن؟ ... سكى پىرگىدىت و ئىستا ناچارىت تۇ دووى ئەو بگەويت نەك

ئەو دووى تۇبىكەوئىت، نەوساش كىتەلەو سفرەو جامەكە دووبارە نەبىتەو

بەھى خۇي، سەرەپى ئەمە تۇشى دەست نەكەوئ، ئايا ئەمە زىرى

نەيە؟)). تەلى ھەزارە ووتى: ((تۇ راست نەكەيت، نەبى بچىن بۇلاي)).

شەھانى كۆيى ناگردان

فەرمانى دا ئەسپيان بۇ زىن كرد. كىتەلەو سفرەو جامەكەى لەگەل خۆى
هەلگرت و رۆيشت . كەگەيشتە قەراغ شارى سىڧىدىن بارى خست و فوويەكى
لەگۆزەكە كرد ئەوناوہ پېرپوو لەلەشكرو سەرگردەى لەشكرەكە پىى ووت:
_ ((خانم, فەرمانت بەجىه, جىهان تىك بدەين؟)).

_ ((جىهان وەستاوہو نىمەى لەسەرىن, نىتر بۆجى تىكى بدەين؟.. گەمارۆى
نەم شارە بدەو مەيەلە كەسى ئى بچىتە دەرەوہو چاوپرۆى فەرمانم بەك!)).
نەوہندەى بلىى يەك و دوو شار گەمارۆ درا.

بەيانى رابەرى ناردە لای پادشاو پىى ووت: ((يەك رۆژ مۆلەت بىى ... لەم
ماوہيەدا سىڧىدىنم بۇ ئەنىرۆ باشە, ناينىرۆ شارەكەيان كاوول ئەكەم)).
كە رابەرەكە ئەمەى بەپادشا ووت, وەلامى داىەوہ:

_ ((پىى بلىى باشە , فەرمانى بەجىئ نەهينم)).
پادشا بەپەلە ناردى بەشوئىن وەزىردا و باسەكەى بۇ گىرپايەوہ. وەزىر پىى
ووت:

_ ((پادشام, بىم نەووتىت مەيكۆزە؟ نىستا جى بەكەين؟ سەيرىكى دەرەوہى
شارىكە, بەجۆرئك گەمارۆ دراوین چۆلەكە ناتوانى دەرەجىت)).
_ ((باكوپرە گەورەكەم بنىرم بۆلای تەلى ھەزار لەباتى سىڧىدىن)).
پادشا كوپرەگەورەكەى نارد. تەلى ھەزار پىى ووت: ((گواسىڧىدىن؟)).
_ ((من ئەووم)).

_ ((ئەگەر ئەووت من ئەناسىت؟)).

_ ((ئەتناسم, تۆ تەلى ھەزارىت)).

_ ((چۆنم ئەناسىت؟)).

جەلال تەقى

كۆرەگە نەيتوانى وەلام بىداتەوودو بى دىنگ بوو، گە تەلى ھەزار زانى
خەلەتاندوويانە فەرمانى دا دەستى كۆردگەيان بەستەوودو ناردىەوود لاي
پادشا. ئەوسا پادشا كۆرد ناوئەنجى يەكەى بو نارد. تەلى ھەزار نەوئىشى
بەھەمان شىو ناردەوودو راپسپارد بەپادشايان ووت:

__ ((نەگەر ھەتا ئىوارە سىقىدىنم بو نەئىرن شار كاول نەكەمو بەردى
بەسەر بەردى يەوود نەئىلم)).

پادشا ھاناي برده بەر وەزىرو پى ووت:

__ ((كەنەوسا پىم ووتت بەقسەت نەكردم و سىقىدىن ت كۆشت، ئىستا چىم
پى نەكرى؟)).

ماوودى مۆلەتەكە بەسەر چوو و، گەسىقىدىن ديارنەبوو تەلى ھەزار فەرمانى
بەسەر كردهكەدا:

__ ((لەھەر چوارلاوود دەست بگەن بە كاول كوردنى شارا)).

لەشكر لەھەموو لايەكەوود ھىرشى بردو دەستيان كرد بەكاول كوردنى شارو
كۆشتنى دانىشتوانى.

خەلگەكە ھانايان برده بەر پادشا پى يان ووت:

__ ((تۆ پادشاي نىمەى ، چۆن رىگانەدەى وامان ئى بگەن كەسيان
نەھىشتىن و شارايان ويران كر)).

وەزىر بەپادشاي ووت:

__ ((من خۆم نەچم بۆلاى تەلى ھەزار)).

وەزىر چوو بۆلاى سىقىدىن و پى ووت:

__ ((ھەتا زوود خۆت بگەيەنە لاي تەلى ھەزار تەگىنا ھەموو شار ويران
نەگات)).

شەوانى گەوى ناگردان

سېقىدىن ھاتەوھ ناوشار ، گەسەر كىردەى لەشكرەكەى چاوپىن كەوت
ناسىھەوھو شەرى وەستاند. سېقىدىن چوو بۇ لای تەلى ھەزارو پىئى ووت:
_((خانەم، چىت لەمن ئەوئ؟ كىتەتەت لى سەندەم... سەفرەت لى سەندەم...
چى تەرت لىم ئەوئ؟)).

تەلى ھەزار پىئى ووت:

_((سەكت پىر كىردووم ئىستا ئەبىن مەرەم بەكەيت)).
سېقىدىن پىئى ووت:

_((بەسەرى تۆۋ باوكت مەن ئەوھ ناھىنەم تۆ شوم پىن بەكەيت تۆ ھەزار زىپ
ئەدەن تەنھا بۇ ئەوھى پەنجەيەكت بىيىن... مەنى شىتو وپت لەكوئ
شايانى ئەوھم بىمە مېردى تۆ؟)).

كە تەلى ھەزار زانى كەلگى نىھ بەكەساسى يەوھ پىئى ووت:
بەكوژەو لىرە بەمىئىزە با ئابرووم نەچىت... باخەلك بزانن كە بەدەستى
مېردەكەم كوزراومو نىزراوم)).

سېقىدىن ووتى: ((مەن ھەتا پىرس بەباوكم نەكەم و پىگام نەدات ناتوانم ھىچ
بەكەم)).

تەلى ھەزار ناردى بەدوای پادشادا ، بەكەنىزەكەكەشى ووت كە خۆى
بەدايكى بەدات لەقەلەم و قسە لەگەل پادشادا بەكات.

كەپادشا ھات كەنىزەكەكە ھەمووباسەكەى بۇ گىرپايەوھ، پادشا زۆر پىئى
خۆش بوو كەنازدارىكى وەك تەلى ھەزار خۆى داوابكات بىيى بەبووكى.

پادشا رازىبوو . بۆبەيىنى شايى و زەماوند پىك خراو ھەوت شەوو ھەوت
رۆژ درا لەتەھەى دەھۆل و زورنا. خۆزگە ئىوھ دايك و باوكىستان لەم شايىھ

جەلال ئەقى

شەتەكتەن دەست بەكەوتايە. نەوان بەناواتى خۇيان گەيشتەن و ھىوادارم
ئىۋەش بە ناواتى خۇتان بگەن...!

ناوەرۆك

- بېشەكى ۵
- ۱-پراوى گردى رەش ۹
- ۲-زىنگى شەقلەباز ۲۱
- ۲-تىخ شوناس ۴۷
- ۴-كۆرەكەچەنە ۷۵
- ۵-چل برا ۹۳
- ۶-عەزەترسنۆك ۱۱۳
- ۷-هەپووش ۱۱۹
- ۸-پاشا كۆپرەو مەلى ھەزارە ۱۳۱
- ۹-مام مزروك و تىرىچۆك ۱۵۱
- ۱۰-مەلاى قىنگ نەشۆر ۱۶۲
- ۱-تەلى ھەزار ۱۷۵